

5    **AANWEZIG**

de leden:            de heer R. Doorn (GroenLinks), mevrouw P.J.M. Fens (GroenLinks),  
                             mevrouw K.A. Schoonheim-Bakker (GroenLinks), de heer C.J. Kindt  
                             (PvdA), en mevrouw M. Klootwijk (PvdA), de heer W.A.M. Loonen (CDA),  
10                        de heer H.G. Roeleveld (CDA), mevrouw Y.M. de Boer-Kocx (VVD), de  
                             heer C.J.M. Doorenbos (VVD), de heer G.M. Rozemeijer (VVD), de heer  
                             F.C. Sanders (VVD), de heer M. Haalboom (POV), de heer K.IJ. Luttk  
                             (POV), mevrouw A. Smit-de Ridder (POV), de heer H.A. Kramer (D66)  
wethouders:        de heer J.M. Schalkwijk, de heer R. Ossendorp, de heer T. Pietersma, de  
15                        heer R.F.T. van Wanrooij  
de voorzitter:      mevrouw A.J. Michel-de Jong  
de griffier:         mevrouw I.P. Vrolijk  
afwezig m.k.g.:    de heer J.W.P. Hendriks (POV) en de heer G.L. Hoovenstat (BVNL)  
verslaglegging:    mevrouw T. van der Aart, DemiSec

20    **AGENDA**

1.    Opening vergadering en vaststelling agenda
2.    Insprekers
- 25    3.    1<sup>e</sup> termijn raad inclusief inbreng moties en amendementen
4.    Korte pauze
5.    Beantwoording door het college
6.    Korte pauze
7.    2<sup>e</sup> termijn raad inclusief reacties moties en amendementen
- 30    8.    Diner
9.    Beantwoording door het college
- 10    Slotronde raad
- 10.a   Besluitvorming Programmabegroting
- 10.a.1 Amendement GroenLinks over begroting 2025 Kunst en Cultuur
- 35    10.a.2 Geamendeerde voorstel Programmabegroting inclusief moties en amendementen
- 10.a.3 Motie PvdA Onderzoek aanpassing rioolheffing
- 10.b   Besluitvorming 1<sup>e</sup> begrotingswijziging
- 10.b.1 Amendement GroenLinks over 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging zienswijze OVER-gemeenten
- 10.b.2 Geamendeerde voorstel 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging inclusief moties en amendementen
- 40    11.   Sluiting

**1.    Opening vergadering en vaststelling agenda**

45    **De voorzitter:** Goedemiddag allemaal, ik open de vergadering. Hartelijk welkom. Ik zie dat  
wij quorum hebben en we gaan beginnen met deze raadsleden, leden van het college,  
mensen die ons thuis volgen en natuurlijk iedereen op de publieke tribune, fijn dat jullie er  
allemaal zijn. We gaan er weer een interessante bijeenkomst van maken. Ik heb een bericht  
ontvangen dat de heer Haalboom en de heer Luttk ietsje later aanschuiven. Daarnaast heeft  
50    de heer Kindt laten weten dat hij ietsje later aanschuift. En de heer Hendriks en de heer  
Hoovenstat hebben zich afgemeld voor deze raadsvergadering. Wij hebben een  
amendement ontvangen van de fractie van GroenLinks, twee stuks. Dat is correct hè? Ja. En

wij hebben inmiddels ook een motie ontvangen van de PvdA. Ik kijk even naar de fractie van de PvdA, ben jij er niet van op de hoogte? Nou, ik hoop dat je fractiegenoot er wel van op de hoogte is, anders zien we dat zo meteen. En met deze aankondiging denk ik dat wij kunnen beginnen. Ik kijk even rond of dat goed is.

## 2.      **Insprekers**

**De voorzitter:** De raad heeft geen insprekers te verwelkomen vandaag.

## 3.      **1<sup>e</sup> termijn raad inclusief inbreng moties en amendementen**

**De voorzitter:** En dat betekent dat we meteen naar de eerste termijn gaan van deze gemeenteraad. En dat doen wij traditiegetrouw door te loten wie de eerste spreker is. En dan wilde ik eigenlijk onze algemeen directeur, de heer Van Nieukerken, even naar voren vragen om het eerste lootje te trekken. Ja, je zit daar zo mooi. Moeten we wel even opletten, als het de PvdA of de POV is, dan moeten we even een nieuw lootje trekken. Kom alsjeblieft naar voren Johannes.... En dat is geworden de fractie van het CDA. En ik denk dat ik de heer Loonen het woord mag gaan geven, klopt dat? Dat klopt. Gaat uw gang de heer Loonen.

**De heer Loonen:** Nou mooi, dan bijt ik de spits af. Voorzitter, onze fractie heeft kennisgenomen van de conceptmeerjarenbegroting 2024-2028 en het document 1e Begrotingswijziging 2025, tezamen met alle bijlagen. De begroting is onder normale omstandigheden een verdere uitwerking van de Kadernota. Echter, zijn er dit jaar op begrotingsgebied geen normale omstandigheden. De financiën voor de gemeente lopen terug, terwijl de opgelegde taken door het rijk alsmaar toenemen. Hierdoor is het maken van een sluitende meerjarenbegroting feitelijk onmogelijk geworden. Onze fractie is van mening dat de voorliggende meerjarenbegroting 2025-2028 met de voorgestelde 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging voldoet aan de wensen en verlangens van de raad, zoals uitgesproken tijdens de bespreking op 18 juni jl. Wij willen zowel het college als de ambtelijke organisatie oprecht bedanken voor het vele werk dat, meestal onder tijdsdruk, is verricht om de raad te voorzien van een zorgvuldige geschreven meerjarige begroting. Ook willen wij de leden van de Controlemcommissie danken voor het geleverde werk. In de inleiding van de begroting wordt terecht opgemerkt dat de gemeenten met hun rug tegen de muur staan. Vanuit deze positie is het moeilijk om creatief te zorgen voor een goede dienstverlening en goede voorzieningen voor de inwoners, ondernemingen en instellingen. Toch constateert onze fractie dat ook in deze begroting met een strak aangetrokken broekriem gelukkig nog ruimte is om voor sommige noodzakelijke uitgaven die bedoeld zijn voor het verbeteren van maatschappelijke voorzieningen ten behoeve van de inwoners. Onze fractie heeft een aantal vragen en opmerkingen met betrekking tot de inhoud van deze begroting. Nieuw in de begroting is het geven van de samenvattingsparagraaf op bladzijde 9. Dit moet een snelle visuele doorkijk geven in de financiële begroting. Echter, geeft het schijfdiagram een verkeerd beeld van de kosten in 2025. Het lijkt erop dat het programma 3, Sociaal Domein, in de diagram groen, de kleinste kostenpost is, terwijl het juist veruit de grootste kostenpost betreft. Op bladzijde 17 wordt gesproken over mogelijkheden om het toerisme te versterken. Dit lijkt ons een prima streven. Een niet te onderschatten stimulans zou kunnen zijn om de ophaalbrug over de Wijde Wormer Ringvaart naar de Engewormer te openen wanneer daar schepen met een iets te hoge opbouw willen passeren. Hij is op die manier gebouwd, maar op een ene of andere reden is dat niet meer mogelijk. Op bladzijde 19 wordt gesproken over het komen tot een eerste omgevingsplan voor Wormerland. Daarmee worden alle fysieke regels in één document samengebracht en geordend en is het DSO gevuld met lokale regels. Vervolgens wordt op bladzijde 24 de omgevingsplannen nader toegelicht. Hier wordt vermeld dat de huidige 31 bestemmingsplannen binnen zes jaar moeten worden omgezet naar drie omgevingsplannen. Onze vraag is of er nu één omgevingsplan komt voor heel Wormerland of drie aparte omgevingsplannen. Tevens staat op bladzijde 19 dat er een gebiedsprogramma Integraal Zaanoeverplan, samen met Zaanstad, wordt opgesteld. Dit lijkt

ons een goed plan om dit gezamenlijk uit te werken. We kunnen daarin gezamenlijk optrekken en hebben elkaar daar echt bij nodig. Vanuit het Sociaal Domein zien wij dat op bladzijde 28 wordt geschreven om te starten met een inwonerspas. Voor de zomer is duidelijk aangegeven dat het merendeel van de raad tegen de uitwerking van de inwonerspas was. Waarom staat deze dan toch opgenomen in de plannen? Vanuit de onderwerpen Wet maatschappelijke ondersteuning en de specialistische jeugdzorg zien we dat daar enorme bedragen naartoe gaan. Hele belangrijke onderwerpen waar we secuur naar kijken. Echter, wegen deze wel erg zwaar op de begroting. De bejaardentehuizen van vroeger waren misschien zo slecht nog niet. Ook kijken we uit naar een evaluatie van de gezinscoaches over het jaar 2024 om te zien wat de resultaten van afgelopen jaar zijn. Op bladzijde 38 wordt ingegaan op het onderzoek van de kinderraad. Dit was ook al een doel voor 2024. Graag vernemen we van het college hoe de scholen hierin staan. Wat heeft tot nu toe het resultaat opgebracht? Op bladzijde 43 wordt gesproken over een reparatie van de dakconstructie van de MFA te Neck. Graag vernemen wij van het college hoe de stand van zaken is op dit project, zowel bouwtechnisch als aansprakelijkheid technisch. Op bladzijde 55 wordt ingegaan op Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer. Wij missen hier een stuk over de kerkenvisie. Ten eerste is deze kerkenvisie nog niet aan de raad verstrekt. Ten tweede is het zo dat de gemeente eigenaar is van de toren van de hervormde kerk. Recentelijk heeft in het Noordhollands Dagblad gestaan dat hier een andere bestemming voor wordt gezocht. Vraag aan de portefeuillehouder is wat hiermee gedaan gaat worden. Wat gaat de invulling worden van de kerktoren? Wat is het beleid van de gemeente? Op bladzijde 39 staat een tabel belastingcapaciteit, woonlasten meerpersoonshuishoudens. Volgens de tabel stijgen de gemiddelde ozb-lasten van 2023 naar 2024 met 25% en tussen 2024 en 2025 met 16%. Nu is eerder aangekondigd dat door de overname van de wegen van het hoogheemraadschap deze kosten bij de ozb-lasten worden gerekend. Maar onder welk jaar valt dit? Wij nemen aan onder het jaar 2024. Wat is dan de reden van de verhoogde kosten van 16% in het jaar 2025? Op bladzijde 144 staat een overzicht van de taakvelden met bedragen. De optelsom van genoemde bedragen, positief en negatief, kloppen niet. Er staat nu een bedrag van circa € 3 miljoen negatief, terwijl dat bijna € 21 miljoen positief zou moeten zijn, ervan uitgaande dat de bedragen kloppen. Graag ontvangen we hier uitleg van het college over. Voorzitter, wat onze fractie betreft staan in de begroting en de 1e Begrotingswijziging belangrijke en zeer belangrijke zaken. Tot de zeer belangrijke zaken rekenen wij 1. Woningbouw en gerelateerd daaraan de verduurzaming van de sportaccommodaties. 2. Bestuurlijke toekomst, de besprekingen met de buurgemeenten over verbeterde vormen van samenwerking, waarbij het de vraag is of onze zelfstandigheid bewaard kan blijven. 3. De financiën van de gemeente en gerelateerd daaraan de mogelijkheid om financieel zelfstandig te blijven en niet onder provinciaal toezicht te komen. Wat de woningbouw betreft, hopen wij dat het college zich blijft inzetten om een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan het verminderen van het woningtekort in onze gemeente. Met verduurzaming van de sportaccommodaties en de mogelijkheid om substantieel binnenstedelijk circa 150 woningen te kunnen bouwen is nog een lange en ingewikkelde weg te gaan. Wij hopen van harte dat een juiste balans gevonden kan worden tussen bouwen buitenstedelijk en het ontzien van natuur- en milieuwwaarden. Maar de mogelijkheid om een groot aantal woningen te kunnen bouwen voor onze inwoners die soms al vele jaren op zoek zijn naar een onderkomen, weegt voor ons buitengewoon zwaar. Wanneer wij de woningbouwprognoses voor de komende jaren op bladzijde 93 zien, dan valt ons op dat er veel in de pijplijn zit. Echter, als we de cijfers vergelijken met de begroting van vorig jaar dan schuiven al die woningen jaren op. In 2023 en 2024 is geen woning opgeleverd. In de vorige begroting stond voor het jaar 2025 een planning om 285 woningen te realiseren. In de huidige begroting staan voor komend jaar slechts 27 stuks. Voor 2026 nog erger. In de begroting van vorig jaar stond gepland om 637 woningen te realiseren. De huidige begroting geeft aan 128 woningen. Wij maken ons hier ernstig zorgen over en we weten wat de belangrijkste oorzaak hiervan is. Individuen, organisaties of instanties maken bezwaar tegen de plannen, waardoor de projecten jaren vertraging opleveren. En wat voor nut heeft het uiteindelijk? Wat hebben deze bezwaren uiteindelijk opgeleverd? Een vraag aan de

portefeuillehouder dan ook: hebben deze rechtszaken iets opgeleverd dat een project grootschalig is aangepast? Wij denken van niet. Uiteindelijk zijn de mensen die in het mooie Wormerland willen wonen de dupe. Elk woningbouwproject wat op dit moment in de gemeente wordt ontwikkeld heeft te maken met bezwaarmakers. Uiteindelijk wordt alles gerealiseerd, maar wel pas vele jaren later. Wat de bestuurlijke toekomst betreft hopen wij dat de raadsleden van de drie gemeenten in goed overleg het onderzoeksbureau optimaal faciliteren om met een gedegen rapport en advies te komen over de vraag hoe onze gemeente straks verder bestuurd kan worden. Wat de financiën betreft zijn wij onder de indruk hoe bij een golf van bezuinigingen toch een aantal mooie initiatieven in de gemeente doorgang kunnen vinden. Voor het vinden van deze balans nogmaals dank aan het college en de ambtelijke organisatie. De fractie van het CDA wenst het college veel wijsheid en zegen toe bij de uitvoering van de begroting. Tot zover in eerste termijn.

**De voorzitter:** Hartelijk dank, de heer Loonen. Dan mag u naar voren komen om het volgende lootje te trekken. De VVD, mijnheer Doorenbos, gaat uw gang.

**De heer Doorenbos:** Dank u wel mevrouw de voorzitter. Geacht college, raadsleden, aanwezigen, toehoorders en kijkers thuis. Vandaag bespreken en besluiten wij omtrent de begroting van de gemeente Wormerland 2025 en de jaren hierop volgend. Vandaag gaat het nog goed, maar er zijn grote zorgen over de herijking van het Gemeentefonds in 2026, het ons allen bekende en beruchte ravijnjaar en het hieruit voortvloeiend tekort van de € 3,9 miljard voor de gemeenten gezamenlijk. Wel krijgen de gemeenten er vanaf 2025, door hogere inflatieverwachtingen, ongeveer € 150 miljoen bij. Echter, dit bedrag zal in latere jaren wederom worden afgebouwd. Voor gemeentebesturen is het een forse opgave om tot een sluitende begroting te komen met ingang van 2026. Daarbij zijn niet alleen rekening gehouden aan wet- en regelgeving, maar moeten zij ook rekenschap geven aan maatschappelijke normen. De VVD-fractie van de gemeente Wormerland is blij met een sluitende begroting, maar betreurt tegelijkertijd het feit dat het sluitend maken van de begroting gedeeltelijk met incidentele financiële middelen heeft moeten plaatsvinden. We zijn ons bewust van het feit dat het sluitend maken van de begroting met incidentele financiële middelen maar eenmalig mogelijk is. De jarenlange tekorten op de jeugdzorg, de opschalingskorting, de te verwachten bezuinigingen voortkomend uit het ravijnjaar 2026 en het voornemen tot verdere decentralisatie van rijkstaken naar gemeentes, geven reden tot de noodzaak van bezuinigen. Mits overwogen en gemotiveerd is er voor de VVD-fractie veel bespreekbaar. Nadrukkelijk merken wij hierbij wel op dat er ook onderwerpen zijn van bezuinigingen die niet bespreekbaar zijn, zoals het sluiten van het zwembad. Het zwembad is immers van groot maatschappelijk belang binnen onze gemeente. Na deze inleidende opmerkingen kom ik toe aan de verschillende programma's en merk het volgende op. Programma 1, de Weerstandsvermogensratio. In het coalitieprogramma is het weerstandsvermogenratio gesteld op een factor van 1,5. In de begroting zien we dit cijfer oplopen naar 2. De VVD-fractie verneemt graag een toelichting op deze verschuiving door de portefeuillehouder.

Programma 2, de Ruimtelijke ontwikkeling. Voor de realisatie van de bouw van nieuwe woningen staan verschillende woningbouwprojecten op stapel in verschillende fases van vergunningverlening. Wij constateren, net als vorige spreker, dat feitelijke realisatie van bouwplannen vanwege de vele aangespannen juridische procedures nodeloos vertraging oploopt. Hierdoor onthouden enkele mogelijke belanghebbenden, vele jongeren en mensen met een acute woonvraag de mogelijkheid hun leven, hun toekomst en gezin vorm te geven. Tegen deze achtergrond het verzoek aan degenen die bezwaar willen aantekenen tegen een voorgenomen bouwplan om eerst in constructief gesprek te treden met de aanvragers van het desbetreffende bouwplan. Vaak kan er meer dan gedacht en is de aanvrager bereid om via een aanpassing van het bouwplan het mogelijke bezwaar op te lossen en wordt daarmee een tijdrovende en dure bezwaarschriftenprocedure voorkomen. Ik merk daarbij op dat de toekomstige bewoners van die woningen de mensen dankbaar zullen zijn voor de bereidheid tot het vinden van een dergelijke oplossing.

Programma 3 en 4 het Sociaal Domein. De wijze van bekostiging van zowel de WMO als de Jeugdzorg zal met ingang van 1 januari 2026 wijzigen. Voor beide voorzieningen zal dan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage verschuldigd zijn. Dit is nodig gezien de onevenredige vraag naar ondersteuning voor met name de huishoudelijke hulp na het wegvallen van de eigen bijdrage enige jaren geleden. Helaas moeten wij constateren dat de kosten voor de

jeugdzorg, ondanks de inspanningen van het ambtelijk apparaat, voornamelijk niet onder controle zijn te krijgen. Voor zover wij kunnen zien zijn maatregelen zoals een budgetplafond in combinatie met een wachtlijst, waar dat mogelijk is, een concrete mogelijkheid om de kosten van jeugdzorg uiteindelijk te beheersen.

Programma 5, de Leefomgeving. Afgelopen jaar heeft laten zien dat onder invloed van de klimaatverandering het onderhoud van openbare ruimte en de leefomgeving niet meer voldoet. Denk daarbij aan het onderlopen van straten door hevige regenval en de grasgroei. In de toekomst zullen onderhoudsprogramma's aangepast moeten worden aan deze veranderende weersomstandigheden. Ook het openbaar vaarwater valt onder de openbare ruimte. Opvallend daarbij is te zien dat de Zaanoevers aan de kant van Wormer de laatste tijd verrommelt. Dit vinden wij ongewenst, zeker gezien de verrijzenis van de nieuwe woonwijk in de Zaanlandhoek. Steeds meer vaartuigen in verschillende staat van verval, dan wel zoals u wil onderhoud, nemen ligplaatsen in aan de Wormeroever. Wij stellen voor om havengeld te heffen tegen een stevig tarief en indien de eigenaar van deze vaartuigen niet woonachtig is in Wormerland, ook toeristenbelasting te heffen. Dat geeft de gemeente inkomsten waaruit zij bijvoorbeeld de regulering van ligplaatsen kan bekostigen.

Dan het Heerenhuis in Spijkerboor. Om het Heerenhuis in stand te houden is kostbaar groot onderhoud noodzakelijk. Door de aard en de ligging is exploitatie op economisch verantwoorde wijze in de huidige vorm vermoedelijk niet mogelijk. Hoezeer wij ons ook bewust zijn van de behoefte aan een plek van samenkomst voor de inwoners van Spijkerboor, menen wij dat het Heerenhuis daarvoor in huidige vorm niet geschikt is. De VVD-fractie van de gemeente Wormerland pleit er dan ook voor om samen, ik zeg heel nadrukkelijk, samen met de inwoners van Spijkerboor te zoeken naar een passende oplossing, waarbij verkoop niet uitgesloten is. Dit laatste nadrukkelijk onder voorwaarde dat zowel de belangen van het Heerenhuis als de Spijkerboorder gemeenschap hiermee optimaal gebaat zijn.

Programma 6, Bestuur en organisatie. Accountants- en advieskantoor BDO heeft in zijn jaarlijkse benchmarkonderzoek geconstateerd dat de gemeentelijke lasten in Wormerland, "gevaarlijk hoog" zijn. Voor 2025 wordt desondanks toch een verhoging van de ozb voorgesteld. Weliswaar wordt de verhoging voor een belangrijk deel gecompenseerd door verlaging van de HHNK-lasten, maar gecorrigeerd voor de stijging ten gevolge van de overname van wegen is er toch sprake van 1% verhoging van de ozb die de inflatiecorrectie te boven gaat. De VVD-fractie van de gemeente Wormerland constateert dat de belastingcapaciteit van inwoners en bedrijven binnen de gemeente Wormerland ook zijn grenzen kent. Als uitgangspunt voor de komende jaren dient de ozb-stijging voornamelijk dan ook beperkt te blijven tot de inflatiecorrectie. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan zal er moeten worden bezuinigd. Dit klinkt impopulair, maar het is helaas niet anders. Onze gemeenschappelijke samenwerkingsregeling met de gemeente Oostzaan vergt bij voortdurend onze aandacht. Ook dit jaar vraagt OVER-gemeenten om een extra investering. Enerzijds om de organisatie toekomstbestendig te houden, anderzijds omdat er nieuwe taken bij de decentrale overheid zijn neergelegd. Daardoor is het werkzaamhedenpakket van OVER-gemeenten uitgebreid en dat moet ook bekostigd worden. Na intensief overleg tussen OVER en de betrokken gemeenten is er overeenstemming bereikt over een extra investering. Zowel OVER als de deelnemende gemeenten zullen zich moeten realiseren dat ook deze extra investering moet worden opgebracht door onze inwoners en dat zij hiervoor mogen verwachten dat de kwaliteit van dienstverlening door OVER optimaal is. Het noodzakelijk door de raad moeten amenderen van raadsvoorstellen, opgesteld door OVER, vanwege inhoudelijke tekortkomingen is in dit licht onaanvaardbaar. Ook dient OVER haar taalgebruik zakelijk en efficiënt te houden om de nodeloos lange rapporten en voorstellen te vermijden. Met betrekking tot de gemeentelijke toekomst het volgende. Alles overziende stelt

onze fractie vast dat de vanavond vast te stellen begroting in de huidige situatie het meest optimale scenario weerspiegelt. Gestreefd wordt naar een zo gezond mogelijke duurzame balans van inkomsten en uitgaven. In dit kader nadrukkelijk een woord van dank aan betrokken ambtenaren en het college. Ook de gemeente Wormerland ontkomt niet aan de herziening van het Gemeentefonds en zal haar uitgaven in lijn moeten brengen met de ontvangsten uit het fonds. Moeilijke en lastige keuzes alsmede bezuinigingen zullen aan de orde zijn wanneer de gemeente Wormerland een duurzame financiële basis beoogt en daarmee toekomstperspectief wil houden en tegelijkertijd een aantrekkelijke partner wenst te zijn in enige vorm van toekomstige gemeentelijke samenwerking. Wel merkt de VVD-fractie van de gemeente Wormerland daarbij op dat zij erop vertrouwt dat mogelijke toekomstige gemeentelijke samenwerkingspartners op vergelijkbare wijze op hun financiële huishouding passen. Het kan en mag immers niet zo zijn dat de inwoners van de gemeente Wormerland de financiële gevolgen dienen te dragen van door andere gemeenten gemaakte keuzes. Tot zover in eerste termijn, dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Doorenbos, u mag naar voren komen om een volgend lootje te trekken. En dat is geworden de POV, dank u wel en dan kom ik uit bij mevrouw Smit-de Ridder.

**Mevrouw Smit-de Ridder:** Dank u wel voorzitter. Ja, mijn excuus dat we een beetje gehandicapt zijn, maar afijn. Komt later. Ik heb vanmorgen de algemene beschouwingen van onze fractievoorzitter, de heer Haalboom, gekregen en die luiden als volgt: Algemene beschouwingen, Programmabegroting 2025-2028. Voorzitter, leden van het college en raadsleden. De fractie van de POV heeft met belangstelling de Programmabegroting 2025-2028 doorgenomen. Wij willen de begroting zelf terzijde leggen en ons met name concentreren op de wijzigingsvoorstellen, welke genoemd worden in bijlage B1. We beginnen bij de wijziging B1 op pagina 9. Onder B1 staat het voorstel om de inwonerspas niet in te voeren. Dat vinden we bijzonder jammer. We zijn een groot voorstander van deze pas. Echter, we zien wel de noodzaken in van deze bezuiniging en hopen dat het onderzoek om aan te sluiten bij de Zaanse inwonerspas succesvol zal worden. B2 op pagina 10. Onder B2 vinden we het voorstel om te stoppen met het project Systematisch werken aan overgewicht bij jongeren. Ook dat vinden we heel jammer, zeker ook gezien het feit dat dit wel was opgenomen in het collegeprogramma. De doelgroep was lastig te vinden, dus het lijkt ons terecht om dit project te staken en zodoende te kunnen bezuinigen. B3, onder deze maatregel valt de aanschaf van een minigraver voor diverse werkzaamheden. Wat wij ons hierbij wel afvragen is hoe zit het met de onderhoudskosten? Deze zien we in de calculatie namelijk niet terug. De vraag ook van ons is, is er een opgave van deze onderhoudskosten? B8, pagina 15, de fractie van de POV is zeer verheugd om te horen dat er een alternatief is voor de aanschaf van de AV-installatie. Wij vonden het bedrag voor de aanschaf enorm hoog, dus een alternatief in de vorm van een upgrade is meer dan welkom. We weten helaas nog niet wat daar de financiële consequenties van zullen zijn, maar we gaan ervan uit dat dit een aanzienlijke verbetering zal zijn. Wij stellen dan ook voor om als raad te kiezen voor scenario B. C1 pagina 17. Fundamenteel zijn wij tegen een ozb-verhoging. De ozb is in onze gemeente al behoorlijk hoog en we willen niet dat onze inwoners met veel te hoge kosten te maken krijgen. Echter, het feit dat er onder de streep sprake is van een ozb-verhoging van slechts 1%, vinden we deze maatregel uiteindelijk acceptabel. C2. Ook bij dit voorstel is de POV van mening dat de ozb-verhoging voor niet-woningen een zwaar middel is welke we liever niet zien. Echter, als we kijken naar de ozb-tarieven in ons omliggende gemeenten, dan is het redelijkerwijs acceptabel om deze verhoging in te zetten. C4, pagina 21. De POV is geen voorstander om de hondenbelasting te verhogen. Sterker nog, we zouden het liefst de hondenbelasting geheel willen afschaffen. Er zijn veel oudere inwoners in onze gemeente voor wie hun gezelschapsdier een trouwe metgezel is, die voor

hen zeer belangrijk is. Het mag daarom niet zo zijn dat er straks inwoners zijn die tegen te hoge kosten aanlopen. Als we ook kijken naar het tariefverschil met Oostzaan, is deze behoorlijk hoog. We zouden graag zien dat deze belasting niet wordt verhoogd, echter, we kunnen helaas geen bezuinigingsmaatregel vinden om dit te compenseren.

5 C7, tabel pagina 8. Hier wordt gesproken over een bestuursopdracht. Onderzoek, kostendekkendheid van huwelijken, markt en grafrechten. Een onderzoek is op zich prima, maar we zijn heel erg benieuwd wat deze kosten zijn en ook waarom het niet kostendekkend zou zijn. We hebben deze vraag al eens eerder uitgezet en toen kregen we als antwoord dat het kostendekkend moest zijn, maar we vragen op dit moment wat de werkelijke kosten zijn en dan uitgesplitst.

10 C8, tabel pagina 8. Dit betreft een bestuursopdracht. Onderzoek naar de mogelijkheid om precario op terrassen en reclame-uitingen. Dat lijkt ons geen goed plan. Wormerland heeft niet veel terrassen en we zijn dan ook van mening dat hierbij de opbrengsten marginaal zullen zijn. We stellen dan ook voor om dit onderzoek, wat waarschijnlijk ook weer veel geld gaat kosten of veel fte's, niet uit te voeren.

15 E, tabel pagina 8. Hierin staan een aantal voorstellen om scherper aan de wind te varen. Dit betekent feitelijk dat we als gemeente iets meer risico's zullen gaan nemen. De POV is van mening dat deze risico's gering, dus aanvaardbaar zijn.

20 G23, tabel pagina 8. Dit punt gaat over de digitalisering van het vergunningarchief. Wij vragen ons af of deze digitalisering niet reeds was uitgevoerd door het Waterlands Archief. We vinden dit een heel grote kostenpost en vragen ons af of dit niet goedkoper zou kunnen. Voorzitter, als raad hebben we heel wat zware dossiers te behandelen, maar tijd ontbreekt vaak om ze uitvoerig te bespreken en er diep genoeg in te duiken om onze controlerende taak serieus op te pakken en dit baart ons zorgen. De taken die we met elkaar moeten

25 verrichten worden complexer en eerder meer in plaats van minder. Zeker nu met het ravijnjaar in het vooruitzicht. We zijn, mede om die reden, erg blij met de duidelijke voorstellen en zeker ook met het rapport van de Controlecommissie. Wij willen langs deze weg dan ook de portefeuillehouders, de ambtenaren en ook de Controlecommissie hiervoor hartelijk danken.

30 Tot zover in eerste termijn. Dank u voorzitter.

**De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Smit-de Ridder, u mag naar voren komen om een lootje te trekken. En dat is de PvdA. Ik denk dat ik dan naar de heer Kindt mag.

35 **De heer Kindt:** Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, met deze begroting besluiten we over de wijze waarop wij onze gemeentelijke dienstverlening aan onze inwoners bekostigen. En die dienstverlening en de bekostiging die zitten in zwaar weer. Daar maken we ons grote zorgen over. Wormerland staat voor grote uitdagingen. Het rijk bedeeft ons met steeds meer taken. Alleen, we krijgen er niet genoeg geld bij om die goed uit te voeren. In uw aanbiedingsbrief

40 bij de begroting schrijft u "de gemeenten staan met hun rug tegen de muur." En zo is het maar net. Het meerjarenoverzicht van de begrotingssaldi toont miljoenentekorten. Onze inwoners worden door dit rijksbeleid in de steek gelaten. De 1e begrotingswijziging toont hoe voor het komende jaar toch een structureel sluitende begroting vastgesteld kan worden maar wel met een gedeeltelijke inzet van de algemene middelen. Dat dan weer wel. Voor de

45 navolgende jaren blijft het een onheilspellend vooruitzicht. Indien dit rijksbeleid wordt voortgezet, dan zal dat verstekkende gevolgen hebben voor onze gemeenschap. De gemeentelijke lasten zullen dan fors stijgen en tegelijkertijd zullen de dienstverlening, onderhoud van openbare ruimte, sportvoorzieningen, woningbouw, et cetera hard geraakt worden. Voorzitter, zo ver mogen we het niet laten komen. Al meerdere malen hebben

50 gemeenten richting Tweede Kamer, richting het kabinet, de oproep gedaan dat deze heilloze bezuinigingen voorkomen moeten worden. In de komende tijd moeten we hier sterker op inzetten. Voorzitter, hierbij vraag ik aandacht voor onze ambtenaren in onze OVER-organisatie. In september heeft het dagelijks bestuur van OVER-gemeenten ons bericht over haar bijgestelde begroting en daarmee de gemeentelijke begroting minder zwaar belast voor

55 de ambtelijke inzet. Natuurlijk, dat heeft consequenties. Daar wil ik het niet over hebben. Ik

wil hier een groot compliment naar OVER-gemeenten uitspreken. In het hele land wordt lokaal bestuur geteisterd door geldgebrek, tekort aan voldoende personeel, wat ambities bemoeilijkt en tot bestuurlijke frustraties leidt. In de grootste gemeenten van Nederland wordt daarom al gesproken over een burn-out-cratie. Ook onze ambtenaren hebben te maken met

deze omstandigheden. En desondanks wordt er vol loyaliteit gewerkt om de dienstverlening in Wormerland op peil te houden. Er wordt hard gewerkt aan plannen voor woningbouw, voor versterking van ons Sociaal Domein, ruimtelijke ordening, participatie, energietransitie. De onvermoeibare inzet van onze ambtenaren verdient een groot compliment dat ik hierbij tot uitdrukking breng. Grote lof voor de inzet van onze ambtenaren.

Sociaal Domein. Voorzitter, er is goede vooruitgang geboekt op Sociaal Domein. We hebben dit jaar een nieuw bijgewerkt armoedebelief vastgesteld en nog in de afgelopen maand is nieuw beleid vastgesteld waarmee schuldhelpverlening heel veel meer slagkracht krijgt. Grote lof hiervoor.

Woningbouw en sport. Voorzitter, we zijn ingenomen met het raadsbesluit uit maart om voor ons project Verduurzaming Sportaccommodatie voort te gaan. Nog niet alle onderzoeken zijn afgerond, toch zijn we positief gestemd. In de voorronde afgelopen maand is de raad geïnformeerd over de woningbouwplannen op de drie tennislocaties en de wijze waarop de projectontwikkelaar omwonenden hierbij betreft. Dit proces blijven we met grote belangstelling volgen. De betrokkenheid van de omwonenden is heel belangrijk voor de kwaliteit en de inpasbaarheid van deze woningbouw in de buurten. Met de woningbouw bij de Gele Lisstraat zijn we ook zeer ingenomen. Al hadden we graag gezien dat het aandeel sociale woningbouw groter was geweest. Dat de bezwaren tot vertraging gaan leiden, betreuren we zeer. De woningbouw is ontzettend belangrijk. Dit is slecht nieuws voor woningzoekenden en ook voor de ouders van jonge mensen die hierdoor veel langer thuis moeten blijven wonen. Inmiddels zijn er plannen bij de Raad van State om deze bezwaren op een snellere wijze te behandelen. Dat geeft weer hoop dat de vertragingen teruglopen. Hier dan toch nog even een zijstap naar de opmerking in de 1e begrotingswijziging waarop pagina 17 vermeld staat dat de Wormerlandse huurders een voordeel behalen en de woningeigenaren een nadeel door de lastenverschuiving van de aanslag van het

hoogheemraadschap naar de gemeentelijke ozb-heffing. Dat voordeel voor de huurders is echt een verkeerde weergave van de feiten. Anders dan woningbezitters betalen huurders de ozb-heffing niet direct, maar via de huur en tot op de laatste cent. Van de wethouder horen we graag dat hij deze onjuistheid bevestigt.

Bestuurlijke toekomst. Als gemeenteraad hebben we nog niet zo lang geleden onze wens tot behoud en versterking van onze bestuurlijke zelfstandigheid uitgesproken. Een belangrijk besluit dat aansluit bij de wens van onze inwoners. Toch gaan we samen met de gemeenteraden van Landsmeer en Oostzaan onderzoeken of en hoe onze drie gemeenten tot een duurzame samenwerking kunnen komen. De ambtelijke samenwerking met Oostzaan is hier debet aan. Die samenwerking is ons dierbaar en die zetten we graag voort. Nu zijn onze buurgemeenten met name geïnteresseerd in een bestuurlijke samenwerking, een gemeentelijke fusie. Onze voorkeur gaat juist uit naar ambtelijke samenwerking. Dit nieuwe onderzoek gaat de mogelijkheden van beide samenwerkingsvormen in beeld brengen en we zien uit naar de dialoog met de raden van Landsmeer en Oostzaan over de bestuurlijke toekomst.

Ten slotte wil ik u herinneren aan onze inbreng bij de behandeling van de kadernota. Hierbij hebben we aangegeven dat bij mogelijke toekomstige lastenverzwaring met draagkracht rekening gehouden moet worden. Dit kan bij de rioolheffing door het vaste bedrag per huishouden voor de rioolheffing te wijzigen in een rioolheffing die op basis van de WOZ-waarde wordt vastgesteld. Onze fractie ziet graag onderzocht wat de gevolgen zijn van een dergelijke wijziging van de heffing, zodat de raad bij de begroting van 2026, indien gewenst kan besluiten tot een aanpassing van de heffingswijze. Wij hebben hier een motie voor opgesteld en die wil ik nu voorlezen.

**De voorzitter:** Ja, gaat uw gang.

**De heer Kindt:** De gemeenteraad bijeen op 5 november 2024, constaterende dat de inwoners met lage inkomens moeite hebben om rond te komen. Er gerede kans bestaat dat op gemeentelijke lastenverzwaring bij ongewijzigd rijksbeleid kan worden gerekend. De rioolheffing de mogelijkheid biedt om op basis van de WOZ-waarde vastgesteld te worden.

Overwegende dat de aansluiting op het riool voor flatgebouwen en rijtjeswoningen een lagere investering vereist dan bij grote vrijstaande woningen. Een op WOZ-waarde gebaseerde heffing gezien wordt als eerlijker vanuit een inkomensperspectief, het draagkrachtbeginsel. Een heffing op basis van de WOZ-waarde aansluit op bestaande heffingswijze. Verzoekt het college om een wijziging van de heffingswijze van de rioolheffing te onderzoeken, de gevolgen voor de huishoudens van verschillende welstandsklassen te inventariseren en de uitkomsten aan de gemeenteraad te rapporteren. En gaat over tot de orde van de dag. Voorzitter, dit was onze bijdrage in eerste termijn. Dank u wel.

## MOTIE

### Onderzoek rioolheffing

“De raad van de gemeente Wormerland, in vergadering bijeen op 5 november 2024;

constaterende dat:

- inwoners met lage inkomens moeite hebben om rond te komen;
- er gerede kans bestaat op gemeentelijke lastenverzwaringen bij ongewijzigd rijksbeleid;
- de rioolheffing de mogelijkheid biedt om op basis van de WOZ-waarde vastgesteld te worden.

overwegende dat:

- aansluiting op het riool voor flatgebouwen en rijtjeswoningen een lagere investering vereist dan bij grote vrijstaande woningen;
- een op WOZ-waarde gebaseerde heffing gezien wordt als eerlijker vanuit een inkomensperspectief (het draagkrachtbeginsel);
- een heffing op basis de WOZ-waarde aansluit op bestaande heffingssystemen;

verzoekt het college om een wijziging van de heffingswijze van de rioolheffing te onderzoeken, de gevolgen voor huishoudens van verschillende welstandsklassen te inventariseren en de uitkomsten aan gemeenteraad te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

**De voorzitter:** Oké, dank u wel mijnheer Kindt. U mag nu naar voren komen om een lootje te trekken. GroenLinks en dan kijk ik denk ik naar mevrouw Schoonheim. Gaat uw gang.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel. Voorzitter, de donkere wolken pakken zich al langere tijd samen boven gemeenteland. We moeten van alles, we krijgen steeds minder. Dat raakt alle gemeentes en als kleine gemeente lijkt het wel alsof je daar nog wat meer last van hebt. Daar komt nog eens bovenop dat wij onze ambtelijke organisatie delen met Oostzaan en terwijl Wormerland wilde investeren in de organisatie, heeft Oostzaan besloten dat de organisatie in haar huidige vorm geen toekomst heeft. GroenLinks vindt dat, zoals bekend, best verstandig van Oostzaan, maar het is wel een beetje zuur dat wij dan in onze begroting op pagina 85 hebben staan dat we ons inzetten om de wegen en fietspaden in Oostzaan begaanbaar te houden. Hoe dan ook, het zijn ingewikkelde tijden waarin we weinig bewegingsruimte hebben om ambities waar te maken. Wij zijn dan ook blij dat het college het is gelukt om voor 2025 toch nog een sluitende begroting te presenteren. Een voorzichtige felicitatie is wel op zijn plaats, maar het zal duidelijk zijn dat dit een uiterst fragiele situatie is. De tergend langdurende vervanging van het AV-systeem kan bijvoorbeeld nog voor extra kosten zorgen. Evenals de verduurzaming sportaccommodaties waarvoor alsnog een tekort

van zo'n € 2 miljoen op rust. Waarom is dit eigenlijk niet meegenomen in een risicoparagraaf? En zo zijn er nog wat onzekerheden en voor de jaren 2026-2028 hebben wij een enorme uitdaging. Temeer daarin in juni 2023 al is aangegeven dat het vet van de botten is en het laaghangend fruit wel geplukt. Nieuwe ombuigingen gaan geen substantieel verschil meer maken. Het is dus tijd voor lef, ambities en keuzes. En natuurlijk staan er wel ambities in de begroting, gebaseerd op het coalitieakkoord, maar in dat coalitieakkoord stond al dat het vooral een voortzetting was van het voorgaande beleid en dat de ambities wellicht getemperd of getemporiseerd zouden moeten worden door omstandigheden van buitenaf. Een vooruitziende blik zo blijkt, want als we kijken naar de verschillende programma's dan zien we toch wel heel erg vaak zaken staan voor 2025 die daar ook al stonden voor 2024. Of zaken zijn wel verdwenen maar niet uitgevoerd dan wel bereikt in 2024. Ambities zijn maar al te vaak getemperd en getemporiseerd. In programma 1 gaan we bijvoorbeeld vrolijk verder met het doorontwikkelen van de nieuwe website. Maar waar blijft nou toch die agenda van de raad op de startpagina? Het verbeteren van de bereikbaarheid en de integrale toegang. Hoe is het mogelijk dat dit nog altijd niet op orde is? En van programma 2 schrikken wij een beetje. Waar is hier de ambitie? En het lef? En de keuzes? Plotseling lezen we dat het onze ambitie is om in 2040 als gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn. Dat moet een foutje zijn, want het was 2030 en dat jaartal is ook opgenomen in het coalitieakkoord van het college. Het kan toch niet zo zijn dat we hier rustig tien jaar langer over gaan doen. Hup, college. Toon lef en maak deze haalbare ambitie waar. Ook lijkt de zonneladder verdwenen. Wat is hier aan de hand? We missen tevens het stimuleren en faciliteren van 50% lokaal eigenaarschap. Dit is een belangrijke pijler binnen de energietransitie, maar we lezen er niets over. Doen wij eigenlijk wel iets? We zijn blij dat de wijkuitvoeringsplannen lopen en dat we in 2025 een technieke keuze mogen verwachten. In 2035 zouden de eerste wijken gasloos zijn. Wij maken ons zorgen of we dat gaan halen. Wordt deze ambitie niet te veel getemporiseerd? En als we het dan toch over wijken en woningen hebben, de woningbouwambities. Het klinkt allemaal prachtig, jaar in, jaar uit. Maar onder de streep komt er erg weinig van de grond.

De Zaandriehoek, loopt er nu een procedure over de grond die we van het hoogheemraadschap hebben gekocht? En wat doet het college om de voortgang van het project te bevorderen? De Veerdijk, zet het college stappen in dit project en biedt de anterieure overeenkomst geen handvatten?

De Wormervelden. Gaat het college ernstig in gesprek met Parteon nu het na tien jaar nog altijd blijft bij zoeken naar een projectontwikkelaar? Er gebeurt niks en intussen loopt het college zich stuk op een plan dat moet gaan om een sporthal, maar inmiddels gaat om zoveel mogelijk, zo duur mogelijke woningen bouwen op postzegels in Wormerland, om maar uit de kosten te komen. GroenLinks roept het college op om keuzes te maken en zich te focussen op de echte woningbouwprojecten die daadwerkelijk het verschil kunnen maken. En maakt dan meteen werk van de MRA Green Deal Houtbouw die we in 2024 ondertekend hebben. En daarnaast zou het goed zijn om de alternatieve woonvormen uit het coalitieakkoord nu eens een zetje te geven. De Tiny Houses, woningsplitsing, transformatie bedrijfsgebouwen, toepassing Leegstandswetgeving, verruiming wonen tweede lijn en generatiehofjes. Waar zijn ze? Toon lef en toon ambitie. Wij begrijpen niet helemaal dat de nulmeting en strategie tot 2025 footprint niet meer onder het kopje veenweidegebied behouden valt. Moeten wij hieruit en uit het feit dat er een herijking gaat plaatsvinden in plaats van uitvoering, opmaken dat het hele proces op losse schroeven staat? En met betrekking tot programma 3 vinden wij het hoopgevend dat het beleid toeslagenaffaire wordt geëvalueerd. Graag worden we meegenomen in de uitslagen van deze evaluatie. Het valt ons op dat we wederom gaan onderzoeken of we de werkwijze van gezinscoaches in een lichtere vorm voor een bredere groep gezinnen mogelijk kunnen maken. Dit zou in 2024 gedaan worden en we hadden graag gezien dat de gezinscoaches light in 2025 ingezet konden worden. Kan de portefeuillehouder de keuze maken om deze ambitie prioriteit te geven? Er is overigens meer dat we al in 2024 zouden doen, bespreken of onderzoeken. Opvallend is hierbij het respijthuis structureel voortzetten waarbij we budget voor

logeervoorziening hebben opgenomen terwijl blijkbaar nachtopgang nu niet mogelijk is. Hoe

zit dat? Het verbeteren van de overgang van Jeugdwet naar WMO en de Participatiewet moet wat ons betreft ook prioriteit krijgen. Waarom is dit nog niet op orde? Programma 4 is een mooi programma, dat ook gaat over kunst en cultuur en we blijven het jammer vinden dat dit niet wordt benoemd. En dat terwijl kunst en cultuur zo belangrijk zijn. Uit onderzoeken is gebleken dat kunstbeleving van belang is voor het welbevinden van mensen. De vereenzaming neemt toe in de samenleving en ook daar kan kunst en cultuur een tegenwicht bij bieden. Kunst heeft een positieve invloed op de cognitieve vaardigheden en op de sociaal-emotionele ontwikkeling, creativiteit en het zelfvertrouwen. Kunst verbindt, kunst doet ertoe. Een ander punt dat ons in dit programma opvalt is dat we, wederom, het aanbod voor ontmoeting en recreatie willen uitbreiden. Prima, doe dat en begin met het mogelijk maken dat het Heerenhuis zo snel mogelijk weer de ontmoetingsplek kan zijn die het zo lang is geweest voor inwoners van Spijkerboor en ook voor wandelaars, fietsers, roeiers en vele anderen. Toon ook hier lef, ambitie en kies.

Ook bij programma 5 zien we dat de temporisatie heeft toegeslagen, bijvoorbeeld met betrekking tot de pilot buurtouders project starten.

En dan het groenbeheer en klimaatadaptatie. Hier is heel veel ambitie nodig. Als we het qua klimaatadaptatie houden bij grasbetontegels, gaan we de wedstrijd niet winnen. Zeker niet als we tegelijkertijd bomen kappen voordat we überhaupt een idee hebben van waar en welk type bomen we gaan herplanten. En heeft het college geen ideeën voor het versterken van de biodiversiteit? Verder zouden we het college graag willen oproepen om zich actief te laten informeren over het zogenaamde voedselklasje van de MRA waar nu vijf gemeentes aan deelnemen. Misschien kunnen we nog aanhaken. Want hoe mooi zou het zijn als Wormerland een van de gemeentes wordt waarin we lokaal voedsel produceren en consumeren met alle sociale cohesie van dien. Denk bijvoorbeeld aan gezamenlijke voedselplantsoenen waar buurtgenoten elkaar ontmoeten en tegelijkertijd een deel van hun voedsel kunnen verzorgen.

Wat betreft programma 6 zouden wij graag zien dat openheid en transparantie de norm wordt zoals dat in de nieuwe Gemeentewet is opgenomen. Op dit moment lijkt het college zich onvoldoende bewust van deze nieuwe norm als het gaat om geheimhouding. Ook aangaande de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen zien wij nog te weinig gebeuren. Graag vragen wij het college om de instrumenten uit deze wet goed in te zetten om daaruit grip te geven en in positie te brengen.

Voorzitter, wat voor gemeente wil het college zijn? Het is ons niet helemaal duidelijk. Maar we geven graag een voorzet. Wij willen een groene, duurzame gemeente zijn, een gemeente waarin inwoners elkaar kennen en helpen, terwijl de gemeente een actieve, transparante en betrokken partner is voor inwoners. Een gemeente waar inwoners bij terecht kunnen. Een gemeente waarin iedereen kunst en cultuur kan ervaren en iedereen zich thuis voelt. Een gemeente waar je ook in de toekomst graag wil en kan wonen. Wij hopen dat u het lef heeft en de keuzes wilt maken om die ambitie waar te maken. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel mevrouw Schoonheim. Dan mag u naar voren komen om het laatste lootje te pakken. Ja, hij klopt D66. Het woord is aan de heer Kramer.

**De heer Kramer:** Nou, ik ben toch weer meteen een gelukkig mens.

Voorzitter, het maken van een begroting met in het achterhoofd de zware financiële tijden die voor ons liggen, dat is geen sinecure. En daarom allereerst dank aan iedereen in de ambtelijke organisatie die betrokken is geweest bij de totstandkoming van deze begroting. Ik ben ook blij dat er een groot aantal op de publieke tribune zit. Dank voor uw aandacht. Even kijken, net als vorig jaar ligt er nu ook weer een soort dobbelslag. Een initiële basisbegroting en een 1e begrotingswijziging met alle aanpassingen om de begroting van 2025 en verder sluitend te krijgen. En hoewel dat nu goed uitkomt, zou D66 toch graag zien dat we in de toekomst weer teruggaan naar een normale begrotingsbehandeling. Dus één begroting zonder direct een 1e begrotingswijziging. Dan bij het voorbereiden van algemene beschouwingen op de begroting zijn er, naast de begroting, altijd een paar documenten die ik nog eens doorlees. Mijn bijdrage van vorig jaar, maar ook het programma waarmee we de

verkiezingen in zijn gegaan. Is er iets veranderd? Is er vooruitgang geboekt? Zijn er wat ons betreft nog prangende wensen? En ik zal daar zo af en toe dus ook aan reflecteren.

Voorzitter, zoals gezegd is de Begroting 2025-2028 voor het aankomende jaar incidenteel sluitend, maar daarna niet meer. Incidenteel, dus door het inzetten van de algemene

5 reserve. Het mag bij uitzondering, maar eigenlijk is er dus geen sluitende begroting. Dat is de situatie en die ligt buiten de controle van het college of de raad. Dit moet in Den Haag opgelost worden door de huidige coalitie en ik heb er echt een hard hoofd in. Ik zie absoluut geen bereidheid bij VVD, NSC, PVV en BBB om ook maar iets te doen aan de catastrofale financiële vooruitzichten voor alle gemeentes in Nederland. Sterker nog, men wil het alleen  
10 maar erger maken door de speciale uitkeringen, de SPUK's, over te hevelen naar de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds, maar dan wel met een 10%-korting. Het verbaast me dus niet dat er in de wethoudersvereniging stemmen opgaan om met radicale acties te komen tot en met staken aan toe. En ik zal u zeggen, D66 zou zich daar ook in kunnen vinden. Dan de begroting zelf, voorzitter en ook de 1e begrotingswijziging. Er zijn  
15 een paar zaken die ik wil benoemen. Allereerst programma 2, doel 3.1 duurzaamheid. Mevrouw Schoonheim begon daar ook al over. Volgens het collegeprogramma wil het college in 2030 een CO<sub>2</sub>-reductie realiseren van 49%. Dat is wat ons betreft niet voldoende. We zien graag meer ambitie en volgen de lijn dat in 2030 60% reductie gerealiseerd moet worden. Zaanstad heeft als ambitie om in 2035 klimaatneutraal te zijn en ik heb zoiets van

20 laten we nou niet achterlopen, als Wormerland, om dat pas in 2040 voor elkaar te krijgen. Steeds meer mensen en bedrijven gaan bewust om met hun klimaatimpact en er ligt voor de gemeente een taak om de leiding te nemen en te helpen zodat iedereen mee moet en mee kan. We zijn daarom enthousiast over de nieuwe WoonWijzerWinkel die 25 oktober jl. eindelijk geopend is in Wormerveer. Hier worden onze inwoners laagdrempelig geholpen met

25 verduurzamingopties voor hun woningen. Ik ben er geweest, het is echt heel erg interessant. Deze samenwerking met lokale bedrijven sluit perfect aan bij onze gemeentelijke klimaatdoelen en biedt praktische stappen richting een energiezuiniger Wormerland. Met dit initiatief zetten we weer een stap richting een duurzame toekomst voor onze gemeente en ondersteunen we tegelijkertijd onze inwoners met het verlagen van energiekosten.

30 Dan programma 5, doel 1.5.2., het realiseren van een snellaadplein. D66 is daar kritisch over. Netcongestie en infrastructuur zijn remmende factoren en wat ons betreft dient er meer ingezet te worden op uitbreiding van het reguliere laadnetwerk, dus bij mensen thuis en voor de deur, via MRA-E en bevordering van het laden van elektrische voertuigen gedurende de nacht. Snellaadpleinen en snelladen moet wat D66 betreft overgelaten worden aan de markt.  
35 P5, programma 5, doel 3.1.1., het verder reduceren van afval. In vergelijking met omliggende gemeentes doen we het goed, maar het kan altijd beter. Afvalcoaches en voorlichting zijn natuurlijk prima om afval te verminderen, maar D66 ziet toch graag meer initiatieven waar de bewoners als groep bij betrokken worden. Denk bijvoorbeeld aan buurtclean-ups.

40 En dan ook maar gelijk het goede voorbeeld geven. En dan doe ik een voorstel aan de raad en het college. Zullen wij op zaterdag 20 september volgend jaar meedoen met een buurtclean-up? Dat is World Cleanup Day en ik hoor graag in tweede termijn de reacties van andere partijen en in eerste termijn van het college.

Voorzitter, ik wil even doorgaan naar de 1e begrotingswijziging. En dan heb ik het over B3, 4 en 5, het inbesteden van de buitendienst. En ik ben er een beetje van geschrokken, want  
45 zoals ik het lees kunnen we hier blijkbaar een kleine € 200.000 per jaar besparen. En ik vraag me oprecht af waarom we dit al niet veel eerder hebben onderkend. En ik wil daarom ook graag een antwoord daarop van het college. En de volgende vraag is dan automatisch, zijn er meer zaken die ons structureel geld op kunnen leveren als wij die gaan inbesteden? Heeft u daar serieus naar gekeken? En zo niet, bent u bereid om dat alsnog te doen? En dan  
50 ook eventjes specifiek met betrekking tot B5, waar onder meer het groenonderhoud onder valt. Daar staat een uitbreiding van 3 fte gepland. Ik wil graag weten of het mogelijk is, of dat dit gaat gebeuren, om deze plaatsen te laten vervullen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

55 Dan B6, overgaan naar de ledverlichting. Zes jaar geleden heeft D66 al geopperd om dit te versnellen. Het was zelfs volgens mij een van onze eerste moties. En gelukkig staat het nu

ook echt in de begroting. Maar ik heb het vorig jaar in mijn bijdrage bij de begroting al gezegd, waarom nu niet extra doorpakken en ambitie tonen. Verdere besparing is onder andere mogelijk door de straatverlichting in de buitengebieden SMART te maken. De verlichting kan dan automatisch dimmen in de daluren en als er geen verkeer langskomt. Het heeft als bijkomend voordeel dat er minder lichtvervuiling is en daarmee de leefomgeving van nachtdieren verbeterd wordt. Graag een antwoord van het college.

G1, het Heerenhuis. D66 heeft net als andere partijen zorgen over de voortgang op het dossier Heerenhuis. Het moment dat er een nieuwe huurder in komt lijkt wel steeds verder weg. Het is nog maar allerm minst zeker of dit gaat lukken tegen de huidige geplande huuropbrengsten. Met het wegvallen van subsidies dreigt het hiermee een bodemloze put te worden. En dat kunnen we nu echt niet gebruiken. D66 vraagt het college om extra aandacht op dit dossier en om dit met spoed af te wikkelen. Gezien de financiële situatie zullen we creatief moeten zijn met eventuele wensen en vooral in moeten zetten op zaken waarmee we wel de leefbaarheid van onze inwoners vergroten maar die weinig of geen structurele kosten met zich meebrengen. We hebben daarvoor een paar ideeën en we hopen ook dat onze collega's deze handschoen oppakken. Laten we bijvoorbeeld beginnen met de ondersteuning en erkenning voor vrijwilligersinitiatieven. D66 denkt hierbij aan een jaarlijkse dankdag waarbij de topvrijwilligers in het zonnetje worden gezet. Een bijzondere blijk van waardering is ook het toekennen van de gouden of zilveren lepelaar. Onze eigen Wormerlandse onderscheiding voor mensen met een grote maatschappelijke betekenis. Vrijwilligerswerk kan zo worden gestimuleerd zonder grote financiële investeringen. Graag een reactie. Overigens over de gouden en zilveren lepelaar, de gouden lepelaar is ook iets wat door de Vogelbescherming uitgegeven wordt als erkenning. Maar ik kwam op onze website van Wormerland niets tegen over de wijze waarop het voordragen voor een dergelijke onderscheiding moet, hoe dat moet en ik hoop toch dat dit de komende week gecorrigeerd kan worden. Voor D66 is het belangrijk dat de gemeente goed naar haar inwoners luistert, maar ook omdat inwoners hun buurt het beste kennen en het beste weten wat nodig is. Laten we eens kijken of we met het college en de raad gezamenlijk een keer in een weekend de buurt in kunnen gaan voor een soort buurtschouw. Gewoon op straat met mensen spreken over hoe ze de buurt zien, welke verbeteringen erop zouden kunnen komen. Dat kun je ook combineren met een digitaal ideeënbusje op de website. Dat kost niets, maar levert snel op.

Ik kom tot een afronding. Tien minuten is eigenlijk een beetje te kort om alles te benoemen wat D66 zou willen benoemen. We hopen dat er snel duidelijkheid komt over onze financiële toekomst. Maar daar is nu toch echt Den Haag aan zet. D66 zal zich de komende tijd inzetten om de vandaag door ons genoemde punten te realiseren. Wij trekken daarbij graag op met andere partijen in de raad en natuurlijk het college. Tot zover.

**De voorzitter:** Dank u wel Mijnheer Kramer. Dan zijn wij aan het einde gekomen van de eerste termijn van onze gemeenteraad. Ik wil voorstellen dat wij zo even gaan pauzeren. U heeft wel echt ontzettend veel naar voren gebracht. Er stond hier zo'n korte pauze voorgesteld van 20 minuten. We gaan even kijken of het college het redt om zich in die tijd voor te bereiden. Ja, we lopen wel een beetje voor. Dus ik wil eigenlijk zeggen, aan u voorstellen, om 15.30 uur verder te gaan. En daar heeft de heer Rozemeijer ook nog een opmerking over denk ik.

**De heer Rozemeijer:** Ik heb een vraag eigenlijk. In de stukken staan twee amendementen van GroenLinks en die heb ik niet gehoord, zijn die weg of?

**De voorzitter:** De heer Rozemeijer is ontzettend scherp, dank u wel. Ja dat klopt inderdaad, u heeft in ieder geval wel eentje half benoemd en eentje helemaal niet aangestipt. Wilt u ze nog indienen? Ja, dan geef ik u graag nog even de ruimte voor.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel en ook veel dank aan de heer Rozemeijer voor zijn oplettendheid. Nee, de amendementen zijn zeker niet weg, maar die stonden lager op de

agenda daadwerkelijk erbij. Dus nou ja, zo is het aan mijn kant misgegaan. Hoe dan ook hebben wij inderdaad een amendement met betrekking tot de 1e begrotingswijziging 2025 OVER-gemeenten. En dan eigenlijk natuurlijk de zienswijze gaat het dan over. De raad van de gemeente Wormerland, nou moet ik hem helemaal voorlezen?

5

**De voorzitter:** Nee, kunt u zich tot het dictum beperken?

10 **Mevrouw Schoonheim:** Ik kan mij zeker tot het dictum beperken. Wijzig het besluit behorend bij het raadsvoorstel als volgt. Beslispunt 5 wordt gewijzigd naar een opbouwend kritische zienswijze af te geven over de begrotingswijziging 2025-2028 OVER-gemeenten, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief. In genoemde conceptbrief wordt de tweede alinea navolgend aangepast. We constateren dat de financiële toename in de begroting 2025-2028 OVER-gemeenten aanzienlijk minder is dan in eerste instantie is voorgesteld. Toch is de toename nog altijd zeer fors, ondanks eerdere beloftes dat er niet meer om extra budget gevraagd zou worden. En bevat deze een onzekere component met het jaarlijks nader te bepalen incidentele deel ten behoeve van de flexibele schil. Wij waarderen de inspanningen die zijn gedaan en hebben geleid tot genoemde verlaging van de financiële toename. Tegelijkertijd zijn we als gemeente in onzeker vaarwater beland op diverse fronten. Het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd. Daarnaast gaan wij ervan uit dat voor de jaren 2026-2028 geen extra incidentele verhoging ten behoeve van de flexibele schil zou worden aangevraagd. En gaat over tot de orde van de dag.

#### AMENDEMENT

25 Eerste begrotingswijziging 2025 OVER-gemeenten

"De raad van de gemeente Wormerland, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2024;

overwegende dat:

- 30 1. de claim van OVER-gemeenten weliswaar lager is dan oorspronkelijk, maar nog altijd zeer fors is;
2. wij geen structureel sluitende meerjarenbegroting Wormerland kunnen presenteren voor de periode 2025-2028;
- 35 3. er na de vorige ombuigingen in 2023 al geen substantiële dekkingsmiddelen te vinden waren in nieuwe ombuigingen (zie pag. 2 Eerste begrotingswijziging 2024-2027);

wijzig het besluit behorend bij het raadsvoorstel als volgt:

- *beslispunt 5 wordt gewijzigd naar:*  
Een opbouwend kritische zienswijze af te geven over de begrotingswijziging 2025-2028 OVER-gemeenten, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief:
- *in genoemde conceptbrief wordt de 2e alinea navolgend aangepast:*  
"We constateren dat de financiële toename in de begroting 2025-2028 OVER-gemeenten aanzienlijk minder is dan in eerste instantie is voorgesteld. Toch is de toename nog altijd zeer fors, ondanks eerdere beloftes dat er niet meer om extra budget gevraagd zou worden, en bevat deze een onzekere component met het jaarlijks nader te bepalen incidentele deel t.b.v. de flexibele schil.  
Wij waarderen de inspanningen die zijn gedaan en hebben geleid tot genoemde verlaging van de financiële toename. Tegelijkertijd zijn wij als gemeente in onzeker vaarwater beland op diverse fronten. Het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd.  
Daarnaast gaan wij ervan uit dat voor de jaren 2026-2028 geen extra incidentele verhoging t.b.v. de flexibele schil zal worden aangevraagd."

50

en gaat over tot de orde van de dag."

En dan het andere amendement, behorende bij de begroting, dat is een amendement met betrekking tot kunst en cultuur. En daarvan luidt het dictum: besluit in het raadsvoorstel 2024/77 een beslispunt toe te voegen met als tekst aan de tekst onder waar gaat dit programma over op pagina 37 de woorden kunst en cultuur toe te voegen na het woord verenigingsleven en gaat over tot de orde van de dag. Ik denk met name het laatste amendement is voldoende onderbouwd, zojuist bij de algemene beschouwingen.

## AMENDEMENT

Begroting Wormerland 2025-2028/ Kunst en Cultuur

“De raad van de gemeente Wormerland, in vergadering bijeen op 5 november 2024; gelezen hebbende de begroting 2025-2028 en het bijbehorende raadsvoorstel 2024/77;

constaterende dat:

- in de begroting 2024-2027 kunst en cultuur als zodanig 2x voorkomt;
- er wel een levendige kunst- en cultuursector is in Wormerland;
- in Programma 4 Doel 2.3 wordt gesproken over culturele en kunstzinnige ontwikkeling, waarbij het er niet om gaat wat cultuur is, maar wat cultuur doet;
- ook bij de bibliotheek 1 van de 5 maatschappelijke functies is: mensen kennis laten maken met kunst en cultuur;
- onderhoud en bestemmen van buitenkunst en roerende kunstwerken evenals het inzetten van cultuur als middel voor bijvoorbeeld het tegengaan van eenzaamheid onderdeel uitmaken van Programma 4;
- in de begroting een post is opgenomen van € 258.449 voor 2025 en de jaren daarna, waarbij dit exclusief budgetten voor Muziekonderwijs en de Bibliotheek is;

overwegende dat:

- kunst en cultuur bewezen van belang zijn voor het welbevinden van mensen en onder andere een positief effect hebben op de cognitieve vaardigheden;
- nu kunst en cultuur wel degelijk een plek veroverd hebben binnen het beleid in Wormerland dit ook benoemd mag worden;

besluit:

in het raadsvoorstel 2024/77 een beslispunt toe te voegen met als tekst:

- aan de tekst onder ‘Waar gaat dit programma over?’ Op pagina 37 de woorden ‘kunst en cultuur’ toe te voegen na het woord ‘verenigingsleven’;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De voorzitter: Oké, hartstikke bedankt. Ook de heer Rozemeijer nogmaals dank. Dan gaan wij nu naar een korte schorsing en even over 15.30 uur zie ik u hier dan graag weer terug. Tot zo.

Schorsing

## 4. Korte pauze

## 5. Beantwoording door het college

**De voorzitter:** Goedemiddag, we gaan weer verder. Mag ik u vragen om langzaam uw plek weer in te gaan nemen. Even kijken. Ja hoor, daar komen nog wat mensen binnengedruppeld. Fijn dat u weer aanschuift. Ik heropen de vergadering en we gaan naar de eerste termijn van het college. Ik ga zo meteen wethouder Schalkwijk als eerste het

woord geven. Wij hebben wel even in het college stilgestaan, toch, bij een aantal van de vragen die in onze ogen een technisch karakter hebben. En wij hebben net als college toch gezegd, daar gaan wij toch niet op in. Want 1, het is voor ons heel moeilijk om dat te beantwoorden, omdat we dan vaak ambtelijk nog bijstand nodig hebben die niet altijd  
5 beschikbaar is. Maar we hebben ook met elkaar een proces afgesproken om vooraf de technische vragen in te dienen. Dus we zullen proberen zo ver mogelijk te komen als we kunnen, maar dan overvraagt u ons echt als u op dit moment met technische vragen komt. Dus dat wil ik van tevoren even meegeven. De heer Kramer wil daar misschien nog iets over kwijt?

10 **De heer Kramer:** Nou de vraag is eigenlijk van als u iets aanmerkt als technische vraag, kunt u dan wel toezeggen dat u ze op een later tijdstip schriftelijk gaat beantwoorden?

15 **De voorzitter:** Ja, wij vragen dan eigenlijk gewoon aan de fracties die technische vragen hebben gesteld om die gewoon schriftelijk aan ons te doen toekomen en dan komen die gewoon in het reguliere proces. Dan wilde ik graag naar wethouder Schalkwijk voor zijn eerste termijn.

20 **Wethouder Schalkwijk:** Ja voorzitter, dank u wel. De technische vragen, daar ga ik dus verder niet op in, dat is prima. Er is een vraag gesteld door het CDA over de lasten van het hoogheemraadschap, wanneer die terechtkomen in de ozb. Dat is in de ozb van 2025 en niet zoals u suggereerde al misschien in 2024. Dit jaar zijn de wegen overgedragen aan de gemeente Wormerland en dat betekent dat we het volgende belastingjaar het kunnen verwerken in de ozb-verhoging, als dat tenminste uw vraag was. Dus dit jaar nog niet. Ik zie  
25 dat u...

**De voorzitter:** Ja, bewaar het heel even zo. Gaat u eerst even verder, wethouder Schalkwijk.

30 **Wethouder Schalkwijk:** Oké. Ik hoorde dat u zei dat de sportaccommodaties buitenstedelijk zijn en daar moet ik u in corrigeren. Het hele plan wordt binnenstedelijk gerealiseerd. De begrotingssystematiek, daar zijn door verschillende partijen is daar wat over gezegd of een soort vraag gesteld. Hoe zit het nou precies? In 2025 moeten we een sluitende begroting, dat wil zeggen structureel in en structureel uit, dat moet sluitend zijn. Die moet  
35 sluitend zijn voor 2025 en zo moeten we hem aanbieden aan Haarlem, aan de provincie. Op het moment dat we 2025 sluitend hebben, mogen we de andere jaren op een andere manier sluitend maken. Maar voor dit jaar, voor 2025, mogen we hem al met incidentele middelen sluitend maken. Daar gaan we dus aan voldoen. En dat betekent dat we tot 2029 de tijd hebben om te zorgen dat of Den Haag met meer poen over de brug komt, of dat wij zelf onze  
40 financiële zaken op een andere manier op orde krijgen. Dat is de systematiek waarin we nu helaas zitten. En dan gelijk maar even naar D66, dat maakt het ook noodzakelijk dat we al twee jaar werken met gelijk een 1e begrotingswijziging op de begroting en dat heeft dus echt te maken met op het allerlaatste moment nog verschillende zaken doorgeseind te krijgen vanuit Den Haag. Niet in de laatste plaats de septembercirculaire en daar komen dan toch  
45 nog weer wijzigingen op. En dan hebben we ook nog te maken met de decembercirculaire. Dus het is juist dat onzekere financiële veld wat we hebben. In het verleden, dat weet u ook nog wel, heb ik daar nog een keer een voorziening voor gemaakt om in ieder geval die schommelingen op te vangen als Den Haag weer een beetje raar gaat doen. Nou, dat hebben we niet meer, maar dat is wel de reden waarom we, ik denk met u mee, ik voel met u  
50 mee, we moeten werken met een 1e begrotingswijziging. Dat is niet ons streven, dat zult u begrijpen. De VVD heeft een vraag gesteld, kunt u mij nou eens uitleggen hoe dat nou zit met die ratio 2 in weerstandscapaciteit. Het klopt dat als u kijkt op pagina 6 van de 1e begrotingswijziging, dan ziet u dat we uitkomen inderdaad in 2025 op ratio 2. Dat is de ratio zonder uitname uit de algemene reserve om de begroting van 2026 sluitend te krijgen. In  
55 ieder geval niet onder 0, want dat kunnen we niet doen. Dus voor 2026 verwacht ik dat we

hem, om niet op het kritische punt te komen met betrekking tot de ratio, die dan in ieder geval op 1 moet staan en alles daarboven 10% mogen we daarvan gebruiken, ik denk dat we daarop gaan uitkomen voor 2026. En dan hebben we weer andere problemen op te lossen. Dus die ratio 2 klopt op papier nu in de theorie van het verhaal, maar je zal zien dat als we op het moment dat we bezig gaan met de begroting van 2026, dat we ook weer middelen moeten halen uit de algemene reserve. En dan gaat die ratio, die wordt dus naar beneden toe bijgesteld, maximaal 1, of minimaal 1 moet ik zeggen. Er zijn vragen gesteld over de ozb, kunt u me nou eens uitleggen, ik zeg het dan maar even in mijn eigen woorden, hoe zit die nou precies in elkaar? Want ik hoorde verschillende percentages langskomen van de verhoging. Wat zit er allemaal in de ozb voor 2025? Daarin is ondergebracht de overdracht van de wegen die we gekregen hebben van het hoogheemraadschap, het geld wat we daarbij gekregen hebben van het hoogheemraadschap en het laatste gedeelte, wat we niet gehad hebben, de doorbelasting aan de inwoners. Dat is precies hoe hoogheemraadschap dat ook deed, dat zat in je hoogheemraadschapslasten. Dat gedeelte zit nu in de ozb. En het nettoverschil voor de inwoners is tussen de aanslag van hoogheemraadschap op de wegen en van de gemeente € 20,00 in het voordeel van onze inwoners. Dat is de eerste verhoging. Dat is de grootste verhoging. Dan ziet u dat we de korting die we krijgen op de Algemene Uitkering, die we al jaren doen, die gaan we ook compenseren. Want anders hollen we achteruit in de inkomsten met betrekking tot de ozb. De CBS-cijfers zijn erin verwerkt en als laatste hebben we een verhoging, een echte verhoging zeg ik dan maar, van 1% doorgevoerd. Zo zit het hele verhaal. En als u dan gaat plussen en minnen, dan komt u ongeveer uit op 16%, waarvan dus het grootste gedeelte gaat naar het hoogheemraadschap. Dat is die. Heb ik geprobeerd voldoende uit te leggen, anders hoor ik het wel. Dan is er een vraag gesteld door de POV over de precariolasten en doet u nou misschien maar beter verder niet die onderzoeken doen. Wat we nu aan het doen zijn, dat is op een toezegging die ik verleden jaar tijdens de begrotingsraad aan de raad heb gedaan, van we gaan eens kijken of precario überhaupt iets zou opleveren, voor ons dan. Nou, daar wordt een quickscan naar gedaan. Ik heb er zelf ook nog even naar gekeken. Ik loop nooit op het resultaat vooruit, pas op, maar als je kijkt naar de onderwerpen die we dan zouden kunnen gaan belasten, de inspanning die er tegenover staat en de handhaving daarop, maar dat is een persoonlijke mening, ik weet niet of dat kan hier, maar dan vrees ik dat we geen precario gaan innen. Maar de quickscan komt. Dus echt een quickscan, dat is op hetzelfde level ongeveer, dus daar gaan geen hele grote geldsommen in om, dat doen we op ambtelijk niveau. De PvdA die kwam over, of ik dat wilde toegeven, dat de lasten, de doorberekening van de hoogheemraadschapslasten in de ozb niet terecht zou komen. Oh nee, ik moet toezeggen dat die wel terechtkomen natuurlijk in de huurverhoging die de woningcorporaties en woningeigenaars gaan toepassen. Ja, theoretisch kan ik dat helemaal met u eens zijn, alleen ik heb geen idee, wel een klein beetje, maar geen idee inhoudelijk of het op de laatste komma gaat hoe de woningcorporaties en de huurders hun eigen huurverhoging beargumenteren en opleggen en in welke percentages. Maar het ligt natuurlijk wel in de lijn van de verwachtingen dat als er zo'n verhoging komt, zo'n belasting, dat het doorbelast wordt naar de huurders. Dan uw motie over de rioolheffing, ga dat nu doen op de WOZ-waarde van de woningen. Laat ik beginnen dat ik het een enorm complexe opgave vind om dat uit te gaan zoeken en als ik dan kijk wat we allemaal te doen hebben binnen deze gemeente om de zaak draaiende te houden en de ambtelijke capaciteit die we daarvoor beschikbaar hebben, want we willen vooral niet meer gaan inhuren, dan denk ik dat we deze inspanning sowieso niet moeten doen, maar dat is vanuit dat perspectief. Maar er is nog een ander perspectief en vanuit de gemeente voeren wij geen inkomenspolitiek en dat dreigt het toch wel te gaan worden als we uw redeneertrend gaan volgen. Want we zitten namelijk op dat solidariteitsheffing, dat is het beginsel waarop we die rioolheffing hebben gebaseerd en dat is het uitgangspunt wat ik toch wel zo graag zou blijven willen huldigen. Voorzitter, eens even kijken. Er is gevraagd naar de gronden van het hoogheemraadschap en hoe staat het daar nu eigenlijk mee? Dat is in procedure, dat weet u ook. We hebben onderzoek gedaan naar het Didam-arrest en gekeken wat onze mogelijkheden daarin zijn. En de hele verkoop van die gronden zit gewoon in de procedure. Ik heb eigenlijk geen idee

hoever we daarin zijn, maar als er wat bijzonders uit te melden is, dan zal ik u toezeggen dat ook tegelijk te laten weten. En hoe zit het nou eigenlijk met al die woningbouwplannen? Andere partijen hebben daar ook wat over geroepen, en u ook, GroenLinks over de Zaandriehoek. Nou, er is er nog een feestje te vieren vandaag, wat mij betreft wel, want we  
5 verwachten deze maand of volgende maand dat ik de eerste paal kan slaan in het Zaandriehoekproject. Nou, dat is altijd mooi. Ik hoop ook dat het droog is die dag en dat ik geen laarzen aan heb want de laatste keer heb ik mijn schoenen verpest dat ik dat deed, erg dom. En we beginnen ook in Oostknollendam met de eerste ontwikkelingen. Of dat nu  
10 precies een eerste paal is, in ieder geval er wordt een aanvang genomen met het project Oostknollendam. De enorme woningbouwopgave van vijftien woningen, maar voor de woonkern wel erg belangrijk. Voorzitter, ik ben er doorheen. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dan ga ik nog even naar de heer Loonen, want hier wilde u volgens mij nog net een vraag stellen naar aanleiding van het allereerste punt wat u naar voren bracht. Klopt  
15 dat de heer Loonen, of is het inmiddels beantwoord?

**De heer Loonen:** Nee, dat klopt. Dank voor de beantwoording, portefeuillehouder. Ik vroeg me af, u ging in op de verhoging van de ozb voor het jaar 2025, dat zou dan te wijten zijn aan het Hollands Noorderkwartier, of nee, het hoogheemraadschap. Maar waarom is dan die  
20 25% verhoging in het jaar 2024? Dat kwam mij nog niet helemaal bekend voor.

**De voorzitter:** De heer Schalkwijk.

**Wethouder Schalkwijk:** U verbaast mij, ik heb geen idee over een verhoging van 25% ozb-  
25 lasten. Ik kijk even naar mijn ambtenaren, die zit ook met vragende gezichten. Kunt u misschien toelichten hoe u aan het getal 25% komt?

**De voorzitter:** Ja, de heer Loonen.

**De heer Loonen:** Ja, ten opzichte van het jaar ervoor, uit de stukken maar dan moet ik eventjes de stukken erbij pakken.  
30

**Wethouder Schalkwijk:** Voor voorgaande jaren, voorzitter, als ik antwoord mag geven, doen we het precies hetzelfde als voor 2025. Behalve dat bij 2025 de  
35 hoogheemraadschapslasten erbij zijn gekomen. Dus we corrigeren altijd de correctie op de Algemene Uitkering, corrigeren altijd met de CBS-cijfers en als het kan, verleden jaar hebben we voor dit jaar dan nog een verhoging van 2% doorgevoerd, in verband met de financiële positie van de gemeente. Verder kan ik niet komen.

**De voorzitter:** Ja, maar dit gaat zo ver de techniek in dat dat ook niet het moment is. Ik denk als u daar nog een aanvullende toelichting op wilt hebben van wat is de verhoging van 2023 naar 2024 en daar de stijging in, dat u daar nog even schriftelijk technische vragen over moet stellen. Zijn er nog andere opmerkingen of vragen aan de aanleiding van de bijdrage van de heer Schalkwijk? Ja, de heer Doorn van GroenLinks.  
40

**De heer Doorn:** Ja, voorzitter, eventjes over de ratio waar de heer Schalkwijk in het begin van zijn relaas het over had. Wat ik mij afvraag, want we hebben het steeds over het zoeken naar sluitende begrotingen. Nou is er ook landelijk, is er discussie binnen gemeenteland om te zeggen van nou misschien moeten we maar gewoon met reële begrotingen komen en dan  
45 50 maar kijken waar het gat valt. Zit Wormerland ook in die discussie? Dus het presenteren van niet-sluitende begrotingen waardoor de druk op de provincies heel groot wordt?

**De voorzitter:** De heer Schalkwijk.

**Wethouder Schalkwijk:** U hanteert twee verschillende grootheden wat mij betreft. Ik presenteer altijd een reële begroting. Dat doe ik al jaren zolang ik wethouder Financiën ben, dus daar zit het hem niet. En wat we moeten bijplussen vanuit de algemene reserve, om in ieder geval niet onder provinciaal toezicht te komen, dat is het sluitend maken met de incidentele middelen. Daar hebben we een opdracht voor gekregen als we niet in de problemen willen komen voor 2025 en dan zijn we gevrijwaard tot en met 2028. Als er brieven zijn of zaken waarin we uiting kunnen geven richting Den Haag, hoe we er als of wethouders vanuit de Zaanstreek Waterlandregio of vanuit Wormerland zelf, we laten geen moment onbenut om het duidelijk te maken. En vaak ook via Haarlem richting het rijk om te vertellen hoe we erover denken en wat de eventuele consequenties kunnen zijn.

**De voorzitter:** Dank u wel voor de vraag. Nog meer vragen? Ja, de heer Kramer D66.

**De heer Kramer:** Ja, eigenlijk een kleine opmerking. Misschien ook wel een vraag. Fijn om te horen dat die Zaadriehoek eerste paal erin komt. Komt er ook nog een uitnodiging naar de raad om even aanwezig te zijn?

**De voorzitter:** De heer Schalkwijk.

**Wethouder Schalkwijk:** De eerste paal wordt geslagen door het consortium. En ik word in ieder geval uitgenodigd om de eerste paal te slaan, maar als ik een datum weet, wil ik het u best wel laten weten hoor.

**De voorzitter:** Kijk, het wordt ook weer een mooi gezamenlijk momentje hoor ik alweer. Zijn er dan nog andere vragen? Nee, want dan ga ik naar mijn rechterkant, de heer Van Wanrooij voor zijn eerste termijn.

**Wethouder Van Wanrooij:** Ja dank u wel voorzitter. Ik ga in ieder geval proberen zoveel mogelijk, behalve technische vragen, te beantwoorden. Er werd wat gezegd over de brug van het Waterschap wat we hebben overgenomen in Engewormer. Dat klopt, dat is een beweegbare brug. Daar heeft ooit een vrijwilliger bij gezeten die die bediening van die brug in handen had. Wij zijn nog steeds op zoek naar een vrijwilliger om die brug te bedienen. Dus zodra we die gevonden hebben laten we het u als eerste weten. Natuurlijk willen we die heel graag in gebruik nemen, maar dat is even het punt waar het op hangt. Ik begrijp die vraag, het staat op ons lijstje, maar we hebben niet het geluk tot op heden gehad om iemand te vinden die die brug wil bedienen. Er werd een vraag gesteld over een omgevingsplan. Ja natuurlijk is het maar één omgevingsplan voor de gemeente. Dat is ook wat er in de wet is vastgelegd. Over woningbouw. Er zijn verschillende fracties, volgens mij alle fracties, GroenLinks, D66, CDA, PvdA, allemaal hebben ze gezegd over woningbouw. Ik wil er wel wat op zeggen. Toen we begonnen aan deze raadsperiode kwamen we gelijk in de vertraging van heel veel woningbouwprojecten ten aanzien van de stikstofcalculaties. Ik weet niet of u nog de AERIUS-berekeningen weet. Dat heeft behoorlijk wat vertraging opgeleverd. Dat heeft meer dan een jaar van de vertraging opgeleverd. Nu zijn we zodanig ver dat we verschillende bouwprojecten hebben, waaronder Gele Lisstraat en Faunastraat. Die liggen helaas bij de Raad van State. En de suggestie die gedaan wordt om met de mensen in gesprek te gaan, dat proberen we altijd. Ook de suggestie die gedaan is om bouwplannen aan te passen, die worden altijd gedaan, die worden altijd meegenomen. En die doen we dan ook, samen met de ontwikkelaar. In het geval van de Gele Lisstraat is dat WormerWonen. Maar dan nog kunnen wij niet voorkomen dat mensen die rechtszaken, of in ieder geval die procedures aanspannen bij de Raad van State. Dat vind ik ontzettend jammer. Want als je kijkt naar het aantal jongeren die zich in hebben geschreven bij de, ik noem het altijd de Poelweg, in de volksmond is het de Poelweg, maar het is De Kleine Braak zoals ze dat noemen, is ongelooflijk veel. Dat betekent gewoon, laten we daar ook echt heel eerlijk over zijn, er staan heel veel mensen op die wachtlijst, die willen een woning, die willen bij pa en ma het huis uit. Niet dat ze het niet goed hebben daar, maar ze willen ook hun

zelfstandig leven opbouwen. Ze willen samen met een vriend of vriendin willen ze een toekomst opbouwen, misschien een gezin. Dat wordt momenteel helaas, we doen er alles aan om die projecten vlot te trekken en we gaan met de mensen in gesprek, we passen zelfs plannen aan en de ontwikkelaars doen dat ook. Dus ik vind dat gewoon heel erg jammer en ik wil het nog even benadrukken daarin. Ik kan wel één ding erbij zeggen, ik mag het eigenlijk nog niet helemaal verklappen, maar ten aanzien van Wormerveld hoop ik op korte termijn witte rook te kunnen melden richting u. En daar ben ik wel heel erg blij mee, dat we in ieder geval daarmee verder kunnen gaan. Dus we blijven keihard inzetten, want er zijn heel veel jongeren die gewoon echt een woning zoeken. Ik zou willen vragen, dus echt een oproep, denk alsjeblieft iedereen mee, want u heeft een woning, maar deze jongeren die zijn echt, hebben daar echt behoefte aan. Dat kwam echt uit mijn hart gewoon, dat vond ik wel heel erg belangrijk om dat op deze wijze melden. Dus er zit ook een stukje emotie van mij bij. De VVD heeft wat gezegd over de Zaanoever en de Veerdijk. Ik heb er al een keer eerder wel eens wat over gezegd. Dit is wel een heel grijzeharenproject. Maar ik kan u melden dat wij ondertussen in gesprek zijn met de Havendienst. En ik hoop in ieder geval dit jaar en waarschijnlijk begin volgend jaar naar u toe te komen met een in ieder geval de beantwoording van de raadvragen die gesteld zijn maar ook met een voorstel om hoe we dit gaan aanvliegen. Ik kan u zeggen als er een complex dossier is, dan is dit het wel en vooral de juridische punten die erin zitten. Maar we komen gegarandeerd daar bij u op terug. En we hopen daar in ieder geval... Het gaat een proces van een aantal jaren zijn, maar we gaan er in ieder geval inzetten om die Zaanoever te krijgen zoals wat het verdient, zeker met die woningbouw die we daar hopen te gaan realiseren. Dan even kijken, de POV heeft onderhoudskosten minigraver, daar krijgt u gewoon schriftelijke beantwoording op, dat is gewoon een technische vraag. Dan ga ik even kijken naar GroenLinks. Ja, ik moest even goed opletten, want u sprak heel erg snel en ik heb in ieder geval gepoogd op te schrijven wat ik denk dat de vragen waren, maar als ik er een aantal vergeet, ik ken u voldoende, dat u in ieder geval zo meteen mij zal herinneren welke ik niet beantwoord heb. Dus daar ga ik in ieder geval van uit. Ik begin met de zonneladder. De zonneladder, dat klopt inderdaad en ik pak het er even technisch erbij. De zonneladder, zoals we die vandaag als college zouden kunnen voorstellen aan de raad, komt een-op-een overeen met, nou ga ik het even het bericht erbij pakken, deze visie sluit echter precies aan bij de voorkeursvolgorde voor zonne-energie die is opgenomen in de NOVI bij de Kamerbrief, dan kunt u de Kamerbrief er ook bij opzoeken, aangescherpte voorkeursvolgorde zon uit 2023 en de daarop gebaseerde herzieningen van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Dus ik hoop dat ik daarmee in ieder geval het antwoord ten aanzien van de zonneladder geef. Specifieker dan dat kan ik niet zijn. En als u het nog een keer op schrift wil hebben, zal ik het per e-mail in ieder geval aan u melden.

**De voorzitter:** Ja, bewaar uw vraag eventjes. Ik snap uw vraag, dat komt zo.

**Wethouder Van Wanrooij:** U had het over, ik moet even het juiste woord, over woningbouw, over doorpakken ten aanzien van woningbouw, over woningsplitsing. Ten aanzien van woningsplitsing kan ik u in ieder geval aangeven, dat zit al in onder andere bestemmingsplan Landelijk Buitengebied. Daar zit woningsplitsing al in opgenomen. Dus dat is een van de zaken die we daarin hebben aangepast. U heeft volgens mij ook dit jaar daar in meegestemd. We zijn behoorlijk ver in het gesprek ten aanzien van locatie Tiny Houses. Alleen, dat ligt echt bij de initiatiefnemer om die laatste stap te nemen ten aanzien van vergunningverlening. Het is niet aan ons om die stap te nemen, maar dat is echt aan de initiatiefnemers. Dus dat wil ik er wel bij leggen. Dus we zijn er echt absoluut mee bezig. Ik hoop overigens en dat komt even bij het eerste dat ik als eerste zei, dat het initiatief doorgaat. Ik zou dat in ieder geval toewijzen. Het is een kleine groep weer, het is weer een druppel op die groeiende plaat, maar het is weer een kleine groep die we daarin kunnen helpen. U maakt ook een opmerking over wonen in tweede lijn, wat in het coalitieakkoord staat. Ja, dat klopt. Daar zijn we afhankelijk van de provincie. De provincie is druk bezig om die Omgevingsverordening aan te passen van het BPL. En ik hoop, misschien dat mijnheer

Beemsterboer luistert, maar ik ben bang dat hij dat niet doet op dit moment, dat zeker dat wonen in tweede lijn wordt opgenomen. Dat blijft namelijk een inzet van ons als college. Alleen we zijn echt afhankelijk van de Provinciale Staten als wel de gedeputeerde dat het inderdaad in die verordening wordt opgenomen. U had het over, dat was voor mij even lastig volgen, maar ik denk dat u me vast wel corrigeert op het moment dat ik het vergeet te beantwoorden, over duurzaamheid van het gas af op bladzijde 21 3.3.2. Er staat onderaan: we zijn bezig, samen met Parteon, WormerWonen, HHNK en HVC om te verkennen voor het aanleggen van een warmtenet in Wormerland. Ik hoop ook binnenkort daarmee naar uw raad te komen, dat we ook daadwerkelijk dat we die onderzoeksfase ingaan. Dus u had het over ambitie, ja, dat gaan we zeker. We hebben die ambitie. Ik wil wel tegelijkertijd een winstwaarschuwing geven. Anderhalve week geleden heb ik bestuurlijk overleg gehad met de wethouders in Noord-Holland-Zuid. En we lopen allemaal tegen één groot probleem aan en dat zijn de financiën voor het aanleggen van een warmtenet. Dat is echt een giga-investering. En we gaan in ieder geval kijken of dat inderdaad realiseerbaar is. Of het technisch realiseerbaar is, want dat is wat je doet bij een eerste aanleg. Maar op het moment dat je daadwerkelijk naar een aanleg gaat, dan moet er namelijk een partij zijn die en dan praat je echt over vele vele miljoenen, om dat te realiseren. En dan komt de hamvraag, gaan we links- of rechtsaf, gaan we doordrukken op het gebied van warmtepompen en adviseren daarop? Of gaan we de keuze maken ten aanzien van het warmtenet. Daar hangt een financieel plaatje aan en daar hebben we de landelijke overheid bij nodig. Ik houd u op de hoogte maar die ambitie blijft er. En als je dan kijkt over duurzaamheid, op dezelfde pagina's staan heel veel activiteiten die we gedaan hebben. En ik ben blij met het compliment van de heer Kramer van de WoonWijzerWinkel. Dat duurzaamheidsinitiatief ten aanzien van de meer subsidies. De andere SPUK-regelingen die we allemaal binnenhalen om onze inwoners te helpen om te verduurzamen gewoon. Ik hoop dat ik daarmee u antwoord heb gegeven. Voedselklasje, ja dat staat niet in ons... Ik vind het zeer, een leuk initiatief. We hebben dat niet op dit moment op ons radarscherm staan. Dus als u als raad dat wilt, ik zou zeggen neem een initiatief om het college die opdracht te geven. Klimaatadaptatie, er ligt gewoon op het gebied van klimaatadaptatie een raadsbesluit voor de periode 2021-2024. Er wordt op dit moment naar gekeken in hoeverre dat geactualiseerd moet worden, of dat op basis daarvan we daar verder mee kunnen, maar daar kom ik mee terug naar de raad. Dat zal ergens medio volgend jaar zijn. U heeft u ook iets gezegd over klimaatneutraal als organisatie? Ja, daar werken we heel erg hard aan. We hebben onder andere de DUMAVA-gelden binnengehaald met iets van rond de € 320.000,00. Maar op het moment dat je een pand wat een eigendom is van de gemeente wilt verduurzamen, dan moet er nog een behoorlijke smak geld bij. Dus die ambities zijn er, maar we merken gewoon steeds vaker dat de financiële zaken daar toch ook wel een redelijk bepalend zijn in hoeverre je daarin succesvol kan zijn of niet. Ten aanzien van het Veenweidegebied, ja, we hebben recent een presentatie gehad van de provincie en ik moet toch zeggen dat ik tegelijkertijd en ik volg natuurlijk het op het gebied van NPLG, voor degenen die het niet weten wat het is, het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het Provinciaal Programma Landelijk Gebied, het PPLG, het gebiedsprogramma Wormer- en Jisperveld valt onder het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. De vorige regering had namelijk een behoorlijk bedrag aan miljarden gereserveerd voor onder andere het Wormer- en Jisperveld. De provincie had dat gelabeld voor het Wormer- en Jisperveld. Mijn teleurstelling, en dat kan ik wel zeggen, is ontzettend groot dat de landelijke regering op dit moment deze gelden op nul hebben gezet, het NPLG of het Nationaal Programma Landelijk Gebied stop heeft gezet. Dat heeft direct effect op hoe wij met ons Wormer- en Jisperveld om kunnen gaan. Er zijn geen financiële middelen. Hoe graag we dat ook zouden willen, we praten over gigantische bedragen, over vele miljoenen die nodig zijn voor dat Wormer- en Jisperveld om dat Natura 2000 in stand te houden. Mijn gesprekken met de provincie zijn ook en dan vooral ook met gedeputeerde Kocken, om vooral door te gaan met dit programma, want we weten niet hoelang deze regering zal blijven zitten. En mocht er in de toekomst een andere regering komen, dat die wel die gelden vrijmaakt voor de noodzaak voor dit gebied. Dus ik wil daar wel echt op blijven inzetten dat de provincie blijft voortgaan met het gebiedsprogramma voor het Wormer- en Jisperveld.

**De voorzitter:** Bent u er al bijna doorheen?

**Wethouder Van Wanrooij:** Ik doe mijn best.

**De voorzitter:** Ja, maar een beetje richting een uitgang.

**Wethouder Van Wanrooij:** Ik zei van de week tegen iemand, als je een wethouder aan het woord laat ben je het voorlopig kwijt. Over regulering en laadpalen. Als iemand een laadpaal wil mijnheer Kramer, dan kan dat, dan kunt u het aanvragen en dan wordt dat geplaatst. Dat snellaadplein, u heeft daar een mening over, de coalitie heeft dat opgenomen, we hebben het in het collegeprogramma opgenomen, dus zolang daar geen verandering in is geweest gaan we daar gewoon mee verder. U had het over, u merkt ik ben wat sneller aan het praten, inbesteden buitendienst. Ja, dat is voortschrijdend inzicht. Dat komt ook doordat je naar zo'n duurzaam begrotingsevenwicht gaat kijken. En op het moment dat je er alles opdeelt, loop je ertegenaan dat je sommige dingen op een andere manier gaat doen. Dit is een voorbeeld door op een andere manier te gaan werken. Dat is op dit moment een goede keuze. Dat wil niet zeggen dat het in de toekomst de juiste keuze kan zijn, maar je moet elke keer opnieuw beoordelen welke keuzes de beste keuzes zijn. Even kijken, ja ten aanzien van de afstand tot de arbeidsmarkt, daar gaan we zeker naar kijken. Dat gaan we zeker meenemen. Even kijken, buitengebiedverlichting. Ja, dat vind ik niet zo handig. Ik ben blij dat we het sowieso gaan doen, alles omzetten naar ledverlichting. We hebben daar overigens ook geld voor gekregen, € 300.000,00, van het waterschap om in ieder geval ook de Noorder- en Zuiderweg in de Wijdewormer, omdat de bekabeling daar verouderd is. Maar we adviseren dat om niet te doen, want dat heeft namelijk ook een sociale, een gevoel van onveiligheid kan dat geven. Dus dat is een van de dingen die we daarin meegeven. Ja, buurtschouw. Ik heb dat jaarlijks met WormerWonen. Dan doen wij een buurtschouw. En ik heb er volgens mij over een paar weken weer eentje staan en dan gaan we de buurt in en daar gaan we kijken tot aan welke scheve tegels er liggen, perjkjes die gedaan moeten worden, tot wat dan ook wat we tegenkomen. Dus als u een keer mee wilt dan kan ik u uitnodigen.

**De voorzitter:** De heer Kramer, wilt u mee?

**De heer Kramer:** Ja, maar het was juist de bedoeling, waar ik op doelde, als een buurtschouw waarin we niet alleen zelf kijken naar waar de tegels scheefliggen, prima, kunt u helemaal in uw eentje doen. Maar juist om ook met de buurt in gesprek te gaan om de mening en de ergernissen van de buurt op te pikken.

**De voorzitter:** Ja, mijnheer Van Wanrooij, wethouder Van Wanrooij.

**Wethouder Van Wanrooij:** Ja, nee, we gaan ook op het moment dat we in zo'n buurt zijn, dan praten we ook met de bewoners. Er is ook een wijkmanager altijd aanwezig. Maar we kijken ook naar de sociale cohesie die er in zo'n buurt is en we gaan echt wel daadwerkelijk in gesprek. En trouwens, er zijn een aantal wijken waar we een contactcommissie hebben, dus ook daar hebben we natuurlijk... Maar ten aanzien van de sociale woningbouw hebben we jaarlijks een buurtschouw.

**De voorzitter:** Ik ga even naar mevrouw Schoonheim. Ik zag uw vinger helemaal aan het begin. Volgens mij bij het allereerste stukje over de zonneladder. Die uitleg van de wethouder, daar had u een vraag over?

**Mevrouw Schoonheim:** Ja dat klopt. Want het is heel leuk dat het gelijk is aan dat wat in de NOVI is opgenomen, maar het is zo dat wij daar een besluit over zouden nemen in de raad, over zonneladder. Dat is in eerdere stukken terug te vinden.

**De voorzitter:** Hoe zit het met het besluit van de raad over de zonneladder dan?

**Wethouder Van Wanrooij:** Ja, dat vind ik een terechte vraag. Die moet ik heel even terugkijken. Als dat inderdaad zo is, dan zal ik inderdaad of met een raadsbericht of alsnog met die zonneladder moeten komen. Maar op dit moment is het zo dat wat in die NOVI staat overeenkomt met de uitgangspunten van dit college. En daar kan je natuurlijk een discussie voeren, is het overbodig om die zonneladder alsnog naar de raad te brengen of niet. Daar moet ik even technisch terug naar, ook ambtelijk naar gaan kijken hoe we dat het beste kunnen invullen. Dus die toezegging heeft u van mij.

**De voorzitter:** Even kijken of dat nog noodzakelijk is om dat alsnog vast te stellen als raad. Dan krijgt u een reactie op. Ik kijk nog weer rond. Zijn er nog vragen aan wethouder Van Wanrooij over zijn bijdrage net? Nee, dan dank ik u hartelijk wethouder en dan gaan we naar wethouder Ossendorp.

**Wethouder Ossendorp:** Ja voorzitter, dank u wel. En raad bedankt voor uw mooie ondersteunende en soms ook kritische woorden om dit tot een mooier en beter stuk te maken. Een van de eerste onderwerpen die aan het woord komt was de evaluatie vanuit de gezinscoach. De gezinscoach is vanuit het raadvoorstel van 13 september 2022 opgenomen in de formatie. Daarbij was ook eigenlijk de laatste inhoudelijke evaluatie en er staat op dit moment ook geen evaluatie gepland ten aanzien van de uitvoering vanuit de gezinscoach. De kindergemeenteraad, zoals eerder ook in de raad is aangegeven, is er na goed overleg met de scholen een overleg gekomen dat er een menukaart gemaakt is. En een van de onderwerpen van de menukaart is de kindergemeenteraad. Maar die wordt dan apart door de school aangevinkt of zij daaraan deel willen nemen, zodat we daar wel de commitment met z'n allen voor voelen. Niet vanuit onze kant alleen, maar natuurlijk ook vanuit de school. Dat is natuurlijk wel de samenwerking die we daarmee opgezocht hebben en ik vind dat daar een heel mooi resultaat ook ligt. De uiterste van de zaken rondom Neck is, wat ik u op dit moment kan vertellen, is dat wij wachten op het formele rapport vanuit de deskundigen. En dat wij, afhankelijk van de uitkomst daaruit, mogelijk in het nieuwe jaar, begin van het nieuwe jaar, de procedure bij de Raad van Arbitrage zullen starten.

**De voorzitter:** Dat ging over het MFA Neck?

**Wethouder Ossendorp:** Ja, excuses. Ik ging iets te snel. Vanuit de VVD, vanuit de Jeugdzorg, kan ik u vertellen dat wij de hervormingsagenda daarin volgen en dat we dat in samenwerking doen met de regio. Waarin wij natuurlijk gaan voor het behoud van de kwaliteit voor de zorg voor de jeugd, of mogelijk zelf zouden kunnen verbeteren. En dat natuurlijk in combinatie met de beschikbare middelen. Een robuust jeugdteam, het terugbrengen van administratie in de gesprekken over normalisering zijn daarin speerpunten vanuit de hervormingsagenda. En binnen deze ongelooflijk ingewikkelde puzzel houden wij natuurlijk een open gedachte voor de oplossingen. Ik moet wel zeggen dat een wachtlijst kan natuurlijk ook weer zorgen dat de problemen alleen maar weer groter worden terwijl we juist willen dat we ze zo snel mogelijk oppakken. Dus als wij het voor elkaar krijgen, binnen de middelen, om de wachtlijst niet op te laten lopen dan heeft dat wel mijn voorkeur. Ten aanzien van de vragen van GroenLinks. Het amendement zal ik die ook als laatste doen of als eerste? Ik zal het als eerste doen, want kunst en cultuur hoort natuurlijk in Wormerland. Dat zien we in het CmK4 waar alle scholen aan meedoen. Maar ook in De Omslag, in alle andere clubs en verenigingen en de Social Sofa die we gemaakt hebben. Het zit gewoon bijna in de DNA vanuit Wormerland en ik zou dan ook het amendement positief willen adviseren. Dus mijn dank daarvoor. Als ik kijk naar de agenda van de raad op de website, dan is het natuurlijk zo dat als je naar de opbouw kijkt van de homepage, dat daar niet de volledige agenda op zal passen, maar met één druk op de knop heb je wel de hele agenda in één keer voor je. Dus, beter als dat zouden we het bijna niet voor elkaar kunnen krijgen, zou ik willen zeggen. En dan ten aanzien van de gezinscoach light. Nou ja, daar zijn

onderzoeken, er zijn oriënterende gesprekken met verschillende partijen die dit zouden kunnen uitvoeren. Een van de partijen is natuurlijk het Jeugdteam, waar ook weer wij een aanbesteding hebben. Maar ik moet wel zeggen, we kijken ook wat dan de rol en de functie van gezinscoach light zou moeten zijn en op dit moment heb ik nog geen beeld waarin daar een duidelijk besluit genomen zou kunnen worden. Dus ik kan u ook niet toezeggen dat dat in 2025 dan ook gaat plaatsvinden. Want ik weet op dit moment niet of dat past binnen de verschillende taken. Kijk we hebben natuurlijk het Jeugdteam en je hebt natuurlijk de GGD en als dat goed op elkaar aansluit dan zou het zo kunnen zijn dat we de gezinscoach light niet nodig hebben. Dus de functie en de rol moet nog wel duidelijk zijn en als dat op een andere manier ondervangen kan worden, dan zouden we daar misschien voor kunnen kiezen. Maar nogmaals, ik heb op dit moment eigenlijk geen, ik kan u eigenlijk nog geen beeld geven welke kant dat opgaat, maar dat daar al gesprekken over zijn op dit moment, dat kan ik u wel toezeggen. Dan naar aanleiding van de laatste vraag, in dit geval van mij. Ik wil D66 bedanken voor het aanbod dat zij 20 september 2025 met World Cleanup Day mee willen lopen. Ik zou u als raad allemaal daarvoor willen uitnodigen. Ik kan u vertellen dat ik sinds mijn aanstelling hier ik dat eigenlijk twee keer per jaar doe. Want wij hebben namelijk ook de Opschoondag en die is al 22 maart. Dus ook hierbij bent u dan uitgenodigd, niet alleen mijnheer Kramer, maar u allemaal, om zoals velen van ons in de gemeente, maar ook wijzelf, met de Opschoondag mee te doen. Mijn dank vast.

**De voorzitter:** Dat was hem wethouder Ossendorp? Ja. Dan gaan we naar wethouder Pietersma voor zijn eerste termijn.

**Wethouder Pietersma:** Dank u wel voorzitter. Er zijn een paar opmerkingen gemaakt over de inwonerspaspas. Daar neem ik u toch graag even mee in een laatste ontwikkeling. Het is bekend dat wij destijds bij het Voorjaarsbericht hebben gezegd van, nou, dat was het uitgangspunt nog, dat wij gingen onderzoeken of we een inwonerspaspas alleen voor Wormerland konden maken, totaal in eigen beheer. Daarvan bleken de kosten jaarlijks € 78.000,00 te bedragen, dat vonden we toch wel wat veel. Daarom is het uiteindelijk ook op de lijst gekomen voor de 1e begrotingswijziging om dat bedrag in ieder geval te schrappen, omwille van de kosten. Tegelijkertijd is u toen ook meegegeven dat we ook nog nieuwsgierig bleven naar van welke ontwikkelingen zijn er eventueel mogelijk in de richting van Zaanstad. Daarin bent u in juli en ook in het najaar nog eens opnieuw meegenomen in die berichtgeving. En de data in het laatste raadsbericht, klopt ook wel. Ik ben namelijk afgelopen week geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot het onderzoek met Zaanstad. Zij verwachten binnen, ik denk enkele weken, de onderzoeksrapportage op te leveren. Vervolgens zal dat ook bij hun naar het college moeten, om te kijken of zij akkoord kunnen gaan met de eventuele aansluiting van Wormerland. Ik ken dus de definitieve uitgangspunten nog niet, maar het betekent wel dat ik ook intern nog een opdracht te gaan heb om te kijken van hoe kunnen we dat uiteindelijk dan toch vormgeven. Ik kan u wel vast meegeven dat de kosten zodanig substantieel lager zijn dan wat wij oorspronkelijk voor onze eigen pas hadden begroten dat ik de ambitie graag vast wil houden om in Q1 aan u toch een voorstel voor te leggen om voor Wormerland te kijken of een inwonerspaspas binnen de mogelijkheden, zowel financieel als uitvoerbaarheid, mogelijk is. Ik heb er het volste vertrouwen in dat we daar goede stappen in kunnen gaan zetten. Dus dat misschien even met betrekking tot de inwonerspaspas. Dan heeft u nog een vraag gesteld over het Buitenhuis. Het is bekend dat het Buitenhuis wel een overnachtingsarrangement heeft en heeft overdag de koffie en care. Wat zij daar nog niet 's nachts hebben, dat is dat er goede verpleegzorg is. Bij de begrotingsaanvraag van 2024 aan de diverse gemeenten hebben zij meegegeven dat zij in 2024 een businesscase gaan ontwikkelen, in samenspraak met partners vanuit de regio, met name de zorgpartijen om te kijken of een dergelijke voorziening mogelijk is. Want dat betekent dat je namelijk verpleegkundige zorg en dergelijke ook 's nachts beschikbaar moet hebben en ik hoef u niet uit te leggen dat de kosten daarvan substantieel zijn. Nogmaals, ik wacht de ontwikkelingen vanuit het Buitenhuis af. Er wordt intensief naar gekeken, want we weten dat de behoefte groot is.

**De voorzitter:** Pardon, kan de vraag misschien even bewaard worden tot wethouder Pietersma klaar is? Ja, dank u wel.

5 **Wethouder Pietersma:** Ja, op dit onderwerp was ik volgens mij wel klaar, voorzitter.

**De voorzitter:** Maak de bijdrage maar even af, dan gaan we daarna de vragen doen.

10 **Wethouder Pietersma:** Nou, voor het overige, over de website is al aangegeven door mijn collega. Het AV-systeem was niet echt een concrete vraag over. Wat dat betreft, volgens mij was dit hem zo.

**De voorzitter:** Dan gaan we naar mevrouw Schoonheim, over het Buitenhuis volgens mij.

15 **Mevrouw Schoonheim:** Ja dat klopt, want begrijp ik dan goed dat we dus eigenlijk bij de begroting vorig jaar, voor 2024, niet daadwerkelijk budget hebben gehonoreerd voor die overnachtingen maar voor het onderzoek?

20 **Wethouder Pietersma:** Als u mij toestaat voorzitter? Ja, ik wacht in beleefdheid even af. Nee, het is wel zo dat wij hebben de koffie en care-activiteiten gefinancierd, of financieel aan bijgedragen met een subsidie en aan de overnachtingen. We hebben geen geld gefinancierd voor het onderzoek, dat is binnen het Buitenhuis zelf is dat opgepakt. Dus de logeerszorg en de koffie en care is vanuit Wormerland mede gefinancierd.

25 **De voorzitter:** Ja, dus nu dat aspect van die verpleegzorg in de nacht komt daar dus nu bij?

**Wethouder Pietersma:** Mogelijk, mits er een haalbare businesscase te realiseren valt.

30 **De voorzitter:** Is dat voldoende? Ja. Zijn er dan nog andere vragen aan de heer Pietersma? Ja, de heer Haalboom POV. Als u allemaal uw microfoon even uit wilt zetten? Dat gaat niet meer? Dan gaan we nog even uitloggen en inloggen bij de heer Haalboom. En dan gaat u het met uw eigen microfoon nog even proberen. Ja, we gaan even in de microfoon van mevrouw Smit-de Ridder. Gaat uw gang, de heer Haalboom, met uw vraag.

35 **De heer Haalboom:** De herkansing. Ja, nu werkt het wel. Ik had nog een vraag over de AV-installatie. Er is sprake van twee keuzes, dus het doorgaan met het eerste plan en een alternatief plan B. Wanneer moeten we daar een beslissing over nemen, want dat was me niet helemaal duidelijk.

40 **De voorzitter:** Wethouder Pietersma.

**Wethouder Pietersma:** Wij hebben u daarover bericht en het streven is, tenminste we hebben afgesproken hier intern dat wij streven om het op de eerste raadsvergadering in februari aan u voor te leggen.

45 **De voorzitter:** Oké, dank u wel. Dat was het qua vragen. Dan hebben wij nog een hele kleine omissie gehad. In de eerste bijdrage hebben we verzuimd om in te gaan op het amendement van GroenLinks met betrekking het tot de zienswijze op de OVER-organisatie, dus daar wil ik graag nog even teruggaan naar de heer Schalkwijk.

50 **Wethouder Schalkwijk:** Ja, voorzitter, dank u wel. Het gaat, de motie gaat over de flexibele schil, of het amendement, als ik hem helemaal plat mag slaan. Als u de begroting van OVER-gemeenten ontleedt dan komt u tot de conclusie dat er inspanningsverplichtingen in staan. En het zijn eigenlijk een drietal inspanningsverplichtingen die in 2025 gerealiseerd moeten worden. Dat is de verlaging van het ziekteverzuim, de doorstroming van nieuwe

medewerkers beperken, dus dat we ze in huis kunnen houden. En de vaste formatie wel uitbreiden ten koste van flexibele inhuur zal ik maar zeggen. Dus dat levert weer een financieel voordeel op, omdat inhuur bijna een keer duurder is dan vaste krachten. Daarvoor is onder andere de flexibele schil van € 900.000,00 die er nu in zit, alleen voor 2025 zeg ik, is  
5 die toegevoegd aan de begroting van OVER-gemeenten. Als u nu al gaat praten over de begroting van 2026, dan vind ik hem heel erg ingewikkeld worden. Juist omdat we 2025 nodig hebben om die drie inspanningsverplichtingen gewag te doen worden. Dat zijn eigenlijk voor mij de twee belangrijkste redenen om dit amendement te ontraden. Laten we eerst 2025 doen met de opdracht die er ligt bij OVER-gemeenten en dan in het jaar 2025  
10 krijgen we de resultaten. Dan wordt ook weer de begroting voor 2026 opgesteld, met ervaringen opgedaan in 2025. Dat is de reden, want als u nu zegt van er komt geen flexibele schil meer in, dan doen we het onzorgvuldig. Zowel naar de OVER-organisatie toe als naar onze eigen dienstverlening, naar de inwoners toe. Dank u wel.

15 **De voorzitter:** Ik denk dat dit een vraag gaat oproepen. Klopt dat?

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, want eigenlijk hoor ik dat de portefeuillehouder nu inzoomt op al dan niet een flexibele schil nog hebben. Maar waar het eigenlijk om gaat is om de onzekere factor voor onze eigen begroting ook, dat we wellicht in de jaren 2026 en daarna  
20 onverwachts weer incidentele bijplussingen moeten doen als het ware en dat is nou juist een onzekerheid die we proberen te voorkomen met deze zienswijze, hoewel het natuurlijk slechts een zienswijze is. Maar dus in die zin is het niet helemaal zoals u het net omschrijft bedoeld. Kunt u daar iets over zeggen?

25 **De voorzitter:** Oké, wethouder Schalkwijk?

**Wethouder Schalkwijk:** Ja, daar kan ik wel wat over zeggen. We hebben er allemaal baat bij en dat zijn ook mijn inspanningen in het verleden geweest, om rust te krijgen in onze eigen begroting. Ik heb u daar zojuist al een voorbeeld van genoemd, van de onzekerheid.  
30 De grootste onzekerheid is eigenlijk de Algemene Uitkering vanuit Den Haag. Maar we hebben in het verleden nog een onzekerheid geprobeerd, of althans rust in de begroting te krijgen, door bijvoorbeeld de bouwleges te egaliseren over een aantal jaar. Daar hadden we ook een voorziening voor getroffen. Dus ik ben het helemaal met u eens. Het is prachtig als we ervoor kunnen zorgen dat we rust in de begroting krijgen, dat we weten waar we aan toe zijn. Alleen met OVER-gemeenten is het in dit geval een ander verhaal, dat het wel het streven is natuurlijk om die flexibele schil naar nul te krijgen maar we moeten daarin ook wel realistisch zijn. Ik denk dat we er niet onderuit kunnen, maar dat is een verwachting nu uit de dikke duim. Want we moeten nog beginnen aan het jaar 2025 en aan de  
35 inspanningsverplichting die voorgelegd is aan de directie, aan het MT van OVER-gemeenten, dat we nooit helemaal op nul uit zullen komen. Maar de impact moet wel zoveel als mogelijk beperkt zijn. Want we hebben bij de begroting van OVER-gemeenten 2025 gezegd structureel mag er € 1,7 miljoen bij, plus structureel € 300.000,00 voor het opleidingsbudget. En de rest is allemaal flexibel en daar ligt namelijk ook die  
40 inspanningsverplichting op die we ook samen met elkaar geformuleerd hebben.

45 **De voorzitter:** Ja, en ik denk dat, ja, mevrouw Schoonheim, gaat uw gang.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel. Ja, ik heb daar toch nog één vraag over, want het verbaast mij een beetje, omdat in de beantwoording van de schriftelijke vragen die we  
50 hierover hebben gesteld staat dat het wel degelijk de bedoeling is om die flexibele schil, of in ieder geval het bedrag wat daar dan voor nodig zou zijn, niet nodig te hebben, of in ieder geval substantieel te verlagen. En zou dan een zienswijze als deze daar ook niet ondersteunend in kunnen zijn? Om daarnaartoe te werken?

55 **De voorzitter:** Wethouder Schalkwijk?

**Wethouder Schalkwijk:** Wat mij betreft niet. Want de opdracht aan OVER-gemeenten is echt heel zorgvuldig en scherp geformuleerd. Ook met betrekking tot het hele arbeidsbeleid wat er gevoerd gaat worden. Het is nu vastgelegd op het aantal werknemers, 195 stuks in plaats van een complete loonsom. Dus er wordt aan alle kanten geprobeerd om in ieder geval als bestuur van OVER-gemeenten zoveel als mogelijk in controle te komen en te blijven om juist te kunnen sturen op die uitkomst die er is in 2025. Het is natuurlijk aan de raad, maar ik zou hem zelf ontraden omdat ik denk dat het niet iets toevoegt, maar dat het zelfs nog aan de andere kant vertaald kan worden als van: we krijgen een klem om de nek. En dat moeten we vooral niet aan de kant van OVER-gemeenten en met name de directie. En dat moeten we natuurlijk met elkaar vooral niet willen. Want dan gaan we aldoor het gesprek voeren van hoe kunnen we nou die flexibele schil alleen maar op nul brengen. En dat is denk ik de verkeerde inspanning die we moeten doen, omdat die andere, wat ik zojuist geformuleerd heb, die juist al zo scherp oplicht. Dank u wel.

**De voorzitter:** En dan zit het, als ik zo vrij mag zijn, vooral in de laatste zin van het cursieve stukje he? En de formulering die daarin gebruikt is. Klopt dat, de wethouder?

**Wethouder Schalkwijk:** Ja.

**De voorzitter:** Ja. Ik herhaal dat nog eventjes. Met name die laatste zin, dat cursieve stukje. Ik denk dat daar de zienswijze van u en de wethouder in het gesprek even over gaat.

**Wethouder Schalkwijk:** Ja, dat is zeker waar, maar ik moet het hele amendement beoordelen en op het hele amendement geef ik dus het advies ontraden.

**De voorzitter:** Oké, dank u wel. Dan gaan we naar de heer Sanders die hier ook nog een vraag over heeft.

**De heer Sanders:** Ja, dank u wel voorzitter. Ik zit met aandacht te luisteren. We hebben natuurlijk over dit onderwerp veel vooroverleg gehad. Maar één ding is me nog niet helemaal duidelijk. De portefeuillehouder, met alle respect, zegt we voegen € 900.000,00 flexibele schil toe aan de begroting. Het zal aan mijn omissie liggen dat ik dat niet uitgebreid in alle stukken zo impliciet heb gelezen, maar ik zou graag een toelichting daarop hebben met deze kanttekening. Want door uw antwoord van daarnet komt er een kleine vraag bij. Geen flexibele schil. Elke organisatie in Nederland heeft tegenwoordig een flexibele schil. Als iemand een halfjaar, door wat voor reden, er niet is, om te overbruggen met tijdelijke krachten. Ik denk waar het hier om gaat is dat als we geld bij geven om de ruimte aan OVER-gemeenten te vergroten, om achterstand in te halen, nieuwe dingen te doen. dat we de groei van die organisatie bij voorkeur niet met inhuurkrachten doen, maar met vaste krachten. En wat dat betreft die uitbreiding geen flexibele schil heeft. Maar mijn eerste vraag is, hoe bedoelt u nou, we voegen € 900.000,00 toe aan de begroting aan flexibele schil. Betreft dat dan de huidige basisorganisatie of het uitbreidingsperspectief?

**De voorzitter:** Ja, ik vraag me af of deze vraag in het bestek valt van deze vergadering want we hebben een aantal weken geleden een uitgebreide informatieve sessie gehad waarin dit onderwerp centraal stond. Daar hebben we een hele avond over gesproken, aan de hand van twee presentaties van de heer Hauwert en mevrouw Van der Linden. Ik wil eigenlijk voorkomen dat wij nu het onderwerp OVER-begroting hier als discussie openen. Dus ik vind dat eigenlijk een beetje een lastige vraag, mijnheer Sanders.

**De heer Sanders:** Dat is uw eigen verantwoordelijkheid. Ik bedoel, we zitten hier in een debat, hè. U kunt dat allemaal splitsen in technisch en niet-technisch, maar het gaat over een motie die GroenLinks indient en die gaan wij steunen of niet en daarvoor stelde ik deze vraag, dus ik laat het in uw hand.

**De voorzitter:** Ik denk eerlijk gezegd, ik kijk even naar de portefeuillehouder, dat we daar twee, drie weken geleden uitgebreid op in zijn gegaan, op de hele achtergrond rond die OVER-begroting. Misschien wil hij er nog iets over zeggen. Mijnheer Schalkwijk?

**Wethouder Schalkwijk:** Ja, het begin van mijn antwoord zou hetzelfde zijn geweest als u juist gezegd heeft. Volgens mij zijn we hier bezig met de begroting van de gemeente Wormerland en niet van OVER-gemeenten. En u zegt: ik heb het niet uit de stukken kunnen halen. Dan moet ik u toch vragen de stukken opnieuw te gaan lezen, want er wordt uitgebreid over gesproken, over hoe de opbouw is van de bijdrage voor 2025 van twee gemeenten die uitkomt op € 2,9 miljoen. Dat is uitgebreid verteld en ook de restricties die daaraan verbonden zijn. En voorzitter, dan is het hier niet het moment om daar een college over te geven voor mijnheer Sanders. Dank u wel.

**De voorzitter:** Het heeft wel een relatie met uw zienswijze, dus ik geef u nog een keertje het woord. Mevrouw Schoonheim.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel voorzitter. Ik zou graag namelijk willen verhelderen, want het lijkt nu alsof het de bedoeling is om de flexibele schil zelf al dan niet op te heffen binnenkort maar het gaat om de incidentele verhoging ten behoeve van die flexibele schil. En dat zijn wel verschillende zaken.

**De voorzitter:** Ik wil u graag een suggestie doen. U heeft nu het antwoord van het college gehoord. Dat is een niet-positief advies. Maar we hebben straks nog diverse schorsingen. Dus wellicht dat u nog even kunt buurten met elkaar en het er nog even over kunt hebben. Wie weet waar dat toe leidt. Maar dit is op dit moment even het antwoord van het college waar u het mee moet doen. Ik kijk even of ik dat zo goed heb geformuleerd. Ja? Oké, zijn er dan nog andere vragen aan de heer Schalkwijk over dit punt? Nee? Dan ga ik naar, jawel, dat is de heer Kramer.

**De heer Kramer:** Nou, u sloot al af met nee. Ik dacht nou, ik steek meteen mijn vinger op. Want volgens mij heb ik nog één antwoord niet gehoord. Ik heb nog een vraag gesteld over de vrijwilligers en de onderscheiding.

**De voorzitter:** Ja, dat klopt inderdaad. Dan gaan we nog even naar wethouder Pietersma. En daarna ga ik zelf nog mijn eerste termijn doen. Dus wethouder Pietersma.

**Wethouder Pietersma:** Ja, voorzitter. Ik denk op zichzelf een terechte vraag. Het is wel zo dat op dit moment bijvoorbeeld... Er is wel een bijeenkomst waar vrijwilligers in worden gewaardeerd. Dat gebeurt meestal via WelzijnWonenPlus. Ik kan me zo voorstellen dat andere verenigingen dat ook wel doen, maar vanuit de gemeente zelf kennen wij op dit moment geen waardering voor vrijwilligers, bijvoorbeeld zoals we dat wel hebben voor mantelzorgers. Maar ja, ook hier geldt iets wat u eerder vanavond ook hebt gehoord. Mocht de raad daar een noodzaak toe voelen en daartoe initiatief nemen dan staat het de raad vrij, maar ik fluister u wel vast in dat mijn linkerbuurman dan gelijk aan mij zal vragen heeft u daar dan ook een adequate dekking voor. Want hij is heel streng.

**De voorzitter:** De heer Kramer?

**De heer Kramer:** Ja en de gouden en zilveren lepelaar?

**De voorzitter:** Dan zult u mijn termijn even af moeten wachten, ja. Zo voor wat betreft dit antwoord? Ja, dan ga ik even mijn pet van portefeuillehouder opzetten en ook mijn eerste termijn met u delen. En dan begin ik maar meteen even met het Heerenhuis, want dat is door diverse fracties is dat onderwerp aan de orde gesteld. Er zijn ook nog raadvragen gesteld

door de fractie van GroenLinks, vlak voor de herfstvakantie. Wij hebben alles op alles gezet om die te beantwoorden. Ik hoop dat u die ook heeft kunnen lezen voorafgaand aan deze raadsvergadering. En ja, mijn toelichting die zal in lijn zijn met wat er in die beantwoording ook staat. Ik geloof dat de heer Kramer net zei van: dit loopt al heel lang, ik hoop dat het college met volle aandacht gaat proberen om dit spoedig af te ronden. Daar sluit ik mij volledig bij aan, dat hoop ik ook. Tegelijkertijd moet ik u wel met u delen dat het ongelooflijk complex is. En dat heeft er alles mee te maken met de kostendragers, de exploitatie van het toekomstige Heerenhuis. En ik heb u al in de beantwoording van de vragen ook verteld dat er inmiddels wat nieuwe inzichten zijn rond de exploitatiefunctie horeca en ook de wijze waarop we dat kostendragend kunnen inzetten. Op dit moment verbreden wij dus ook onze blik naar andere kostendragers, naar andere exploitatiemodellen. En in de brief heb ik u ook aangegeven dat het onze inspanning is en blijft om daar voor het Heerenhuis een goede oplossing voor te realiseren. Met name natuurlijk ook omdat de Spijkerboorder gemeenschap met hun activiteiten, ook gefaciliteerd dient te worden. Ik heb ook in de brief gezet, of het college heeft dat gedaan, wij kunnen op dit moment geen garanties geven, of borging geven. Want die blik, die bredere blik, die loopt op dit moment nog, dat onderzoek loopt ook nog. Wat ik u wel kan beloven is dat ik u op de hoogte houd. Mocht het helemaal niks worden, dat is het scenario wat de VVD ons al een beetje schetst, van nou, dat wordt toch lastig, dan kom ik natuurlijk wel bij u terug. Ik of de portefeuillehouder die het Heerenhuis dan onder zijn hoede heeft, Maar zover is het echt nog niet. Ik wil wel echt dat we zorgvuldig de opties langslopen en echt alles op alles zetten om goed in beeld te krijgen voor u wat nu wel en wat niet mogelijk is. Zal ik eerst even mijn bijdrage helemaal afmaken, dan kom ik zo bij u terug met de vragen? Even kijken, dan over de Kerkenvisie, dat was volgens mij een vraag van CDA. Ja, dat klopt inderdaad, ik heb op dit moment een raadsbericht klaarstaan voor u waarin de Kerkenvisie aangeboden wordt, want dat was ook nog een belofte van mij. We hebben er even mee gewacht vanwege de ontwikkelingen rond de nieuwe kerk. U heeft inderdaad in het krantenartikel kunnen lezen dat de kerkgemeenschap uitwijkt naar Wormerveer. En dat betekent dat het kerkbestuur eigenlijk een nieuwe invulling zoekt voor de nieuwe kerk. Zij hebben zich bij ons gemeld en het mooie hieraan is dat de Kerkenvisie ook ons instrumentarium geeft om te ondersteunen bij de zoektocht naar een nieuwe invulling. Dat wordt het kerkenpaspoort genoemd. En in zo'n kerkenpaspoort, dat is eigenlijk meer de business van wethouder Van Wanrooij, daar worden allerlei ruimtelijke aspecten in opgenomen. De omgeving wordt goed geanalyseerd, maar ook functies die in de omgeving wel en niet aanwezig zijn. Zodat je eigenlijk met elkaar gaat kijken, nou wat kunnen we wel en niet met een herbestemming van dit pand. Het is natuurlijk een monument, vandaar dat ik als portefeuillehouder monumenten ook aanhaak. Dat is op dit moment de stand van zaken en uiteraard houden wij u op de hoogte als er ontwikkelingen in zijn. Het Buurtouderproject, dat is een vraag van GroenLinks. Inderdaad iets wat doorschuift binnen de portefeuille Openbare orde en veiligheid. En ik moet u zeggen, de portefeuille Openbare orde en veiligheid is ook wel sterk onderhevig aan invloeden van buitenaf. Soms komen er zaken op je pad die echt in de actualiteit aandacht vragen en dan moet je prioriteren, want wij hebben natuurlijk een beperkt aantal medewerkers, een beperkte hoeveelheid middelen. En ook dat is hier gebeurd. In het Najaarsbericht schrijf ik u dat ook. Dat we eigenlijk vanwege de actualiteit die op ons afkomt en de prioritaire dossiers die dat oplevert keuzes moeten maken. En dat betekent dat het Buurtouderproject inderdaad doorschuift naar 2025. Wel ongelooflijk jammer, want het is iets waarvan ik denk dat wij samen met de samenleving een groot verschil kunnen maken. En juist omdat we natuurlijk een relatief kleine gemeente zijn met ook een kleine handhavende capaciteit, zou het fantastisch zijn als je de samenleving kan activeren om daar ook een bijdrage aan te leveren. En zeker omdat ik weet dat in de omgeving waar dit initiatief vandaan komt, want dit komt ook echt uit de bevolking dit initiatief, er ook mensen klaarstaan die eigenlijk staan te trappelen om hier een bijdrage aan te leveren. Dus dat is inderdaad ongelofelijk jammer. Maar ik kan er helaas niet meer van maken dan dat we prioriteiten moeten stellen. En dan kom ik ook nog eventjes op de lepelaar, de gouden en de zilveren lepelaar inderdaad. Want dat valt dan onder de portefeuille representatie waar ik ook mijn bijdrage aan mag leveren. Ik zal even gaan kijken

op de website hoe dat zit. Die informatie is in principe beschikbaar, want er liggen verordeningen onder, hoe die aanvraag werkt enzovoort, maar het is natuurlijk wel zo dienstverlenend als wij gewoon die informatie duidelijk op onze website beschikbaar hebben. U zei ja, regel dat volgende week. Nou, dat ga ik u niet toezeggen dat dat volgende week meteen klaar is, maar ik ga u wel toezeggen dat ik daarnaar ga kijken. En dan denk ik dat ik in mijn portefeuille alles gehad heb. En dan kom ik bij de heer Doorenbos met een vraag over het Heerenhuis volgens mij.

**De heer Doorenbos:** Ja, de techniek laat me dit keer niet in de steek. Ja, het Heerenhuis. U gebruikte net woorden van als het helemaal niks met het Heerenhuis wordt, of woorden van vergelijkbare strekking. Wat ik bedoeld heb in mijn bijdrage in eerste instantie aan te geven is, er moet iets gebeuren. Niet alleen in het kader van het pand, nota bene een beeldbepalend pand, wat kwetsbaar daardoor mee is, maar ook voor de inwoners ter plekke. En nu kunnen we zonder meer zeggen van ja, we wachten nog en we zijn volop bezig met verstandig onderzoek et cetera. Dat kan ik allemaal begrijpen. Vanuit bestuurlijk oogpunt is het te begrijpen. Maar het gaat wel om directe belanghebbenden. En tegenover die achtergrond moet u ook mijn opmerking zo zien van, ga in gesprek en probeer gezamenlijk tot een oplossing te komen, want de maatschappij, dus met inbegrip van de inwoners van Spijkerboor, dus met inbegrip van het desbetreffende pand, zijn we allemaal zelf samen. En wie weet kunnen daar vanuit de inwoners, dan wel de overige belanghebbenden, ook nog positieve impulsen komen. Sta daar voor open. Dat is hetgeen ik geprobeerd heb duidelijk te maken in de bijdrage in eerste instantie. Tot zover, dank u wel.

**De voorzitter:** Ja, een hele mooie oproep en natuurlijk valt die in hele goede bodem hier bij dit college. 28 november zijn we weer ook met elkaar in gesprek omdat we dan de jaarvergadering hebben van de contactcommissie. Dan staat het onderwerp natuurlijk ook weer op de agenda. Overigens zijn we ook aanwezig geweest ambtelijk op de bewonersbijeenkomst van de gemeente Alkmaar. Die was vlak voor de herfstvakantie. Ook daar waren natuurlijk de inwoners van de Starnmeer aanwezig en ook daar stond dit bijna de hele avond op de agenda. Dus ja, u kunt ervan uitgaan dat we goed met elkaar in gesprek zijn. Ik wil u nog wel even meenemen in het feit dat wij ondertussen de gemeenschap natuurlijk niet in de streek laten. Want het is echt een levendige bijeenkomst. U kent misschien allemaal de befaamde toneelvoorstelling die er jaarlijks voorbereid wordt van de toneelvereniging. Met subsidie uit de portefeuille van wethouder Ossendorp zorgen we ervoor dat die activiteiten, nu het Heerenhuis dicht is, wel voortgang kunnen hebben en wel doorgang kunnen vinden. Dat doen we natuurlijk ook in goed overleg met de gemeenschap. De heer Doorenbos heeft nog een vraag.

**De heer Doorenbos:** Een afsluitende opmerking mevrouw de portefeuillehouder. Dat is ons bekend, we horen het, we zien het gebeuren en tegenover die achtergrond ja, een positief woord richting portefeuillehouder, richting college. Er wordt enorm veel gedaan, maar nogmaals, voorkom dat stilte op een gegeven moment tegen je gaat werken. Blijf het in de media houden, blijf het in beweging houden. Dat is het laatste wat ik hierover wil zeggen. Dank u wel.

**De voorzitter:** Dank voor deze mooie laatste woorden. Ik kijk even of er dan nog andere opmerkingen zijn of vragen over mijn bijdrage. Nee? Dan ga ik even samen met de griffier naar de tijd gluren. Zitten we op schema? Nou, dat is altijd goed om te horen. Even kijken hoor, want we hebben het 16.55 uur. Oké. Nou, dan zitten we inderdaad heel mooi op schema. Ik kijk even naar de raad. Hebben we voldoende aan tien minuten even een korte pauze? Is dat voldoende? Ja? Zullen we dan... Nou, dan gaan we het toch iets ruimer nemen, 17.10 uur hier weer terug zijn?

**Wethouder Schalkwijk:** Voorzitter, de snack staat tot 17.15 uur gepland.

**De voorzitter:** Tot 17.15 uur? Nou, dat komt allemaal heel mooi uit. Dus dan zie ik jullie 17.10 uur hier weer terug in deze raadzaal en dan schorsen we de vergadering even. Tot zo.

Schorsing

## 6. Korte pauze

## 7. 2<sup>e</sup> termijn raad inclusief reacties moties en amendementen

**De voorzitter:** Beste allemaal, ik zou u willen verzoeken om uw plek weer in te gaan nemen, want dan gaan wij verder met onze raadsvergadering. Als u nu inschakelt of aanschuift, heel hartelijk welkom. En voor degenen die al vanaf 14.00 uur bij ons zijn, we gaan naar de laatste fase, want we zijn aangekomen bij de tweede termijn van onze gemeenteraad. En traditiegetrouw gaan we dat in omgekeerde volgorde doen. Maar ik check eerst even of er voorafgaand aan onze start wellicht nog opmerkingen zijn te maken. Ik zie mevrouw Schoonheim, gaat uw gang.

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, ik wil graag aangeven, voordat we allemaal verder ingaan op de ingediende amendementen, dat wij naar aanleiding van de schorsing en een kort gesprek hebben besloten om in ons amendement de laatste zin: daarnaast gaan wij ervan uit dat voor de jaren 2026-2028 geen extra incidentele verhoging ten behoeve van de flexibele schil zal worden aangevraagd, schrappen. Dus die gaat eraf en ik kan straks ook een gewijzigde versie naar de griffie mailen.

### AMENDEMENT

Eerste begrotingswijziging 2025 OVER-gemeenten

"De raad van de gemeente Wormerland, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2024;

overwegende dat:

1. de claim van OVER-gemeenten weliswaar lager is dan oorspronkelijk, maar nog altijd zeer fors is;
2. wij geen structureel sluitende meerjarenbegroting Wormerland kunnen presenteren voor de periode 2025-2028;
3. er na de vorige ombuigingen in 2023 al geen substantiële dekkingsmiddelen te vinden waren in nieuwe ombuigingen (zie pag. 2 Eerste begrotingswijziging 2024-2027);

wijzig het besluit behorend bij het raadsvoorstel als volgt:

- *beslispunt 5 wordt gewijzigd naar:*

*Een opbouwend kritische zienswijze af te geven over de begrotingswijziging 2025-2028 OVER-gemeenten, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief:*

- *in genoemde conceptbrief wordt de 2<sup>e</sup> alinea navolgend aangepast:*

*"We constateren dat de financiële toename in de begroting 2025-2028 OVER-gemeenten aanzienlijk minder is dan in eerste instantie is voorgesteld. Toch is de toename nog altijd zeer fors, ondanks eerdere beloftes dat er niet meer om extra budget gevraagd zou worden, en bevat deze een onzekere component met het jaarlijks nader te bepalen incidentele deel t.b.v. de flexibele schil.*

*Wij waarderen de inspanningen die zijn gedaan en hebben geleid tot genoemde verlaging van de financiële toename. Tegelijkertijd zijn wij als gemeente in onzeker vaarwater beland op diverse fronten. Het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd."*

en gaat over tot de orde van de dag."

**De voorzitter:** Oké, dan is het denk ik ook handig dat het college even aangeeft of dat nog invloed heeft op het advies van het college. Dan gaan we even naar wethouder Schalkwijk.

5 **Wethouder Schalkwijk:** Ja, voorzitter, dat is een significante wijziging. En ik kan u dan vertellen dat als die zo wordt aangepast en wordt geschrapt, dan zou je haast kunnen zeggen dat het ondersteuning van beleid is. En zou ik hem graag aardig oordeel raad geven, zoals het officieel hoort, maar ik raad hem u van harte aan. Dank u wel.

10 **De voorzitter:** Oké, met een warm pleidooi vanuit het college dus. De heer Doorenbos heeft u ook nog een vraag hierover?

15 **De heer Doorenbos:** Jazeker mevrouw de voorzitter. Ik begrijp de woorden van de portefeuillehouder en ik begrijp ook de woorden van de indiener. Alleen, volgens mij zit er dan toch nog steeds een dubbeltelling in. Het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd. Ja, dat moet te allen tijde. Dus, kunt u mij dan ook vertellen waarom moet deze zin dan ook nog zo staan in dit amendement? Want dan is het toch dubbel op of zie ik iets over het hoofd?

20 **De voorzitter:** Ja, waarschijnlijk of niet. Dat gaan we zo merken in de tweede termijn. Want dit was even vooraf een wijziging op het amendement met een wijziging van het advies van het college. En dan gaan we nu in de tweede termijn gaan we daar nog met elkaar een debat over aan. Dus die vragen kunt u zo meteen ook nog stellen of beantwoord krijgen door de indieners. Even nadenken hoor, de laatste fractie die aan het woord is geweest was D66, dus die krijgt nu als eerste het woord. De heer Kramer.

25 **De heer Kramer:** Ja, dank u wel voorzitter. Dan ga ik gelijk maar even op alle antwoorden in die het college gegeven heeft. Dank voor de beantwoording. Het is alleen een beetje voor mij nog steeds lastig om te zien wat nou als technische vraag is beoordeeld en wat niet. Misschien dat we er de volgende keer toch even iets anders naar moeten gaan kijken. Maar goed, dat komt de volgende keer wel. De opsplitsing begroting en 1e begrotingswijziging, ik snap de uitleg van wethouder Schalkwijk, dat het opportuun is om het op dit moment op die manier te doen. De wens die ik heb om het liefst in één keer weer te behandelen, als daar de mogelijkheid voor is, dan betekent dat ook dat we in een financieel rustig gevaarwater zitten en dat is eigenlijk een beetje de achterliggende opmerking. Ik hoop dat wij in een financieel rustiger vaarwater terecht komen. Maar we hopen dat dit zo snel mogelijk is. Dan ga ik even door naar... ja en dat heeft te maken met de motie van de PvdA, het riool en de WOZ. Wat D66 betreft vinden we dit niet de juiste oplossing, het helpt ook namelijk niet de mensen met allerlaagste inkomens, want die worden al vrijgesteld van afvalstoffenheffing. Dat gaat gewoon via het gemeenschappelijke kwijscheldingsbeleid. Mijn collega's in Amsterdam hebben wat mij betreft een wat beter initiatief. Die gaan uit van de vervuiler betaalt. Daar wordt de hoogte van de rioolheffing, of de afvalstofheffing moet ik eigenlijk zeggen, nee de rioolheffing is het, die wordt gekoppeld aan het aantal bewoners per woning. Dan heb je daarvoor: hoe meer bewoners, hoe meer je er ook voor betaalt. Dat zou beter zijn. Maar ik kan heel goed leven met de wijze waarop het nu berekend wordt. De eerste paal van de Zaandriehoek. Ja, ik heb het antwoord gehoord van de portefeuillehouder. Ja, nou ja goed, ik kom graag naar een gezamenlijk uitje. Ik vind het heel belangrijk. Maar even zonder gekheid, het is een project wat ook de raad heel veel bezig heeft gehouden en we voelen ons allemaal daar heel erg bij betrokken. Dus als we daar ook in de leuke dingetjes bij betrokken kunnen worden, want de eerste paal is natuurlijk een feestelijk moment, dan is me dat wel wat waard. Ja, dan over de klimaatneutraliteit en de doelstellingen die wij hebben. Ik krijg toch een klein beetje een ongemakkelijk gevoel bij het antwoord van de portefeuillehouder. Als ik het dus goed begrijp is het doel om klimaatneutraal te worden gemeentelijk, staat dat onder druk omdat er weinig geld ervoor is. Ik hoop toch dat ik dat verkeerd gehoord heb, want dat zou echt wel een forse tegenslag zijn, een hele grote teleurstelling voor D66. Dan de opmerking van de wethouder dat adaptieve ledverlichting sociaal onveilig zou zijn, nee

dat is het niet. Juist op het moment dat er mensen ergens zijn, gaat de verlichting aan. Dus het is niet zo dat mensen in een donkere omgeving gaan lopen. Ik hoor deze opmerking wel vaker in den lande, maar dat is dus echt niet, dat is geen steekhoudend argument. Ik hoop nog steeds dat dit dus even bekeken kan worden. Dan de buurtschouw. Ik neem de  
5 uitnodiging graag aan om samen met de wethouder en WormerWonen buurtschouw te gaan doen. Ik vind het heel leuk om eens mee te lopen maar dat was niet wat ik bedoelde. Een buurtschouw is voor mij in het weekend, dat heb ik ook gezegd, bijvoorbeeld op een zaterdag, met raad, college en inwoners in gesprek te gaan in een buurt. Je kan je erbij voorstellen dat je dat via de gemeentelijke website nog bekend maakt, via de nieuwsbrief,  
10 want dan en dan komen wij met raad en college door uw wijk heen lopen. Als u wat aan ons kwijt wilt, stap de voordeur uit en ga met ons in gesprek. We horen te vaak: jullie luisteren niet naar ons. En als mensen niet naar ons toe komen in het gemeentehuis, dan vind ik het belangrijk dat wij dan de wijk ingaan. En niet alleen als partij, maar ook als raad. Dus mogelijk dat we daar nog iets mee kunnen mijnheer de wethouder. World Cleanup Day op 20  
15 september, fijn dat u daar aandacht aan geeft. Ik ben ook heel blij met 22 maart. U kunt mij noteren, ik doe mee. Ik ben heel erg benieuwd of ik ook hoor van de andere partijen of ze ook meedoen. Dan zou het heel leuk zijn als we als raad in zijn geheel ons steentje bij kunnen dragen. Ik heb gehoord wat wethouder Pietersma heeft gezegd over de vrijwilligers. Ik had eigenlijk op wat meer enthousiasme gehoopt. Want het wordt nu wel heel erg bij de  
20 raad gelegd. Ik ben echt bereid om daar natuurlijk wel een motie over in te gaan dienen in de komende tijd. Het is, u begint over geld, nou als we de top 5 vrijwilligers in het zonnetje zetten kan ik me niet voorstellen dat we daar niet ergens een klein beetje geld voor kunnen vinden. Maar goed, ik ga er graag met u over in overleg of we dat handen in voeten kunnen geven. Nou, dat gaan we zien. Had ik dan verder nog iets... Ja, ik blijf er even op  
25 terugkomen hoor, op de gouden en zilveren lepelaar. Maar ik vind het zo'n leuk iets dat we zoiets hebben in Wormerland, waar we gewoon mensen ons blijk van waardering kunnen laten weten. Ik ben blij dat, ja oké volgende week denk ik gaan proberen. Maar ja oké, als dat niet lukt, dan zo snel mogelijk. En misschien in de toekomst ook nog eventjes kijken of we nog iets aan de naam moeten doen, want het kan best wel verwarrend zijn dat wij een gouden lepelaar hebben, terwijl ook de Vogelbescherming een gouden lepelaar heeft, een  
30 dubbele naam. Maar dat staat wat mij betreft los van het plaatsen op de website en dergelijke. Dan de twee amendementen van GroenLinks. Kunst en cultuur, ja kunst en cultuur D66, jij hebt me mee, klaar. Dat is heel simpel. Het andere amendement over OVER, zeker met de uitleg van de wethouder. Ja, daar zult u ook onze stem vinden. Over de motie  
35 van de PvdA heb ik al gezegd dat mij dat geen goed idee lijkt. En dat was mijn bijdrage in tweede termijn, voorzitter.

**De voorzitter:** Dank u, dan gaan we naar GroenLinks volgens mij.

40 **Mevrouw Schoonheim:** Ja, dank u wel. Nou, allereerst natuurlijk ook onze dank voor de uitgebreide beantwoording. Als het gaat om de beantwoording met betrekking tot de Zaandriehoek leven wij nu in enige verwarring, want de portefeuillehouder geeft aan dat de verkoop hoogheemraadschapsgronden in procedure is, maar dat tegelijkertijd ook de eerste  
45 paal de grond ingaat. Dus ja, hoe zit dat dan precies en levert dat straks dan niet weer vertragingen op? En het is heel goed om te horen dat er ook andere woningbouwprojecten zijn die dan nu toch echt eindelijk van start lijken te gaan. Maar we hebben hier wel nog wat reserves bij, want wij vragen denk ik al een jaar of zes als GroenLinks zijnde, als het niet langer is, naar de realisatie van alle woningbouwplannen. In het coalitieakkoord staat dat er  
50 1000 woningen bij komen in deze periode van vier jaar en tot op heden valt het toch ieder jaar weer tegen wat er dan in de praktijk van terecht komt. En we vinden het ook wel erg jammer dat hier min of meer de inwoners, dat de schuld daarvan bij de inwoners neergelegd wordt. Wij denken dat het toch goed zou zijn om hierbij de hand in eigen boezem te steken en te kijken hoe komt het dan bijvoorbeeld dat er al dat bezwaar nodig is. En wat kan je doen bij andere projecten om toch meer voor elkaar te krijgen, meer druk uit te voeren. We  
55 hebben ook bijvoorbeeld niks gehoord over de Veerdijk, dat is toch ook nog een plan wat

speelt. En er zijn ook nog een aantal andere dingen die we hebben opgenoemd, waaronder de woningsplitsing en het wonen in tweede lijn. Dat was een heel rijtje. Ook het gebruik maken van de Leegstandswet, de generatiewoningen. Dat soort zaken, daar hebben we ook nu niks over gehoord.

- 5 En dat zijn dingen, die staan gewoon in het coalitieakkoord van dit college. Dus we zijn het ermee eens, maar het zijn niet eens speciaal de wensen van GroenLinks. Het zijn de wensen en ja, we dachten toch ambities van dit college. Dus we horen toch graag hoe het ervoor staat. En met betrekking tot de wijkuitvoeringsplannen en de verkenning van het warmtenet en dat de ambitie leeft, dat is heel goed om te horen. Het is wel zo dat die
- 10 verkenning al was opgenomen in de Transitievisie Warmte die we, ik meen in 2022, in ieder geval in de vorige raadsperiode nog, al hebben aangenomen. Daar stond dat ook al in. Dus dat is een beetje het punt, het duurt allemaal ongelooflijk lang. Er wordt heel veel onderzocht en nog een keertje onderzocht maar wanneer gaan we nou eens over op uitvoering? Wanneer gaat er iets gebeuren? En ja, dan wordt er ook aangegeven dat het, nou ja,
- 15 voedselklasje, dat klinkt al een beetje suffig, maar binnen de MRA dat dit een goed idee is en dat daarvoor een motie of iets dergelijks tegemoet wordt gezien. Maar waarom kan er niet gewoon een toezegging op komen van nou, goed idee, dit kost niks, het is eigenlijk een kwestie van je vinger opsteken binnen de MRA en zeggen: we willen graag aangehaakt worden en that's it. Dus misschien kan daar alsnog een toezegging op komen. Ja, het
- 20 snellaadplein, dat hadden wij natuurlijk niet opgemerkt, maar het viel toch even op dat daar dan wordt gezegd: nou dat is in het collegeprogramma opgenomen en zolang daar geen verandering in komt gaan we daarmee verder. Er ligt natuurlijk ook nog een visie Elektrisch rijden en een uitvoeringsplan waar weer andere dingen in staan. Maar goed, dat terzijde. Daarnaast gaan we er dan ook van uit dat aangezien er in het coalitieakkoord is opgenomen
- 25 dat we als gemeente in 2030 energieneutraal zijn, dat dat dan ook weer in de begroting komt te staan. En dat die 2040 inderdaad een foutje was. En zolang er geen andere opdracht van de raad ligt, dat we het op 2030 houden. We zijn heel blij met de steun voor inmiddels beide amendementen. Ik heb het net even gecheckt en inderdaad als je nu op de website kijkt dan is het één klik verwijderd van de agenda van de raad. Het punt dat we het weer aandroegen is omdat die website ook ieder jaar op de begroting staat, de toezegging dat de agenda van
- 30 de raad op de startpagina zou komen. Dat was, ik denk de eerste toezegging die deze collegeperiode is gedaan vandaar maar we kunnen hier mee leven. De zaken met betrekking tot de inwoners, zoals het Buitenhuis, dat is ons allemaal nu duidelijk. Het is heel fijn om te horen dat het Heerenhuis, dat daar toch nog steeds alles op alles wordt gezet. We kunnen
- 35 alleen maar hopen dat dat goed gaat aflopen en dat het misschien toch nu in een versnelling kan komen. We denken dat het voor iedereen, de Spijkerboorder gemeenschap, maar ook de mensen die graag recreëren in die omgeving, belangrijk is. We hebben geen antwoorden gekregen met betrekking tot de punten die we hebben aangegeven over programma 6. Dus dat wij graag zouden zien dat de openheid en transparantie de norm wordt. En ook dat wij
- 40 het idee hebben dat er met betrekking tot de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen nog te weinig gebeurt en dat wij graag zouden zien dat het college de instrumenten uit deze wet goed inzet om de raad grip te geven en in positie te brengen. En dat is van belang omdat dat aanhaakt bij die zin uit ons amendement waarin wij aangeven dat het noodzakelijk is dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden
- 45 geïnformeerd, want wij merken dat het toch nog niet helemaal is ingebed. En daarom denken we dat het goed is om dat wel nog op te merken in deze zienswijze. En dan zou ik het daarvoor nu even bij willen laten. Oh nee, ik moet nog reageren op de motie van de PvdA. We vinden het wel goed om te kijken naar deze kosten maar ik moet zeggen dat eigenlijk de opmerkingen van de heer Kramer van D66 om dat op een andere manier te doen en om te
- 50 kijken naar 'de vervuiler betaalt', ondanks dat ik daar zelf minder blij mee ben met zes inwoners, maar goed, dat we dat toch een betere insteek vinden eerlijk gezegd. Ik ben ook wel heel benieuwd naar de onderbouwing van de fractie van de PvdA hiernaar dus ik laat nog even in het midden wat wij uiteindelijk gaan doen met deze motie. En de Opschoondag, dat is wel leuk trouwens, dat wordt voor zover ik weet nog steeds jaarlijks en meerdere
- 55 dagen trouwens, voor verschillende wijken georganiseerd door Anneke Wams, een

voormalig fractievoorzitter van GroenLinks. Het is alleen altijd op een zaterdag en dan werk ik, maar ik stuur in Oostknollendam wel altijd mijn man en kinderen. Dus in die zin zijn we erbij.

5 **De voorzitter:** Oké, nou heel goed, dank u wel. Wij gaan even verder met de PvdA, de heer Kindt in tweede termijn.

10 **De heer Kindt:** Ja, dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, we hebben met belangstelling, ook de beantwoording in eerste termijn van het college gevolgd. Wat betreft de heer Van Wanrooij over de woningbouw, vinden we een mooie opgave van waar we op dit moment als gemeente mee bezig zijn. En we zien ook dat voortgang, dat gaat met horten en stoten. We hebben het ook gezien bij Zaanstad waar eigenlijk bij het Verkadeterrein, dat dat jarenlang braak lag en waar nu voortgang wordt geboden en waar we straks ook van die grote hijskranen zien. Op enig moment zal ook het moment aanbreken dat we met opeens  
15 doorschieten in Wormerland en ook bij ons die hijskranen gaan zien. We zien ernaar uit. Ook de opmerking over bezwaar maken, de route via Raad van State. We hebben ook krantenberichten gelezen dat dat soms uit financieel gewin gebeurt. Ongelooflijk dat inwoners zich daarvoor lenen, maar dat is soms tandenknarsend hoeveel vertraging dat oplevert. En het is goed dat ernaar gekeken wordt hoe met aangepaste procedures hier toch  
20 een versnelling voor bewerkstelligd kan worden, om toch de bezwaren zorgvuldig te behandelen maar in een veel kortere tijdspanne. Hopelijk gaat dat ons ook nog voordeel bieden in Wormerland voor de inwoners die nu zitten te wachten op een plekje om hun leven te beginnen, om een gezin te stichten. Wat betreft de heer Pietersma over de inwonerspas, dat is geweldig nieuws, dat we daar straks tegen lagere kosten toch een inwonerspas  
25 kunnen realiseren. We hopen van harte dat uw naspeuringen succes hebben en dat er straks concrete voorstellen voor die richting komen. Wat betreft de heer Schalkwijk over onze motie. U zegt van ja in een gemeente doen we niet aan inkomenspolitiek en in grote lijnen klopt dat natuurlijk ook. We hebben tarieven voor tal van zaken waar we niet naar inkomen of welstand kijken. Toch zijn er ook zaken waar we dat wel doen en voor een  
30 aanzienlijk aantal gemeentes is ook de rioolheffing een instrument waar welstand, inkomen wordt meegegeven. Die reden heb ik al aangegeven. Met een gedifferentieerd tarief naar inkomensgroep kunnen we inwoners die een lager inkomen hebben compenseren voor mogelijk, althans het onderzoek kan hier duidelijkheid over geven, dat mogelijk kostenstijgingen, dat we daar via een nieuwe rekenwijze voor de rioolheffing, dat we dat wat  
35 compenseren. Een ander element wat hier ook in zit is dat een rioolheffing voor rijtjeswoningen voor flatgebouwen, die rioolaansluiting is altijd vele malen goedkoper dan bijvoorbeeld woningen die in het buitengebied staan of villa's die in een parkachtige omgeving staan. Met een gedifferentieerd tarief laat je dat ook zien. De opmerking van de heer D66 dat het niet het juiste beleid hiervoor is. Nou, heel veel gemeenten die hebben  
40 sociaal beleid hiervoor en die doen het wel.

45 **De voorzitter:** Ik onderbreek u heel even, ik wil graag aan de raadseleden vragen om even iets stiller te zijn en even met volle aandacht naar het betoog van de heer Kindt te luisteren. Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog mijnheer Kindt.

**De heer Kindt:** Dank u wel, voorzitter. Wat de rioolheffing in Amsterdam betreft, daar hebben ze een andere systematiek, maar daar hebben ze op andere instrumenten, doen ze daar toch ook weer aan ontzien van mensen met lagere inkomens. Nou, naar GroenLinks toe, dat is eigenlijk onze onderbouwing. We hebben hier een instrument waar we mensen  
50 met een lager inkomen iets kunnen ontzien. En waar het principe de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten, waar we dat kunnen toepassen.

**De voorzitter:** Er is een interruptie van de heer Kramer, D66.

**De heer Kramer:** Ja dank u wel voorzitter. Ja mijnheer Kindt zegt van ja er zijn voorbeelden van. Wil hij mij even een aantal voorbeelden noemen van waar inkomenspolitiek wordt bedreven in andere gemeenten op dit onderwerp?

5 **De voorzitter:** Ja, zijn er andere gemeenten waar dit is ingevoerd en welke zijn dat de heer Kindt?

10 **De heer Kindt:** Onder andere de gemeente Arnhem, daar was de eerste gemeente waar ik dat opmerkte. Maar ook tal van andere gemeenten. Als u wil kan ik daar een overzicht van doen toekomen hoor.

**De voorzitter:** Ja, dan mag u het ook vervolgen voor zover dat nog aan de orde is.

15 **De heer Kindt:** Dan wat betreft de opmerking van mevrouw Schoonheim over het MRA voedselklasje. Dat vinden we een heel mooie oproep. Inderdaad, dat kost weinig inzet om hierop aan te haken. We hebben een groene gemeente en dat kan een hele mooie combi zijn met dit initiatief. Die trein gaat straks van start. Laten we zorgen dat we op tijd daarbij aangehaakt zijn, want naderhand zijn we gewoon te laat en hebben we alleen het nakijken. Dus die oproep die ondersteunen wij van harte. Wat betreft de heer Ossendorp met de  
20 Opschoonactie voor 22 maart. Die ga ik meenemen naar onze fractie en ik verwacht dat we daar wel, we hebben een enthousiaste fractie, dat we daarbij aanwezig zijn. De opmerking van de heer Doorenbos, of de opmerkingen over de Zaanoever met de bootjes, daar hebben we ook schriftelijke vragen over gesteld. Al in juni gesteld, waar nog geen antwoord op gekomen is, dus die zien we ook heel graag tegemoet. Want dat is daar echt een groeiende  
25 problematiek, waar echt een antwoord op moet komen. Dus dat ter ondersteuning van de VVD-fractie. Dan ten slotte nog ten aanzien van de amendementen van GroenLinks. Allereerst het amendement over de begrotingswijziging. De tekst waar de heer Schalkwijk, waar de portefeuillehouder, zorgen over had, die is er uitgenomen. En daarmee is deze tekst een stuk toegankelijker. Echter, wat de heer Doorenbos ook aangaf, van wat is dan nog de  
30 toegevoegde waarde van dit amendement. Een amendement is om beleid bij te sturen, om besluiten bij te besturen. Maar dit is meer een adhesiebetuiging nu geworden of misschien zie ik dat anders. Dat hoor ik graag straks.

35 **De voorzitter:** Mevrouw Schoonheim mag die vraag meteen beantwoorden.

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, ik vraag me af of het duidelijk is dat het hier om een amendement gaat om de gevraagde zienswijze te wijzigen. Dat maakt het wel een iets ander amendement. Het is een amendement omdat we het raadsvoorstel wijzigen, maar de daadwerkelijke wijziging zit hem in de zienswijze. Is dat duidelijk?

40 **De voorzitter:** Ja, en wat is dan het verschil met de zienswijze die nu aangeboden wordt en uw amendement? Ik denk dat dat de vraag is. Ik snap dat het een andere tekst is, maar kunt u dat nog even accentueren? Welke specifieke elementen u dan in de wijziging heeft ondergebracht.

45 **Mevrouw Schoonheim:** Ik denk dat in de zienswijze zoals we die nu voorstellen, wordt er meer aangegeven dat wij wel zorgen hebben, gezien het zwaar weer waar de gemeente, alle gemeentes, maar dus ook deze gemeente, in verkeert en dat het wel een verlaging is van de gevraagde verhoging maar dat het nog steeds wel een zeer forse verhoging is. En ik denk  
50 dat dat eigenlijk het belangrijkste verschil is, dat het daarom gaat, dat we het niet zomaar prima vinden, maar dat we wel willen aangeven dat het nog steeds een forse verhoging is.

**De voorzitter:** Dank u wel voor deze toelichting. U kunt uw betoog vervolgen mijnheer Kindt.

**De heer Kindt:** Dank u wel. Mevrouw Schoonheim, bedankt voor deze toelichting. Het gaat u echt om de zorg hierover, om die tot uitdrukking te laten komen. Die zorg delen wij met u, dus daar zullen wij positief over oordelen. Het tweede amendement, daar wil mijn fractiegenote graag antwoord op geven en daarmee besluiten we dan onze tweede termijn, of eerste termijn.

**De voorzitter:** Ja, het tweede termijn alweer. Dan gaan we naar mevrouw Klootwijk, gaat uw gang.

**Mevrouw Klootwijk:** Ja, dank u wel voorzitter. Ja, als ik voor mezelf spreek, denk ik bij verenigingen inderdaad vaak aan sportverenigingen. Terwijl wij gelukkig ook in Wormerland nog verenigingen hebben met kunst en cultuur. Dan heb ik het bijvoorbeeld over een toneelvereniging of een koor. Dus wij zijn positief over het amendement en wij zullen daarin meegaan.

**De voorzitter:** Dank u wel voor deze steunverklaring op dit amendement. Dan noteer ik een plusje. Even kijken hoor, dank u wel ook voor deze tweede termijn voor de fractie van de PvdA. Even de administratie na, volgens mij komen we dan bij de POV voor de tweede termijn. En wie gaat die doen? De heer Haalboom? Ja, gaat uw gang.

**De heer Haalboom:** Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik wil ook alle collegeleden hartelijk danken voor de antwoorden die wij hebben gekregen. Ik begreep dat de vraag die wij hadden over de kosten van de minigraver, althans het onderhoud daarvan, dat dat een technische aard was. Dus daar zullen wij dan of technische vragen over moeten stellen of die krijgen we automatisch. Dat is nog even niet helemaal duidelijk voor mij. De antwoorden over het AV-systeem, ja hartelijk dank. In februari hebben we dus nu begrepen dat we die keuze kunnen maken. Dat is prima. Ja, de zorg over het Heerenhuis in Spijkerboor, ja die delen wij ook. En we zijn erg verheugd om te horen dat het college ook daar bovenop zit. Dat is prima. Hartelijk dank ook voor de beantwoording over de vraag, althans nog niet eens dat vragen zelf, maar wel het feit dat daarmee gestart is om de vraag over de Zaanoevers behandeld te krijgen, want we zijn natuurlijk zeer nieuwsgierig wat daaruit gaat komen. We begrijpen dat het een lastig dossier is maar we hopen dat we toch op een redelijk korte termijn antwoorden kunnen verwachten. Ik zie u al moeilijk kijken, dus het zal niet op hele korte termijn zijn als ik het zo bekijk. We hadden ook nog een vraag gesteld over de kostendekkendheid van huwelijken, markten en grafrechten. Die vraag is niet beantwoord. Betekent dit dat dit ook technische aard is? Ja? Oké, dus die zullen we ook apart indienen dan. Die hebben we gehad. Ja, de inwonerspas, wat mijnheer Pietersma heeft gezegd, daar zijn we erg over verheugd. Het is een onderwerp dat we al heel lang op de agenda hadden staan, wat we ook heel graag ingevoerd hadden willen zien worden. Dus het zou erg mooi zijn als dat op deze manier zou gaan lukken. Want linksom of rechtsom, het gaat om het doel dat we daarmee proberen te bereiken natuurlijk. De opschoonactie, een topinitiatief natuurlijk. Ik heb er zelf al enkele malen mee gedaan. Het is inderdaad op een zaterdag, dat is niet altijd de meest handige dag, maar goed. Ik ga mijn best doen mijnheer Ossendorp, om ook aan te sluiten. Ik hoop u ook dan in Oostknollendam te zien wellicht. Even kijken, dan zijn we bij de motie van de PvdA, de rioolheffing. Ja, ik ben bang, ik vind dat niet zo'n goed idee om mensen, hoe zou je dat nou even netjes zeggen, in hokjes te stoppen om het zomaar even plat te zeggen. Ik denk niet dat dat een goed idee is. Wat de heer Kramer overigens opmerkte vind ik al een beter idee, dat we zeggen van de vervuiler betaalt. Dat we misschien in een dergelijke differentiatie moeten gaan denken. Dan hebben we de motie GroenLinks kunst en cultuur, daar kunnen we heel kort over zijn, die vinden we positief, die zullen we steunen. Prima. De motie over OVER. Ja, ik hoor twee verschillende verhalen. Ik vind eigenlijk alle twee de verhalen ook het steunen waard. Aan de ene kant snap ik de motie, de strekking van de motie en de oproep die u doet. Aan de andere kant denk ik, ja, voegt het nou werkelijk wat toe? Ik ben er nog niet helemaal over uit als ik heel eerlijk ben. Dus we houden ons hier nog heel eventjes over op de vlakte tot we misschien zover zijn dat

we straks de motie gaan behandelen als u het goed vindt. Het amendement, neemt u niet kwalijk. Volgens mij ben ik dan door mijn onderwerp heen voor deze ronde.

**De voorzitter:** Oké, hartelijk dank. Even kijken hoor. Ja, een vraag van mevrouw Schoonheim, interruptie eigenlijk richting de heer Haalboom.

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, zou de fractie van de POV misschien willen overwegen om te denken... Nou ja, als we dit amendement niet indienen, dan dienen we dus eigenlijk ook geen zienswijze in en dan hebben we helemaal niks. Dus misschien voegt dit amendement te weinig toe, maar iets is beter dan niets.

**De voorzitter:** De heer Haalboom.

**De heer Haalboom:** Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, dat klopt. Het is alleen zo dat in onze optiek voegt het niet echt heel veel toe, want de toezeggingen van de heer Schalkwijk zijn voor ons eigenlijk al voldoende. Dus ja, die laatste regel wordt geschrapt, dan eigenlijk zou de een-na-laatste regel ook geschrapt moeten worden, of die voegt niks toe, dus dan zien wij er niet heel veel soelaas in. Maar zoals gezegd, we gaan er nog even over nadenken, als u het goedvindt.

**De voorzitter:** Nou, daar kan niemand tegen zijn. Ja, toch wel, ja, nadenken mag altijd. Hartelijk dank voor uw tweede termijn. Dan zijn we volgens mij aangekomen bij de VVD, de heer Doorenbos.

**De heer Doorenbos:** Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ja, als eerste een woord van dank voor een buitengewoon constructieve en ontspannen inhoudelijke bespreking van de begroting van de gemeente met inbegrip van beantwoording van lopende vragen. Vervolgens kom ik terecht op mijn lijstje met punten. Vanzelfsprekend Zaandriehoek. Wij kijken uit naar het moment dat de eerste paal de grond in staat. En we zullen zonder meer, zo nodig met rubberen laarzen, naast u in de klei staan. Want de woningbouw staat voorop en het moet ook gebeuren. En zoals terecht vanavond opgemerkt, er zijn zoveel mensen die toe zijn aan het zetten van een stap in hun wooncarrière. Dat moet gewoon in elk opzicht. Vervolgens de opruimactie. Het is een goed gebruik dat ook de opruimactie in de Wijdewormer zonder meer zo loopt. Verschillende fractiegenoten, dan wel mensen direct betrokken bij de VVD, doen daaraan mee. En wij dragen het standaard altijd een warm hart toe dus ook daar zullen wij aanwezig zijn. Vervolgens dank voor de woorden met betrekking tot het Heerenhuis Spijkerboor. Zonder direct in herhaling te vallen, het is gewoon een acute noodzaak. Er moet wat gebeuren en stilstand is achteruitgang. En laten we gezamenlijk proberen er wat aan te doen. De opmerkingen met betrekking tot de Zaanoever. Jazeker mijnheer de portefeuillehouder, we zijn er ons verschrikkelijk van bewust dat het een dossier is met een verschrikkelijk lange staart met inbegrip van heel veel juridische problemen, verjaring en dergelijke. We gaan hier geen college geven maar dank dat u het oppakt want het is hoogstnoodzakelijk. Vervolgens kom ik toe aan de moties/amendementen. De motie van de PvdA. Ja, feitelijk leidt dit tot inkomenspolitiek. We hebben ook goed geluisterd naar de reactie van portefeuillehouder die opmerkte dat het een complexe uitgave met zich meebrengt tot het uitzoeken en dat het ook weer zou leiden tot inhuur van externe derden door OVER. Ja, daar hebben we eigenlijk ook al vanavond een heleboel over gesproken, dus dat vinden wij eigenlijk zoiets van ja, het is verschrikkelijk moeilijk. En tegenover die achtergrond, het is vanavond al eerder gezegd, ik val in herhaling, ik kijk in dit geval naar mijn collega's van de POV, in dat kader is het ook waarschijnlijk beter om te zeggen van we gaan kijken naar een situatie met de vervuiler betaalt. Als we al iets gaan doen. Vervolgens de beide moties. Ja, de motie van GroenLinks met betrekking, oh pardon, het is een amendement. Het amendement met betrekking tot kunst en cultuur kunnen we zonder meer volgen en zullen we ook zonder meer doen. Met betrekking tot het amendement 1e begrotingswijziging 2025 OVER-gemeenten hebben wij meer moeite. Heel concreet, we

hinken op twee benen. We zijn blij dat die laatste zin eruit is, alleen de zin: het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd, het is mooi, het moet gebeuren, maar het is een wettelijke verplichting. En dan staat het er hierin en dan betekent het feitelijk dat het opnieuw een herhaling is van hetgeen wettelijk al geregeld is. De wethouder heeft het ons niet gemakkelijk gemaakt door nu in dit geval al de opmerking te maken, maar een en ander brengt wel met zich mee dat we daar eventjes dieper over moeten nadenken, misschien nog wat woorden over wisselen. We houden ons standpunt in dit kader dan ook nog even voor ons. Tot zover, dank u wel.

**De voorzitter:** Nu is het zo dat het CDA, bij monde van de heer Loonen, die zou zo terugkomen. Of kan ik de heer Roeleveld het woord geven? Ja, dat is het geval. Nou, dat is heel mooi. Gaat uw gang.

**De heer Roeleveld:** Dank u wel, voorzitter. Ten eerste, alle opmerkingen die inmiddels gemaakt zijn over woningbouw, eerste palen in de grond, dat doet ons zeer veel genoegen. Het is ook voor ons eigenlijk misschien wel het belangrijkste onderwerp waar we op dit moment mee te dealen hebben. Meer woningen, meer woningen. Daar zijn we zeer tevreden over. De vraag over de gezinscoaches, die is nog niet helemaal in zoverre, ik begrijp, geen evaluatie geweest of komt ook niet voor 2024. Wij vinden dat wel dermate belangrijk ook gezien de grote bedragen die ermee gemoeid gaan dat we ons afvragen: wanneer komt er dan wel een evaluatie, wanneer kunnen we dat tegemoetzien, met resultaten over het afgelopen jaar. Dat vinden wij wel belangrijk. We hebben ook aangesneden de MFA in Neck, daar hebben we begrepen, er wordt binnenkort gaat er gehandeld aan de constructie. En de arbitrage komt in de arbitragecommissie ofzo. Maar op dit moment, wij willen weten hoe staat het er op dit moment voor? Wat is er tot nu toe gebeurd? Is het veilig? Is het droog binnen? Hoe staat het ervoor? En wanneer kunnen we ongeveer schatten dat de punten die genoemd zijn, dus het echte repareren en de arbitrage, wanneer kunnen we daar een antwoord op verwachten? Dat zijn onze vragen. De motie van de PvdA. Ja, daar zitten we ook een klein beetje mee. In de zin inkomenspolitiek, dat hoort niet hier besproken te worden in die zin. Maar ook het argument dat aansluitingen maken voor de rioleringen voor dure woningen, panden, goedkoper zou zijn dan goedkope panden gaat ook niet altijd op. Ik kan me een flatgebouw voorstellen waar je een gigantisch penthouse op hebt van € 1 miljoen en daaronder zitten nog wat andere woningen voor de helft van de prijs. Dan kost het aansluiten van het penthouse echt niet meer dan die andere woningen. Dus in die zin gaat het niet altijd op om die als argument te gebruiken, kosten voor aansluiting op de riolering zijn goedkoper. Maar in dit geval gaat het om een onderzoek en daar kunnen wij eigenlijk geen bezwaar tegen hebben. Onderzoek is altijd goed en misschien komt er toch iets verrassends uit. Dus wat onze fractie betreft zullen wij de motie van de PvdA ondersteunen. Het amendement van GroenLinks over cultuur en kunst, dat vinden we een prachtig voorstel, dat zullen we zeker steunen. Het amendement over de, ik lees nog even wat hier staat, de zienswijze. De laatste zin die er nu nog in komt te staan: het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd, ja dat is natuurlijk zo, je kunt zeggen dat zegt de wet al, maar dat het nog een keer benadrukt wordt, want daar gaat het ons juist om, als er wat verandert, laat het ons op tijd weten als raad. Dan kunnen we handelen. Dat vinden wij op zich: liever twee keer gezegd dan niet gezegd. Dus wij denken erover, ik zal het nog even met mijn collega als hij terug is overleggen, maar wij denken erover om dat amendement wel te steunen. Tot zoveel, voorzitter.

**De voorzitter:** Oké, dank u wel mijnheer Roeleveld. Dan zijn we volgens mij aan het einde gekomen van deze tweede termijn. En is het een natuurlijk moment om even te gaan pauzeren. Het eten zou zo meteen klaarstaan voor ons om ongeveer 18.20 uur. Dus dan hebben we nog even een momentje om de benen te strekken. Of misschien dat het al iets eerder geopend wordt. Hoe dan ook wil ik u in ieder geval hartelijk danken voor deze tweede

termijn. We gaan gezellig met elkaar een hapje eten en ik schors de vergadering tot welke tijdstip ook alweer? Even kijken, ongeveer 19.30 uur gaan we weer verder. Tot zo meteen.

## 8. Diner

## 9. Beantwoording door het college

**De voorzitter:** Goedenavond, ik hoop dat jullie allemaal een aangename pauze gehad hebben. Ik wil alvast de griffie hartelijk danken voor de goede zorgen en het eerlijke eten waar wij met elkaar van hebben kunnen genieten. Wij gaan nu verder met het vervolg van onze vergadering. We zijn aangekomen bij de tweede termijn van het college en ik wil graag wethouder Schalkwijk als eerste het woord geven.

**Wethouder Schalkwijk:** Voorzitter, dank u wel. Er ligt niet heel veel meer op mijn bordje. Maar wat ik dan heb, dat zal ik u proberen nu toe te lichten en antwoord op te geven. GroenLinks heeft de vraag gesteld over de grond hoogheemraadschap. Nou, de gemeente heeft die in ieder geval aangekocht en we zitten inderdaad in de procedure. En ons is er natuurlijk alles aan gelegen dat we er door kunnen schuiven naar het consortium, omdat het de ontwikkeling van de Zaandriehoek ten goede komt maar we wachten het af. We zitten nu een keer in die procedure en die maken we netjes af. Ook conform hoe wij geïnformeerd zijn door onze advocaat daarover, die we daarover hebben geraadpleegd. Ik weet niet of dat voldoende is. En dan heeft u nog een vraag gesteld over de paal die we gaan slaan, dat zal toch niet op die plek zijn? Het is heel groot, die Zaandriehoek. Dus we gaan een goede plek uitzoeken, heel leuk. Moet ik stoppen? De PvdA toch nog maar even over hun motie. Hij gaf aan dat het in andere gemeenten hoort, of dat het in ieder geval daar gebeurt. In Arnhem haalde hij bijvoorbeeld aan, jammer dat mijnheer Kindt er nu niet is. Maar ik houd me toch wel op het standpunt zoals ik dat eerder geformuleerd heb. Ik heb nog wel even gekeken naar bijvoorbeeld Amsterdam, hoe doet Amsterdam dat nou? Als we het hebben over de vervuiler betaalt, dat kan ook zo'n benadering zijn van het opleggen van een rioolheffing. Amsterdam heeft natuurlijk het voordeel dat ze zelf een eigen waterleidingnet hebben. En Amsterdam doet het zo van tot 300 kuub per gebruik van huishoudens, dat is klein verbruik, dan betaal je € 167,00 per jaar. Ik heb het naar boven afgerond. Dat zijn een paar centen erbij. En daarboven kom je dus in de categorie van grootverbruikers en zo. En daar gelden weer andere tarieven voor. Die zijn wat hoger. Dat zou een ding kunnen zijn, maar ik ontraad echt de motie met klem, want we halen ons heel veel werk op de hals en dat moeten we vooral niet doen. En dan is nog de vraag van: hoeveel is een huishouden daarmee geholpen. Ik heb nog even in de productenbegroting gekeken. Als we aan sociaal beleid doen met betrekking tot de heffingen alleen op rioolbeleid, de heffing doen we € 70.000,00 op jaarbasis kwijtschelden. Dus er gebeurt zeker wel wat op dat hele gebied. Dat is natuurlijk ook op basis van regelingen die we hebben en dat we dan tegemoetkomen aan mensen die het heel erg moeilijk hebben. Maar nogmaals, we moeten niet stappen in de val van de inkomenspolitiek. Dat is mijn mening in ieder geval. Moet ik even stoppen? En dan even kijken. O ja, ik had nog één opmerking erbij. Ik hoor wel partijen praten over de aansluitkosten op de riolering. Maar dat is natuurlijk meer, die kosten zijn eenmalig. Daar schrijven we per jaar ongeveer, om precies te zijn in 2025 € 243.455,00 zijn de afschrijvingslasten die we hebben bij het aanleggen van die rioolkosten. Dus ik denk dat we het vooral zo moeten houden. Dat was mijn bijdrage, voorzitter, maar ik begrijp dat er vragen zijn.

**De voorzitter:** Ja, we gaan eerst even naar mevrouw Schoonheim. Gaat uw gang.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel. Wij vragen ons dan ook af wat de mogelijke consequenties zijn voor het totale plan als we al beginnen met de eerste paal te slaan, wat op zich natuurlijk heel positief is, maar wat zijn de consequenties ervan dat we nog niet zeker weten hoe het gaat lopen met die gronden van het hoogheemraadschap?

**Wethouder Schalkwijk:** Ik weet niet of ik u kan overtuigen, maar we hebben het in de gesprekken hierover natuurlijk uitgebreid gehad. En waar gaan we dat dan doen? Nou, we gaan het echt op een plek doen waar het altijd kan en waar we van niemand last hebben. Het is ook meer dat we een symbolisch gebaar willen maken van: het is nu echt gebeurd en we kunnen nu echt gaan ontwikkelen. Overigens wordt de hele Zaandriehoek niet in één keer ontwikkeld. Die gaat in drie jaar in verband met de stikstofuitstoot om aan de milieunormen te kunnen doen. Dus hij wordt sowieso al in fases gerealiseerd. Dank u wel voorzitter.

**De voorzitter:** Ja, even, ik check even of jullie elkaar goed begrijpen. Want wat ik in de vraag, achter de vraag van mevrouw Schoonheim hoor is een zorg dat er nog een juridische procedure loopt rond de grond van HHNK. Is dat het geval of niet?

**Wethouder Schalkwijk:** Momenteel niet, nee.

**De voorzitter:** Nee, dus allemaal afgerond.

**Wethouder Schalkwijk:** Nou, we zitten dus in die fase van verkoop van die hoogheemraadschapszaken en ik heb wel met één iemand gesproken die daar wat bedenkselen bij heeft. Maar die heeft ook gezegd van: ik wil vooral voorkomen dat het nog verder opgehouden wordt nadat we er al zoveel jaar mee bezig zijn. En er echt iets moet gaan gebeuren op basis van, wat ook al eerder gedeeld is hier in de raad, van de woningbouw. Dat het echt gerealiseerd moet gaan worden.

**De voorzitter:** Dus u maakt zich geen zorgen over juridische aspecten rond dit punt?

**Wethouder Schalkwijk:** Voorzitter, ik maak mij geen zorgen over de dag van morgen, want de dag van vandaag heeft al genoeg aan zijn eigen kwaad.

**De voorzitter:** Ja, maar dat is een ja toch? Ja, dat mag ik opvatten als een ja. Oké, ik denk, ik probeer het toch even wat preciezer voor jullie te maken. Heeft u nog een aanvullende vraag?

**Mevrouw Schoonheim:** Nou, meer of ik goed begrijp dat er in principe aanleiding is om je zorgen te maken, maar u deelt die zorgen niet.

**Wethouder Schalkwijk:** Voorzitter, ik wil er geen woordenspelletje van maken of woordenstrijd. Ik heb gezegd wat ik gezegd heb en als er morgen wel juridische procedures, door wie dan ook worden aangespannen, dan is dat de nieuwe werkelijkheid. Daar is nu geen aanleiding voor.

**De voorzitter:** Ja, ik denk dat we het hier even bij moeten laten. Ik kan me voorstellen dat het nog technische vragen oproept, maar dan zou ik u willen vragen om die toch nog even op schrift te stellen en dan gaan we die nog even op schrift beantwoorden als het gaat om specifieke juridische aspecten. Want dat voert gewoon te ver voor deze discussie denk ik. Ja? Wethouder, nog één nabrander?

**Wethouder Schalkwijk:** Ja, we hebben het hier natuurlijk over het Didam-arrest. Eind van de maand wordt er een uitspraak van een rechter verwacht in het kader van Didam. En die ideeën nu zijn dat het Didam-arrest wat minder heet wordt gegeten, als we het over soep hebben, dan dat die tot op heden is opgediend. Dus daar wachten we ook nog op.

**De voorzitter:** Dat betreft het Didam-arrest in algemene zin, niet specifiek gericht op onze casus. Nee, even dat nog weer ter verduidelijking. Oké, ik denk dat we dit zo even moeten

oplossen verder. Als u nog technische vragen heeft op de juridische aspecten, is dat akkoord voor u?

5 **Mevrouw Schoonheim:** Ja, het is een goed verhaal, maar wij komen met die technische vragen.

**De voorzitter:** Ja, dat dacht ik al. Oké, prima. Goed verhaal, met nog aanvullende technische vragen en dan gaan we naar mijnheer Kindt, want die heeft ook nog een vraag.

10 **De heer Kindt:** Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de wethouder over de lasten vanuit de productenbegroting. Die heb ik er zelf ook bij gepakt. De totale kosten zijn € 2 miljoen en voor de afwikkeling van het waterverbruik en reiniging gaat het van die € 2 miljoen om € 250.000,00. U heeft het over iets van € 243.000,00 aansluitingskosten. Maar zeg maar € 1.750.000,00 zijn alle met riool verband houdende kosten. Dus de aanleg van het  
15 buizenstelsel, het onderhoud, de hele doorberekening vanuit de overheid € 300.000,00, vanuit de werkorganisatie nog € 240.000,00. Het is vooral het onderhoud, het beheer van dat spul. En die kosten kunnen we dus op een andere manier met elkaar in rekening brengen en daar willen we graag het onderzoek naar.

20 **De voorzitter:** Ja, even om jullie een beetje te helpen in de discussie, ik raad jullie aan om het debat te voeren op de strekking van de motie en dat is op een andere manier de kosten te verrekenen en niet in te gaan op alle technische details en alle technische uitsplitsingen uit de productenraming enzovoort, want ik vraag me af of ons dat gaat helpen. Dit was meer een mededeling, heeft u daar nog een vraag bij aan de wethouder?

25 **De heer Kindt:** De vraag is: ik meen dat die kosten echt relevant zijn om daar duidelijkheid over te geven.

30 **De voorzitter:** Maar dat is even de wedervraag, wat is daar dan de relevantie van ten behoeve van de motie die u voorlegt?

**De heer Kindt:** Nou, in de motie werd tegengeworpen om het verbruik in rekening te brengen. Maar dat is dan bijvoorbeeld waterverbruik en dat zijn variabele lasten. Dat gaat om een bedrag van naar boven afgerond € 250.000,00. Voor € 1.750.000,00 zijn het vooral de  
35 vaste lasten. Dat wilde ik nog even verduidelijk voorzitter.

**De voorzitter:** Dank u wel voor deze verduidelijking. Dat is nu aangekomen, in ieder geval bij mij. Ik hoor daar geen vraag in, dus ik denk dat we door kunnen gaan als ik om me heen kijk. Als er geen aanvullende vragen zijn aan wethouder Schalkwijk, dan gaan we door naar  
40 wethouder Van Wanrooij, tweede termijn.

**Wethouder Van Wanrooij:** Ja dank u wel voorzitter. Ik ga beginnen met D66, klimaatneutraliteit staat onder druk omdat er te weinig geld is. Ik heb aangegeven dat je onder andere wil je bijvoorbeeld een warmtenet aanleggen, ongelofelijk veel bakken geld  
45 nodig hebt om dat voor elkaar te krijgen. Dus als je ziet, binnenkort komen we ook, of tenminste begin volgend jaar met de DUMAVA-gelden. Hoe we die gaan besteden ten aanzien van het dorpshuis in Neck en hoeveel geld er daar dan bij moet, dan zult u zien, wil je iets voor elkaar krijgen, dat er echt behoorlijk veel geld bij moet en dat is wat ik heb proberen duidelijk te maken. En dat heeft gewoon consequenties op alles wat je doet  
50 gewoon. Het is niet zomaar een vrije keuze die je hebt ten aanzien van vrij besteedbaar geld. Dus alles wat je doet, zal je opnieuw moeten kijken of het realiseerbaar is binnen de bestaande gelden en begroting. Dus dat is één ding. De tweede over de adaptieve ledverlichting. Ik denk dat we het daarin oneens zijn want ik zie wel dat het belangrijk is dat die verlichting aanblijft, voor dat sociale gevoel. Die buurtschouw vind ik wel een lastige want  
55 ik doe dat samen met de coöperatie. Gaan we de wijk in en dan spreken we sowieso altijd

met bewoners, maar u bedoelt iets anders. Maar dat zit weer niet direct in mijn portefeuille, dat zit denk ik in de portefeuille van mijn collega. Dus we moeten heel even kijken hoe dat... Maar ten aanzien van de buurtschouw zoals u die bedoelt, ik kijk er op een andere manier naar toe vanuit mijn portefeuille en dat is echt daadwerkelijk de wijk in. Dus ik hoop dat ik daarmee uw antwoord niet helemaal heb gegeven, maar wel vanuit mijn portefeuille.

**De voorzitter:** Wethouder, maakt u eerst uw betoog maar even af. Of was dit het al helemaal?

**Wethouder Van Wanrooij:** Nee, nee, nee.

**De voorzitter:** Dan gaan we even door en dan gaan we daarna de vragen doen.

**Wethouder Van Wanrooij:** Ik krijg nog GroenLinks, dus daar moet ik nog even op reageren. Over woningbouw. Ik wil wel even helder maken, wat ik heb aangegeven is het gevoel van best wel heel veel bewoners die mij dagelijks aanspreken, wekelijks aanspreken, e-mails sturen over de frustratie die ze hebben dat ze nog geen woning hebben voor hun kinderen. In het democratisch grondrecht is het namelijk ook mogelijk om bezwaar aan te tekenen. Dat zal ik nooit ter discussie stellen. Laat ik dat even vooropstellen. Dat zal ik nooit ter discussie stellen. Iedereen heeft namelijk het recht om in bezwaar te gaan. Maar ik moet ook als wethouder kijken naar de belangen van mensen die kinderen thuis hebben zitten, die graag naar buiten willen, die graag hun vleugels willen uitslaan, die zelfstandig willen gaan wonen en zo. En dat heb ik proberen te verwoorden. Dat is absoluut geen diskwalificatie vanuit het democratisch grondrecht om in bezwaar te gaan. En ik wil er nog wel één ding aan toevoegen. Die stikstofcrisis heeft ons echt gigantische vertragingen opgeleverd en daar balen we met z'n allen van. Dat heeft gewoon impact gehad op hoever we nu staan en hoever we hadden kunnen staan als dat niet over ons pad was gekomen. Dus ik wil daar wel heel helder in zijn. We zetten alles op alles in om dat te realiseren, met dien verstande dat we toch af en toe ook wel eens beperkt zijn in de mogelijkheden die we hebben als gemeente. Wij slaan niet de paal in de grond. Ja, misschien wethouder Schalkwijk, maar wij zelf als gemeente slaan geen paal in de grond. Dat doen toch echt de ontwikkelaars. En wij zorgen er alles aan om dat zo goed mogelijk voor elkaar te krijgen. Dat is één ding. Terechte vraag over Veerdijk 44. Het komt er heel goed uit. Volgende week krijgt u een raadsbericht wat daar de stand van zaken is en hoe we daar verdergaan. Dus daar hoop ik dat u dan in ieder geval de juiste informatie hebt over hoe dat in de toekomst eruit gaat zien. Ambitie warmtenet. Ja, er is heel veel ambitie en ik ben namelijk ook als raadslid, toentertijd, heb ik ook voorgestemd ten aanzien van de Transitievisie Warmte, ik moet het goed zeggen. Er stond een aantal zaken in, er stond geothermie in, er stond aquathermie in en of die mogelijkheden zouden zijn in deze regio. We weten ondertussen door verschillende onderzoeken dat geothermie in deze regio niet realistisch is. Die is afgefallen. Dan gaat het over aquathermie. En het is heel erg makkelijk te zeggen van, ja weet je, aquathermie is mogelijk dus dan gaan we... We moeten echt kijken, wat kun je met aquathermie? Hoeveel huizen kun je erop aansluiten? Wat zijn de kosten? Is het een businesscase? We weten ondertussen dat je er aquathermie warmtepompen voor nodig hebt. Op het moment, hoeveel warmtepompen heb je nodig? Hoeveel ruimte heb je op het net? Nou ik hoef u niet te vertellen hoe het met de netcongestie gaat. Dus er zijn heel veel vraagtekens die je moet invullen voordat je uiteindelijk daadwerkelijk overgaat tot het aanleggen van een warmtenet. Dat is waar we nu die stap in gaan nemen. Ja, dat voedselklasje, ik vind het een geweldig idee maar volgens mij staat vandaag ook de ambtelijke capaciteiten... We hebben best wel steeds dat we keuzes moeten maken wat we kunnen doen. En op dit moment is dat niet de hoogste prioriteit die ik heb en als u wilt dat we dat wel gaan uitvoeren, dan zie ik dat graag tegemoet en dan gaan we ermee aan de slag. Maar op dit moment moeten we gewoon keuzes maken waar we mee verdergaan. Overigens vind ik het heel erg leuk hoor, dat voedselklasje. Ik heb zelf een groentetuin dus ik weet hoe leuk het is. Ik wil de overige fracties ook bedanken. Iedereen eigenlijk voor de verschillende complimenten ook vanuit de

PvdA, ten aanzien van de woningbouw. Ja, ik wil het nog even voor de zekerheid richting de POV. Het is een heel complex dossier, die Veerdijk. En ik wil daarbij wel toch een winstwaarschuwing geven. Dat gaan we niet vandaag, dat gaan we niet morgen oplossen. Daar gaat echt best wel een tijd overheen. Maar we gaan met een voorstel richting uw raad  
5 komen, begin volgend jaar. We gaan de vragen deze maand nog beantwoorden die u gesteld heeft samen met de PvdA. Maar ik wil daar wel toch even een winstwaarschuwing, het is echt een heel complex juridisch dossier.

**De voorzitter:** Oké, zijn er nog vragen? Ja, eerst mevrouw Schoonheim, dan mijnheer Kramer. Of was mijnheer Kramer eerst? Ja, de heer Kramer was eerst. Gaat uw gang.  
10

**De heer Kramer:** Ja, dank u wel voorzitter. Ja, eventjes reactie op wethouder Van Wanrooij. Ik denk inderdaad dat het klopt dat wij twee verschillende dingen bedoelen met de schouw. U zegt dat is een andere collega van mij. Ik ben benieuwd welke collega dat dan zal zijn en  
15 of die daar dan een reactie op kan geven dan wel of ik dat dan beter schriftelijk kan doen.

**Wethouder Van Wanrooij:** We hebben daar nog geen overleg over gehad. Ik denk dat het verstandig is dat we het schriftelijk doen en dan komen we daarop met een inhoudelijke reactie.  
20

**De voorzitter:** Was dat uw vraag? Ja? Oké. Mevrouw Schoonheim.

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, u gaf net nog een keertje het stikstofprobleem aan en dat werd net ook benoemd door de heer Schalkwijk nog. En daarom vroeg ik me eigenlijk af of er ook  
25 wel wordt gekeken naar alternatieve bouwmethodes en in hoeverre hier de Green Deal MRA Houtbouw een rol in kan spelen?

**De voorzitter:** Ja, wethouder Van Wanrooij.

**Wethouder Van Wanrooij:** De projecten die eigenlijk al een hele tijd lopen, daar is het heel lastig om daar nog die houtbouw in te fietsen. De businesscases zijn allemaal rond en er is al het een en ander besloten. Maar nieuwe projecten hebben we standaard in onze discussie, er moet 20% houtbouw in plaatsvinden. Punt. Ik vind dat ook heel erg belangrijk, want het heeft ook best wel veel, het past natuurlijk ook in de regio, de houtbouw. Het past natuurlijk  
30 ook in de klimaatdoelstellingen, et cetera et cetera. Dus in nieuwe projecten nemen we dat absoluut mee in onze discussie. En daarom heb ik namens het college ook dat convenant getekend, wel om dat te realiseren, niet voor een stukje papier met een stukje window dressing.

**De voorzitter:** Aanvullende vraag?  
40

**Mevrouw Schoonheim:** Ja, dat is heel goed en mooi om te horen. Ik heb nu nog geen reactie gekregen op de vraag of het dan klopt, aangezien wat er in het coalitieakkoord in het collegeprogramma staat, blijven doen totdat er een andere opdracht komt. Of het dan dus  
45 klopt dat we nog steeds de ambitie hebben om in 2030 als gemeente energieneutraal te zijn?

**De voorzitter:** Wethouder Van Wanrooij.

**Wethouder van Wanrooij:** Ja, u bedoelt dus gemeentelijk vastgoed met gemeenten. Ja, die ambitie is er absoluut. En zoals u weet, we hebben het wel best wel in een van de vorige raden werd telkens mijn naam genoemd ten aanzien van het binnenhalen van subsidies. Daar blijven we continu mee bezig om dat voor elkaar te krijgen. Met eigen middelen wordt het lastig dus we zijn continu mee bezig. Net zoals wat ik nu zeg, die DUMAVA-gelden, de € 320.000,00 is een bak geld. Dat zal ons helpen om in ieder geval een stap te maken. En  
50 als we die ambitie blijven volhouden om dat in te zetten, dan is dat mogelijk. Lukt het niet om  
55

die subsidies binnen te halen, dan wordt het echt best wel een uitdaging. Dus die ambitie blijft, daar kan ik ja op zeggen. Of het realiseerbaar is, dat blijft gewoon even een ding.

**De voorzitter:** Mevrouw Schoonheim.

**Mevrouw Schoonheim:** Nou, maar kan dat dan eventjes gewijzigd worden in de begroting? Want daar staat nu per ongeluk 2040 in plaats van 2030 en dat scheelt wel tien jaar.

**De voorzitter:** Daar gaat de vraag denk ik inderdaad over of 2040 een vergissing is, of een weloverwogen keuze om dat nu zo op te nemen in plaats van 2030. Ik weet niet of u daar een antwoord op heeft?

**Wethouder Van Wanrooij:** Ja, dat vind ik even een lastige. Ik blijf zeggen dat het de ambitie is, maar soms moeten we ook realistisch zijn. En de realistische is dat we het verder naar de toekomst hebben geschoven, maar we blijven die ambitie houden. Want ik vind dat we die inzet moeten blijven... Alleen we zijn ook, dat weten, we rennen met z'n allen keihard op dat ravijnjaar af, moeten we ook onze ambities terugschalen. Dat is helaas de keiharde werkelijkheid. Dus hoe ik het ook anders had willen doen, ik ben ook realistisch.

**De voorzitter:** Ja, het antwoord is dat het geen vergissing is, dat hoor ik. Ja, oké. Waren er nog andere vragen aan wethouder Van Wanrooij? Nee? Dan gaan we naar wethouder Ossendorp.

**Wethouder Ossendorp:** Ja, nogmaals allemaal bedankt. Ik had eigenlijk maar een drietal reacties volgens mij die ik terug zou kunnen geven. De ene is MFA Neck, daar werd nog een vraag over gesteld. Of het op dit moment droog is. In het algemeen is het droog. Een aantal weken geleden hebben we natuurlijk die megabui gehad, zeg maar, na de zomervakantie. Toen was er toch wel wat lekkage in de toneelzaal. Dat is natuurlijk heel spijtig, want dat willen gewoon op dat moment niet. En daarna zien we weer dat het wel wat droog is en dat ook sommige dingen gerepareerd konden worden. Op hele kleine, dan heb ik het over kleine lekkage aan de zijkant met name. Hebben we het dan over, is het veilig? Ja, het is veilig, want als het niet veilig had geweest, dan hadden we het gesloten. Dus dat kan ik u al op dit moment toezeggen. En dat wordt ook meegenomen in het proces natuurlijk. Hoe het op dit moment gaat, hoe de situatie ervoor staat. En als er signalen zijn dat er op bepaalde punten lekkages zijn waar we wel bij kunnen, want op het dak kunnen we er op sommige dingen gewoon niet bij op dit moment. Bijvoorbeeld, er was een probleem met de goot. Daar wordt dan wel gekeken voor een oplossing, in overleg de beheerders en met vastgoed.

**De voorzitter:** Even wachten, gaan we even afronden.

**Wethouder Ossendorp:** Ja, ten aanzien van de evaluatie vanuit de gezinscoaches. Dat is natuurlijk een lastig punt. Het is natuurlijk een onderdeel wat gewoon in de formatie zit, dus gaan we een los onderdeel binnen de formatie, gaan we naar een losse evaluatie? Nee, op dit moment hebben we dat niet. We hebben het wel, wat ik zei, in 2022 gedaan bij de vaststelling in de formatie. We hebben het daarna wel nog een keer gedaan in december 2023. Dus we hebben nog een keer een extra evaluatie gedaan. Die hebben we ook naar u toegestuurd. Op dit moment staat er geen evaluatie op de rol. Wat natuurlijk niet wil zeggen dat we het niet in de gaten houden, want eigenlijk alles binnen de Jeugdzorg, daar zitten we natuurlijk bovenop. Dit is een onderdeel waar we zelf wat sturing aan kunnen geven. Dus ik kan u wel zeggen dat de ambtenaren er bovenop zitten en dat we dat goed in de gaten houden, van wat zijn nu de voordelen en nadelen en hoe past het binnen. Net als over de gezinscoach light. Welke rol heeft het, welke functie heeft het in het hele grote geheel van de Jeugdzorg. Niet alleen maar op één onderdeel. En het derde punt is natuurlijk dat ik zeer enthousiast ben over alle aanmeldingen die ik al gehad heb. Ik heb zelfs mensen die hun kinderen sturen, dus ik vind dat echt een goed initiatief. Dank u wel vanuit D66. En vanuit het

CDA heb ik alleen nog geen reactie gehad. Dus dat is dan even een vraag terug. Ik denk dat ik dan al mijn onderwerpen gehad heb.

5 **De voorzitter:** Het komt mooi uit, want ik ga of de heer Roeleveld of de heer Loonen het woord geven. Ik denk de heer Roeleveld, want die had nog een vraag aan wethouder Ossendorp. Misschien wilt u dan ook even reageren op de uitnodiging om mee te doen aan de Opschoondag zo meteen.

10 **De heer Roeleveld:** Mijn vraag is, ik heb goed geluisterd, in de eerste ronde zei u het definitief repareren van het MFA-dak. Dat komt dan ook bij de arbitragecommissie of zo. Dat wil zeggen: er moet nog arbitrage plaatsvinden. Als dat zo is, is dat dan wel voldoende meegenomen bij de risico's, want dan is er dus nog niks gezegd over wie daar schuld aan is of wie dat moet gaan repareren. Dan kan ons toch nog een flinke som schade boven het hoofd hangen. Over de schoonmaakactie wil ik zeggen dat ik ook mijn uiterste best doe om  
15 in de Wijdewormer, daar doe ik ook aan mee, om de Wijdewormer schoon te houden. Het lijkt me niet dat ik de aangewezen persoon ben om hier in Wormer schoon te gaan maken. Dus dat wou ik even gezegd hebben.

20 **Wethouder Ossendorp:** Ik ben blij met uw aanbod ook voor in die regio. Want dat valt natuurlijk ook gewoon binnen Wormerland. Wat mij betreft is dat gewoon één. Zoals ik ook vertelde is dat een week later in de Wijdewormer is meestal de Cleanup Day. En dat is niet op dezelfde dag. Dus u zou beide locaties kunnen, maar ik snap het als u alleen in de Wijdewormer komt. En over het dak, ja dat klopt, dat risico is er nog. De schuldvraag ligt er dus ook nog, daarom gaan we ook naar de Raad van Arbitrage.

25 **De voorzitter:** Oké, dank u wel. Er was nog een vraag van mevrouw Schoonheim.

30 **Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel. Ja, want de portefeuillehouder stipte net ook nog even de gezinscoaches light aan. Wij kregen eerlijk gezegd eerder ook wel het idee dat het erop lijkt dat de portefeuillehouder daar een beetje onderuit probeert te komen. Terwijl we juist vorig jaar bij de begroting allemaal heel enthousiast waren over niet alleen de gezinscoaches, maar ook de inzet van gezinscoaches light. En er is eerder ook door verschillende raadsleden nog naar gevraagd: hoe zit het met de gezinscoaches light. Ik zou toch wel graag willen aanstippen dat, mede doordat we dit vorig jaar ook hebben vastgesteld  
35 in de begroting, dat het wel een opdracht is van de raad.

**De voorzitter:** Ja, wethouder Ossendorp. Voelde u dat ook zo, als een opdracht van de raad?

40 **Wethouder Ossendorp:** Nee, volgens mij was het een aanbod vanuit ons naar de raad toe, dat we gezegd hebben dat we ermee bezig zijn. En ik ben er nu niet aan het onderuit komen. Ik benoem het nu als de functie die het heeft binnen het geheel. We hebben de verschillende niveaus van zorg en daarbij heeft de gezinscoach een functie. En we hadden het idee dat er tussen bepaalde functies wat ruimte was, waar de gezinscoach light zijn invulling kon geven  
45 zodat alle functies in alle niveaus mooi op elkaar aansluiten. Als nu blijkt dat dat, doordat we nu een aanbesteding hebben waarbij dat weer aansluit, dan zou dat niet nodig kunnen zijn. Maar, daar heb ik het net al over gezegd, maar dat beeld heb ik nog niet, want dat kan ik ook nu niet geven, omdat we dat nog niet uitgezocht hebben, daar zijn op dit moment nog oriënterende gesprekken. Dus ik heb niet gezegd dat ik er onderuit probeer te komen. We  
50 zijn op dit moment juist in gesprek om te kijken welke rollen en functies zou dat dan moeten innemen. Dus hebben we het nodig? En als we het nodig hebben, dan neem ik dat natuurlijk wel serieus, want ik heb natuurlijk ook zelf daarin geopperd. Dus nee, daar kan ik me niet in vinden dat ik het zo gesuggereerd heb.

**De voorzitter:** Dank u wel. Vervolg vraag, daarna kom ik bij mevrouw Klootwijk. Eerst mevrouw Schoonheim dus.

5 **Mevrouw Schoonheim:** Ja, het blijft wel een beetje opmerkelijk dat dat nog steeds nu onderzocht en uitgezocht moet worden terwijl we het dus al een jaar geleden ook aan bod hebben gehad in de begroting. Maar kunnen we dan in ieder geval ervan op aan dat u hierover bij ons terugkomt? Als er wel een en ander duidelijk is?

10 **Wethouder Ossendorp:** Jazeker.

**De voorzitter:** Nou, dat noteren we dan meteen als toezegging, dat u daar nog een reactie op geeft als dat beeld wat helderder is geworden. Dan gaan we naar mevrouw Klootwijk.

15 **Mevrouw Klootwijk:** Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb het hele verhaal gehoord, maar kan dat dan ook betekenen dat een gezin bijvoorbeeld eerst volledig ondersteuning krijgt van een gezinscoach en naarmate zij meer in het traject voor, dat ze meer afbouwen gaan en dat dan de gezinscoach light in beeld komt? Dus totdat ze weer zelfstandig kunnen opereren?

20 **Wethouder Ossendorp:** Nee, wat dat betreft, nee. Ook dat beeld, tot nu toe hebben we het gehad over gezinscoach light en daar heeft iedereen ideeën bij maar volgens mij is er nog geen stuk naar de raad gegaan waarbij we ook precies aangeven wat de gezinscoach light qua functie inhoudt. Dat heb ik nog niet, volgens mij is dat er op dit moment nog niet. Dus ik zou ook niet weten of dit zou kunnen. Als ik kijk naar de functie van de gezinscoach en dat dat een langer traject is waarbij je generatieoverstijgende problematiek probeert aan te pakken en daar probeert mee weg te nemen zodat het generatieoverstijgend kan voorkomen in de toekomst, ja dan is het niet logisch om te denken dat op heel korte termijn je begint met een gezinscoach en een halfjaar later ga je naar de gezinscoach light. Ik denk niet dat we op die manier moeten denken. Maar wat dat betreft zou ik het op dit moment even willen laten hierbij. En op het moment dat de gezinscoach binnen het gestel past, light, dat ik dan bij u terugkom en dan krijgt u ook een duidelijkere omschrijving van de rol en de functie van eventueel de gezinscoach light.

**De voorzitter:** Ja mevrouw Klootwijk, laatste keer over dit onderwerp. Ja, gaat uw gang.

35 **Mevrouw Klootwijk:** Ik zeg ook waar. Voor mij is meer het woord light, weet je, dat ik dan dat van wat lichter...

40 **De voorzitter:** Ja, nee, dat is ook een hele, ja denk ik, gewoon hele logische veronderstelling. Oké, wat zit het voor wethouder Ossendorp? Ja? Dan gaan we naar wethouder Pietersma.

45 **Wethouder Pietersma:** Ik zal niet zeggen dat ik teleurgesteld ben, maar ik heb geen enkele vraag gekregen in de tweede ronde volgens mij. Misschien kan ik alleen nog iets zeggen ten aanzien van de heer Kramer om hem een beetje gerust te stellen over de vrijwilligers. Want daar dacht ik toch wel van, o jee, laat ik volstrekt niet de indruk wekken, of te hebben willen wekken, dat ik geen enthousiasme heb voor vrijwilligers. Ik kom er heel veel tegen, ben heel vaak bij bijeenkomsten, doe dat met alle plezier. Strooi met complimenten en waardering daar, want het is goud voor de samenleving van Wormerland. En toen ik uw voorstel hoorde dacht ik: nou, ik zie uw motie met belangstelling tegemoet.

50 **De voorzitter:** Oké, dan zet ik zelf nog even de pet op van portefeuillehouder. Even kijken hoor, ik heb nog een vraag gekregen over transparantie en het feit dat dat de norm dient te zijn voor het overheids handelen. Daar kan ik me natuurlijk ontzettend in vinden. Als je het hebt over beginselen van behoorlijk bestuur, dan is doen wat je zegt, zegt wat je doet, is natuurlijk echt een kernbeginsel, ook om het vertrouwen in de overheid te borgen. Betekent

dat dat de gemeente Wormerland te allen tijde, als het bijvoorbeeld gaat om Woo-verzoeken, alle informatie zal verstrekken op alle vragen die binnenkomen? Ja, daar is het antwoord natuurlijk nee op. Want er zijn altijd situaties waarin je daarin afwegingen moet maken en dat zal wel zo blijven. Maar als uitgangspunt kan ik daar natuurlijk volstrekt achter staan. Het  
5 uitgangspunt wat u ook noemt. Vindt u het goed als ik eerst dit afmaak, want ik ga ook nog een ander punt aanstippen wat ook bij GroenLinks vandaan kwam. Dat is uw vraag over de Wet gemeenschappelijke regelingen. U geeft aan dat met name op het aspect van het tijdig inhoudelijk informeren van de gemeenteraad, dat daar meer invulling aan gegeven zou moeten. Ik ben heel benieuwd wat uw visie daarop is. Ik ben even op zoek naar een vorm  
10 om dat goed met elkaar te kunnen bespreken en delen. Wellicht dat de werkgroep die destijds actief is geweest op het onderwerp Gemeenschappelijke Regelingen daar nog een rol in zou kunnen spelen. Misschien kunnen we daar in het presidium ook nog met elkaar van gedachten over wisselen, van hoe we dat willen. Want als daar een specifieke behoefte ligt, ja dan is het goed dat we dat van elkaar begrijpen en snappen van hoe we dat doen hier  
15 in Wormerland. Dus ik vroeg me af of het een idee is om dat in het presidium even aan de orde te stellen, mogelijk in aanwezigheid met de voorzitter van de werkgroep die destijds actief is geweest, of dat u zelf een ander idee heeft over dit onderwerp. Ik denk dat dat mijn twee punten waren die ik in tweede termijn nog te beantwoorden had. Mevrouw Schoonheim?

20 **Mevrouw Schoonheim:** Ja, en dan gaat het in eerste instantie over het punt met betrekking tot de transparantie, want dat is ook toegespitst op de geheimhouding en dat het nu de bedoeling is dat je geheimhouding alleen in uitzonderlijke gevallen oplegt en ook de raad weer goed informeert. Dus dat is net weer even een ander afslagje qua transparantie.  
25 Hoewel we het natuurlijk eens zijn met wat u daar zojuist over zei. Het voorstel met betrekking tot de Wet gemeenschappelijke regelingen om dan de verwachtingen nog eens te bespreken in het presidium met de voorzitter van de werkgroep, dat vind ik een heel goed idee, dus graag.

30 **De voorzitter:** Dan krijgt u nog even een reactie van mij op het punt van de geheimhouding ook richting de raad. Laat ik volstrekt helder zijn, als uw voorzitter zal ik te allen tijde borgen dat u de informatie krijgt waar u recht op heeft, geheimhouding of niet is daar niet op van invloed wat mij betreft. Als er geheime informatie is dan krijgt u dat achter een slotje op  
35 andere manieren waar u er kennis van kan nemen. U dient als volksvertegenwoordiger de informatie te krijgen waar u recht op heeft om uw werk te kunnen doen. En daar zal ik mij te allen tijde voor inzetten. Dus ik weet niet of dat voldoende antwoord is op uw vraag. Of dat u iets anders bedoelt?

40 **Mevrouw Schoonheim:** Nou, bijna. Maar daarnaast gaat het ook om algemeen de geheimhouding op stukken naar buiten toe, dus naar inwoners. Dat je echt probeert om dat tot een minimum te beperken. En dus in die uitzonderlijke gevallen.

45 **De voorzitter:** Daar geldt het eerste deel van mijn antwoord op. Als uitgangspunt is transparantie de norm. Maar er zijn ook, als het gaat om geheimhouding, soms belangen die we ook in ogenschouw moeten nemen, bijvoorbeeld belangen van individuen, privacyoverwegingen, maar dat kan ook zijn het algemeen belang dat geschaad wordt met openbaarmaking van bepaalde informatie. Dus daar zullen we ons toch wel toe moeten  
50 verhouden. Dus ja, dat blijft. Ja, nou, dan zijn we het over eens. Dat was de tweede termijn van mijn kant. Dan hebben wij eigenlijk nog, voordat we tot de besluitvorming overgaan, heb ik er nog een paar vraagtekens staan over de standpunten, over de motie en de amendementen. Wilt u dat in stemverklaringen verder meegeven, hoe u daar uiteindelijk in zit? Ja, dan gaan we dat zo doen.

## 10. Slotronde raad

## 10.a Besluitvorming Programmabegroting

**De voorzitter:** Dan ga ik even mijn aantekeningen erbij pakken. Want wij gaan nu beginnen met de besluitvorming over de begroting. En daar hebben wij dan het amendement bij over de zienswijze... Nee? Nee, sorry, fout, over de Kunst en Cultuur van GroenLinks. En de motie, die is ook gericht op de begroting. Ik zeg het even goed, dat klopt toch hè? De motie hoort er ook bij. Dus dan gaan we beginnen zo meteen met het amendement. Dan gaan we het besluit doen en daarna gaan we de motie doen.

### 10.a.1 Amendement GroenLinks over begroting 2025 Kunst en Cultuur

**De voorzitter:** Dan ga ik in stemming brengen het amendement. Kunst en Cultuur noem ik hem even. Zijn er stemverklaringen bij? Is er behoefte aan stemming? Nee, dan is dit amendement Kunst en Cultuur aangenomen.

### 10.a.2 Geamendeerde voorstel Programmabegroting inclusief moties en amendementen

**De voorzitter:** Dan gaan wij naar het aldus geamendeerde voorstel. En dat betreft dus de besluitvorming over de Programmabegroting 2025-2028. Zijn er stemverklaringen bij? Ja, dat is de heer Doorenbos van de VVD.

**De heer Doorenbos:** Ja mevrouw de voorzitter, in mijn vorige bijdrage gaf ik al aan dat wij een probleem hebben met de zin: het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regeling tijdig...

**De voorzitter:** Mijnheer Doorenbos, u bent niet correct. U bent met een amendement bezig wat straks pas aan de orde komt.

**De heer Doorenbos:** Mooi, dan was ik te enthousiast. Dan kom ik later terug.

**De voorzitter:** U bent iets te snel. We zijn nu bezig met de geamendeerde begroting. We hebben net het amendement Kunst en Cultuur vastgesteld met elkaar. En dat betekent dat de begroting, de primaire begroting, de originele begroting, inclusief dit Kunst en Cultuur amendement, nu aan de orde is. En mijn vraag was, zijn er stemverklaringen bij? Nee. Is er dan behoefte aan stemming? Nee, dan is onze begroting vastgesteld.

### 10.a.3 Motie PvdA Onderzoek aanpassing rioolheffing

**De voorzitter:** Dan gaan we nu naar de motie van de PvdA over de rioolheffing die ook betrekking heeft op deze begroting. Zijn er stemverklaringen bij? Ik miste nog een standpunt van D66 volgens mij, nee sorry, van GroenLinks over deze motie. Zijn er stemverklaringen bij? Ja, mevrouw Schoonheim.

**Mevrouw Schoonheim:** Dank u wel. Wij vinden het idee achter deze motie erg goed. En ook het principe, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten vinden wij in beginsel erg goed. Wij vragen ons alleen wel af of dit het juiste instrument daartoe is. Nu gaat het op zich om onderzoek. Normaal gesproken zouden we zeggen, nou ga het dan onderzoeken, goed idee. Het is wel zo dat we ook hebben begrepen dat zo'n onderzoek als wat hier beschreven staat veel inzet en dus ook veel geld zou kosten. Wij hebben juist opgeroepen tot het maken van keuzes, het stellen van prioriteiten en om die reden, mede omdat de mensen met de laagste inkomens al kwijschelding kunnen krijgen, kunnen wij toch niet instemmen met deze motie.

**De voorzitter:** Dank u wel voor deze stemverklaring bij de motie. Dan gaan we naar het CDA voor een stemverklaring.

**De heer Loonen:** Ook wij vanuit het CDA hebben ook wel in eerste instantie positieve gedachten bij de motie. Alleen, er is denk ik te veel onduidelijk op dit moment om daarmee in te stemmen. En wellicht is het stellen van een aantal schriftelijke vragen over dit onderwerp een beter gremium.

**De voorzitter:** Oké, dus dat betekent dat u negatief gaat stemmen op de motie. Ja. Oké. Zijn er andere stemverklaringen? Ja, de heer Haalboom, POV.

**De heer Haalboom:** Ja, dank u wel voorzitter. Nou, we hebben het al eerder gemeld natuurlijk. Ja, we houden niet zo van, ik noemde het net al mensen in hokjes stoppen. Ofschoon wij wel van mening zijn dat het principe en de gedachte achter deze motie totaal niet verkeerd is. Wellicht is het een idee om het in iets andere vorm te gieten in een onderbouwder motie. Wellicht in een later tijdstip. Dat zou het enige zijn wat ik dan nog als advies zou mee kunnen geven. Maar wij zullen in ieder geval tegen deze motie stemmen.

**De voorzitter:** Oké, dank u wel. Dan kijk ik even rond. Dat waren denk ik de stemverklaringen. Dan is er denk ik behoefte aan stemming. Dat klopt hè? Ja. Daar gaan we nu daartoe over. Wie is voor deze motie? Dat zijn twee leden van de fractie van de PvdA. En wie is tegen deze motie? Dat zijn alle andere aanwezige raadsleden. En dat betekent dat de motie verworpen is met 2 stemmen voor en 13 stemmen tegen. Nee, 13, 13 stemmen tegen ja.

## **10.b Besluitvorming 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging**

### **10.b.1 Amendement GroenLinks over 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging zienswijze OVER-gemeenten**

**De voorzitter:** Dan hebben wij het agendapunt begroting afgerond en dan gaan we nu naar de 1e begrotingswijziging. En daar is één amendement op ingediend en dan gaan we eerst het amendement behandelen en daarna het al dan niet geamendeerde voorstel. En dan begin ik even met de stemverklaringen bij dit amendement. De heer Doorenbos.

**De heer Doorenbos:** Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ja, in mijn vorige bijdrage gaf ik al aan dat wij moeite hebben en houden met de zin: het is daarom noodzakelijk dat wij conform de Wet gemeenschappelijke regelingen tijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd. Het vloeit voort uit de wet. Tegenover die achtergrond zeg je ja die zin is overbodig en dan dient het amendement het lot van de overbodige zin te volgen, dat wil zeggen afwijzing. Tegelijkertijd, als we even verder denken, dan realiseren we ons dat er een groot denker is geweest met de naam Cicero. En die mijnheer die had op een gegeven moment het heldere oogpunt en de mededeling dat de kracht van het argument zit hem in de herhaling. En tegenover de achtergrond dat het best verstandig is om nogmaals te herhalen dat nieuws niet vroeg genoeg gebracht kan worden, maar uitsluitend tegenover die achtergrond kan de VVD-fractie instemmen met dit amendement. Tot zover, dank u wel.

**De voorzitter:** Dank u wel. Ik ben er dol op als dit soort oude denkers nog even aangehaald worden. Heerlijk.

**De heer Doorenbos:** Mevrouw, ik kan alleen maar zeggen 'ken uw klassiekers'.

**De voorzitter:** Ja, ja, oké, goed. De heer Haalboom. POV.

**De heer Haalboom:** Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, we hadden natuurlijk al eerder gemeld dat we niet heel veel zagen in dit amendement omdat die in onze optiek niet echt heel veel

toevoegt. Maar ja, tegen zulke argumenten kan ik natuurlijk niet op. Dus ook wij, ondanks dat we het magertjes vinden, maar de kracht zit hem inderdaad in de boodschap en in herhaling, dus wij zullen ook instemmen met dit amendement.

- 5 **De voorzitter:** Oké, dank u wel. Zijn er dan nog meer stemverklaringen? Nee, dan vraag ik me af of er eigenlijk stemming over dit amendement nodig is, want als ik dit zo een beetje overzie, dit speelveld, lijkt het dat iedereen dit gaat steunen. Is er stemming nodig? Nee, dan is het amendement unaniem vastgesteld.

10 **10.b.2 Geamendeerde voorstel 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging inclusief moties en amendementen**

- 15 **De voorzitter:** Dan gaan we nu naar het aldus geamendeerde voorstel. Het is goed om nog even te melden dat bij het amendement dat we net hebben vastgesteld, de laatste zin van het cursieve gedeelte dus geschrapd is. Dus dat hadden we al gezegd, maar dat is goed dat ik dat in de besluitvorming nog eventjes expliciet maak. Dank je wel griffie.
- 20 Dan gaan we nu naar het aldus geamendeerde voorstel. Dat betreft dus de 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging inclusief het amendement dat net vastgesteld is. Zijn er nog zienswijzen bij? Nee? Is er behoefte aan stemming? Nee. Dan is de 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging inclusief amendement vastgesteld.

**11. Sluiting**

- 25 **De voorzitter:** En dan zijn wij aangekomen bij het einde van deze raadsvergadering. Ik wil jullie allen heel hartelijk bedanken. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Doorenbos: het was een uiterst plezierige en constructieve vergadering. Daar wil ik eenieder voor danken. Ook de ambtelijke organisatie hier aanwezig op de publieke tribune. Dank voor jullie aanwezigheid. Dank voor eenieder die ons via de buis en de computer gevolgd heeft. Dank aan het college en heel graag tot de volgende keer. Ik sluit de vergadering.
- 30